2020

IZVJEŠĆE

O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2020.

Zagreb, lipanj 2021.

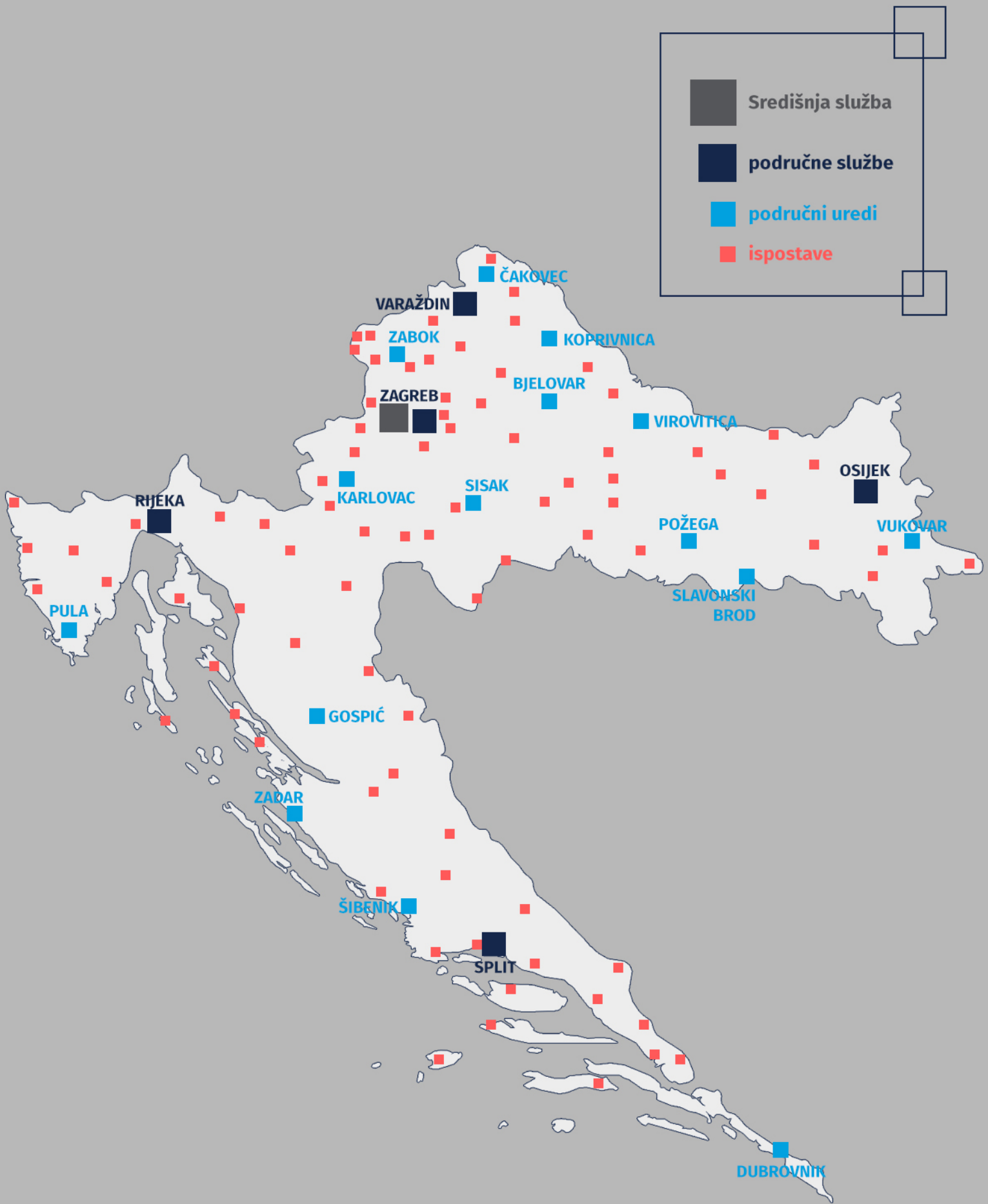
hzmo HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

MISIJA

Provedba mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti na zakonskoj osnovi, u zakonom zadanim rokovima i uz prihvatljiv trošak.

VIZIJA

Izgradnja HZMO-a u modernu javnu ustanovu koja kao javni servis građana, uz korištenje suvremene tehnologije i informatizacije, jamči zakonitost, ažurnost i kvalitetu poslovanja.

Središnja služba
područne službe
područni uredi
ispostave
ČAKOVEC
VARAŽDIN
ZABOK
KOPRIVNICA
BJELOVAR
ZAGREB
VIROVITICA
OSIJEK
KARLOVAC
SISAK
RIJEKA
POŽEGA
VUKOVAR
SLAVONSKI BROD
PULA
GOSPIĆ
ZADAR
ŠIBENIK
SPLIT
DUBROVNIK

I.
1 UVOD - HZMO U BROJKAMA

II.
4 STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

III.
25 USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA
26 Ustrojstvo Zavoda
28 Ljudski potencijali
34 Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda

IV.
35 UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA

V.
39 OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA
40 Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku
42 Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)
44 Rješavanje o pravima na doplatak za djecu
45 Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju
51 Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem
55 Imovinskopravno poslovanje
57 Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

VI. 61 FINANCIJSKO POSLOVANJE
62 Financijsko poslovanje Zavoda
73 Poslovanje sredstvima za financiranje doplatka za djecu

VII. 78 PORTFELJ ZAVODA
79 Portfelj Zavoda na dan 31. prosinca 2020.
81 "Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo" d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

VIII. 86 OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2020.

IX. 110 SAŽETAK

X. 121 TABLIČNI PRILOG - POPIS TABLICA

HZMO U BROJKAMA

1 241 085
korisnika mirovina

1 536 300
osiguranika

1 : 1,24
omjer

43,980 mlrd. kn
ukupni prihodi HZMO-a

44,005 mlrd. kn
ukupni rashodi HZMO-a

42,150 mlrd. kn
rashodi za mirovine i mirovinska primanja

3.945,47 kn
prosječna mirovina ostvarena prema ZOMO-u za prosinac 2020. (umanjena za porez, prirez i doprinose za zdravstveno osiguranje)

56,37%
udio prosječne mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2020. (6 999 kn)

tijekom 2020. podneseno ukupno
458 856
zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja:

448 568
u prvom stupnju

10 288
u drugom stupnju

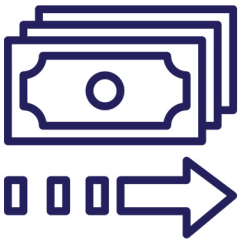
zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodnog razdoblja, u 2020. ukupno je na rješavanju bilo
514 991
zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu
riješeno
472 983 zahtjeva ili **91,84%**

prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) za prosinac 2020.
2.755,03 kn ili 39,36%
prosječne netoplaće

prosječna starosna mirovina (bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju)
3.132,70 kn ili 44,76%
prosječne netoplaće za prosinac 2020.

prosječna starosna mirovina (bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju), određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina, na dan 31.12.2020. iznosila je
4.753,69 kn ili 67,92%
prosječne netoplaće za prosinac 2020.

Ostvarivanje prava na doplatak za djecu i rad HZMO-a u 2020.

rashodi za doplatak za djecu
1,287 mlrd. kn

u 2020. doplatak za djecu koristilo je prosječno
143 121 korisnika, za prosječno – **279 322 djece**

doplatak za djecu po djetetu prosječno je iznosio
384,00 kn

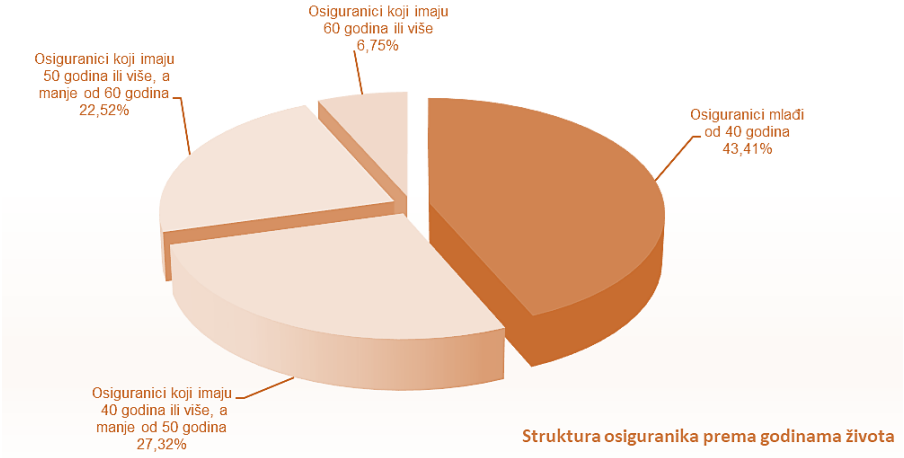
II.

STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Osiguranici na dan 31. prosinca 2020.

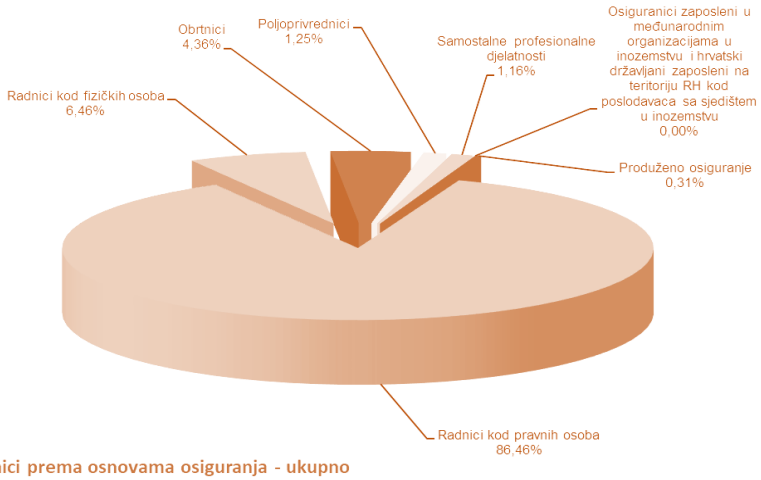
Na dan 31. prosinca 2020. u Zavodu je evidentirano 1 536 300 osiguranika. Od toga je evidentirano 666 898 (43,41%) osiguranika mlađih od 40 godina, 419 687 (27,32%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 345 955 (22,52%) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 103 760 (6,75%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

Slika 1 *- Osiguranici prema dobi na dan 31. prosinca 2020.*

Prema osnovama osiguranja, evidentirana su 1 328 242 (86,46%) osiguranika zaposlena kod pravnih osoba, 99 210 (6,46%) osiguranika zaposlenih kod fizičkih osoba, 66 963 (4,36%) obrtnika, 19 214 (1,25%) poljoprivrednika, 17 808 (1,16%) osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, 69 (0,00%) osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju R Hrvatske kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu te 4 794 (0,31%) osiguranika prijavljena na produženo osiguranje.

Slika 2 *- Osiguranici prema osnovi osiguranja na dan 31. prosinca 2020.*

Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

Nakon znatnog pada broja osiguranika devedesetih godina, zbog reforme mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti od 1. siječnja 1999. i gospodarskog rasta, kontinuirano se povećavao broj osiguranika u razdoblju od 2001. do 2008. godine. Međutim, zbog gospodarske krize, koja je počela 2008., počeo se smanjivati broj osiguranika, što je, s iznimkom sezonskog povećanja tijekom ljetnih mjeseci, nastavljeno do kraja 2014. godine, kada je zabilježen najnepovoljniji omjer broja osiguranika i korisnika mirovina od 1,14 :1.

U prosincu 2016. evidentirano je 1 440 188 osiguranika, u prosincu 2017. evidentirana su 1 475 044 osiguranika, u prosincu 2018. evidentirano je 1 506 912 osiguranika te u prosincu 2019. evidentirana su 1 545 192 osiguranika. Nakon kontinuiranog rasta broja osiguranika u razdoblju od 2015. do 2019. godine, u 2020. godini zabilježen je blagi pad broja osiguranika, prvenstveno zbog usporavanja ekonomske aktivnosti u R Hrvatskoj povezane s pandemijom bolesti COVID-19, te je na dan 31. prosinca 2020. bilo evidentirano 1 536 300 osiguranih osoba.

Broj korisnika mirovina, unatoč provedenoj reformi, nastavio se povećavati i nakon 1999., prosječno za 1-2% godišnje, međutim, ipak sporije nego u prethodnom desetljeću. U razdoblju 2006. - 2016. usporen je rast ukupnog broja korisnika mirovina, a u 2017. prvi put je smanjen broj korisnika. U 2018. godini broj korisnika se blago povećao, za 0,3%, a slična kretanja bila su i u 2019. godini, kada se broj korisnika mirovina povećao za 0,4%. U 2020. zaustavljen je rast iz prethodnih godina te je broj korisnika mirovina ostao na razini 2019. godine (*Slika 3).*

U razdoblju od 2006. do 2014. godine odnos broja osiguranika i korisnika mirovina znatno se smanjio, s 1,40 : 1 u 2006. na 1,14 : 1 u 2014., nakon čega je uslijedilo razdoblje postupnog poboljšanja navedenog odnosa. Unatoč nepovoljnim demografskim kretanjima, kretanje odnosa broja osiguranika i korisnika mirovina pokazuje pozitivan trend u posljednjih nekoliko godina.

Na dan 31. prosinca 2018. evidentirano je ukupno 1 506 912 osiguranika i 1 236 258 korisnika mirovine te je omjer iznosio 1,22 : 1.

Na dan 31. prosinca 2019. evidentirana su ukupno 1 545 192 osiguranika i 1 241 111 korisnika mirovine pa je i omjer povoljniji nego prethodne godine te je iznosio 1,25 : 1.

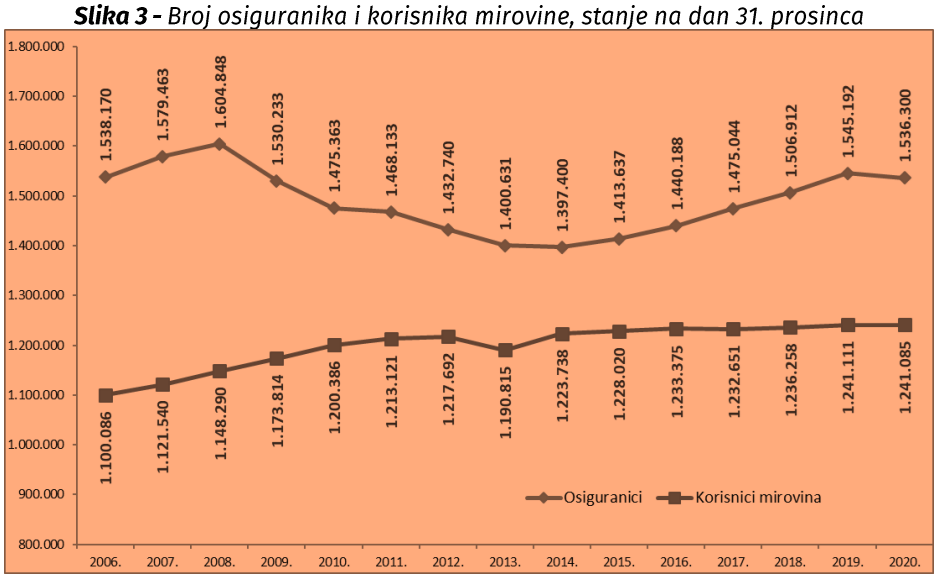
Na dan 31. prosinca 2020. evidentirano je ukupno 1 536 300 osiguranika i 1 241 085 korisnika mirovine te je omjer iznosio 1,24 : 1.

Treba napomenuti da za prosinac 2020., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu, u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju[1] (u daljnjem tekstu: ZOMO), nije isplaćena mirovina za 1 064 korisnika, što je utjecalo na smanjenje ukupnog broja korisnika mirovina, kojih bi, da nije bilo obustave, bilo ukupno

[1] *Zakon o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19*

1 242 149. Navedeno vrijedi i za ostale dijelove Izvješća u kojima su iskazani podaci o broju korisnika mirovina.

Slika 3 - *Broj osiguranika i korisnika mirovine, stanje na dan 31. prosinca*

Tablica 1. *Broj osiguranika i korisnika mirovina u razdoblju od 2006. do 2020.*

Stanje na dan 31. prosinca

Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
0	*1*	*2*	*3*
2006.	1.538.170	1.100.086	1,40
2007.	1.579.463	1.121.540	1,41
2008.	1.604.848	1.148.290	1,40
2009.	1.530.233	1.173.814	1,30
2010.	1.475.363	1.200.386	1,23
2011.	1.468.133	1.213.121	1,21
2012.	1.432.740	1.217.692	1,18
2013.	1.400.631	1.190.815	1,18
2014.	1.397.400	1.223.738	1,14
2015.	1.413.637	1.228.020	1,15
2016.	1.440.188	1.233.375	1,17
2017.	1.475.044	1.232.651	1,20
2018.	1.506.912	1.236.258	1,22
2019.	1.545.192	1.241.111	1,25
2020.	1.536.300	1.241.085	1,24

Napomena: **Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju – članak 95. (NN 157/13) - obustava isplate mirovine zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu*

Kretanje broja korisnika mirovina

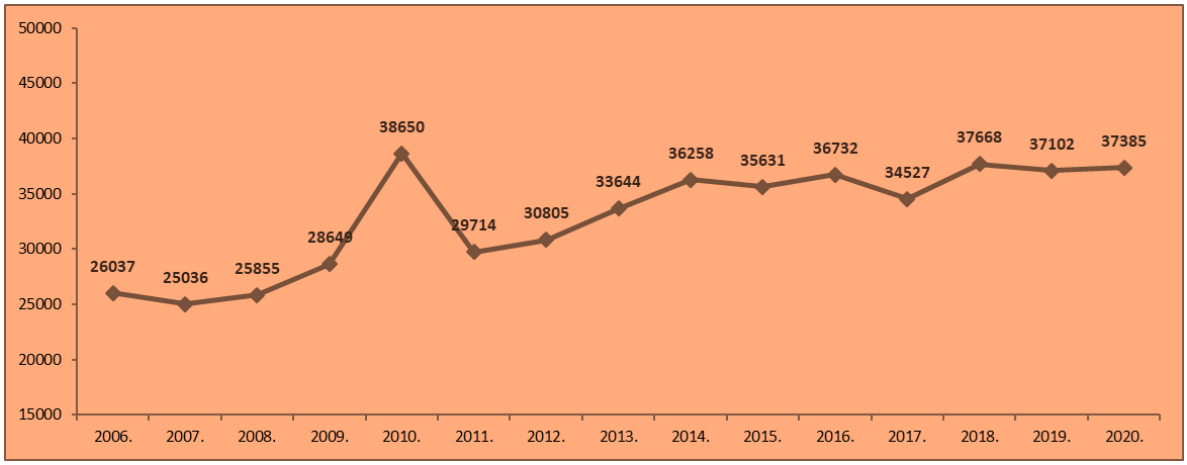
Nakon usporavanja rasta broja novih korisnika mirovina u razdoblju 2000. - 2004., u razdoblju 2005. - 2010. povećao se priljev novih korisnika, koji je zbog gospodarske krize i povećane nezaposlenosti bio najizraženiji tijekom 2009. te u 2010. godini, kada se broj novih korisnika povećao zbog stupanja na snagu novih, strožih odredbi koje se odnose na prijevremenu starosnu mirovinu. Nakon 2010.

godine nepovoljan trend rasta broja novih korisnika mirovina ublažen je te je relativno stabilan u posljednjih sedam godina. Na povećanje broja korisnika mirovina utječe i činjenica da posljednjih nekoliko godina u mirovinu odlazi najbrojnija tzv. *baby boom* generacija, rođena u prvom desetljeću nakon II. svjetskog rata.

U 2020. godini ukupno je evidentirano 50 008 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (37 385 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 133 invalidske mirovine i 10 490 obiteljskih mirovina), što je smanjenje od 0,42% u odnosu na 2019. godinu, kada je evidentirano 50 220 novih korisnika.

Na *Slici* 4 prikazan je broj novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine u razdoblju 2006. - 2020.

Slika 4 *- Broj novih korisnika* ***starosne i prijevremene starosne*** *mirovine*

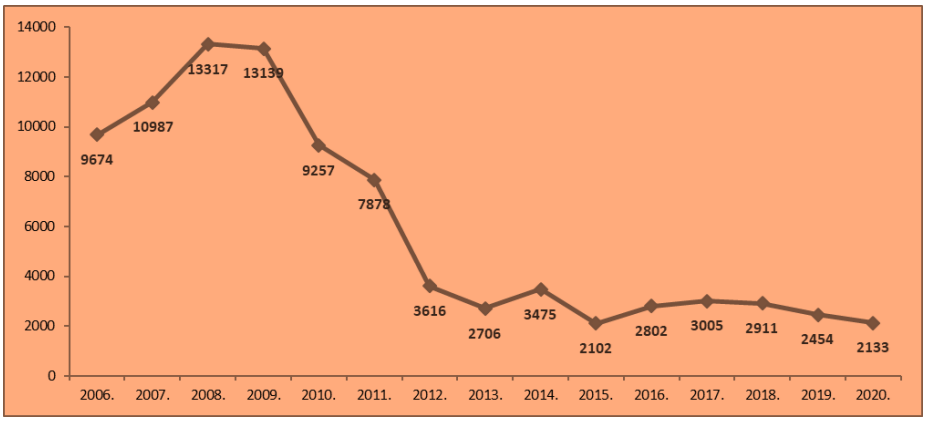
Broj novih korisnika *invalidske mirovine* (2 133) smanjio se u odnosu na 2019. godinu za 13,08% (2019. godine evidentirana su 2 454 nova korisnika invalidske mirovine). Priljev novih korisnika invalidske mirovine znatno se smanjio u odnosu na broj novih korisnika prije mirovinske reforme, s iznimkom u 1999. godini kada su dotadašnjim invalidima rada prevedena prava na invalidsku mirovinu. Zbog povećanja dobne granice za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i starije životne dobi osiguranika kod kojih češće nastaje smanjenje ili gubitak radne sposobnosti, nakon 2000. godine ponovno se ubrzano povećavao broj novih korisnika invalidske mirovine, što je kulminiralo krizne 2008. i 2009. godine.

Na povećani priljev invalidskih mirovina utjecali su i socijalni razlozi i nezaposlenost, što je osobito došlo do izražaja tijekom gospodarske krize tijekom 2009. i 2010. godine, kao i činjenica da se invalidska mirovina povoljnije određuje od prijevremene starosne mirovine. Ovaj nepovoljni trend zaustavljen je 2010. godine, a osobito tijekom posljednjih nekoliko godina, kada se primjenom strožih

kriterija za ocjenu radne sposobnosti priljev korisnika invalidske mirovine višestruko smanjio u odnosu na prethodno razdoblje.

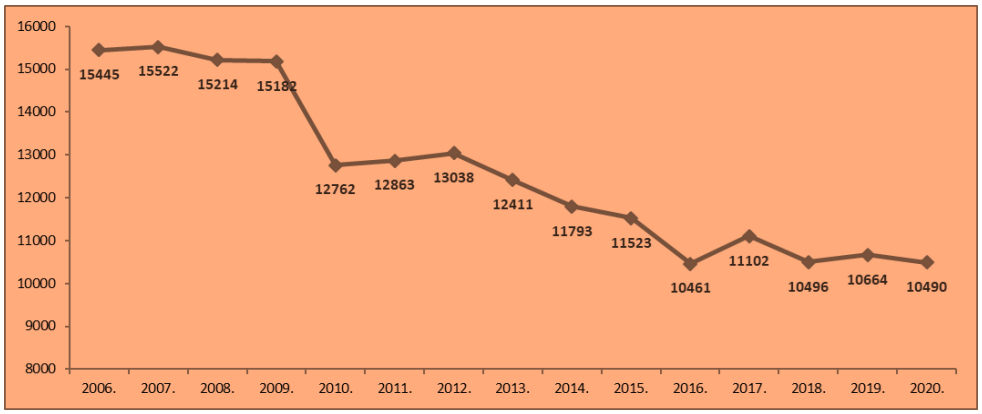
Posljednjih šest godina broj novih korisnika invalidske mirovine znatno je smanjen (prosječno je bilo 2 568 novih korisnika godišnje) te je nastavljen trend kontinuiranog smanjenja priljeva ove kategorije korisnika u mirovinski sustav *(Slika 5)*.

Slika 5 *- Broj novih korisnika* ***invalidske*** *mirovine*

Kao posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovina i povećanja prosječne životne dobi korisnika, do 2006. godine postupno se povećavao broj novih korisnika *obiteljske mirovine*. Međutim, posljednjih desetak godina broj novih korisnika obiteljske mirovine blago se smanjuje jer je određenom broju korisnika povoljnija osobna starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina od obiteljske mirovine (*Slika 6*).

Slika 6 *- Broj novih korisnika* ***obiteljske*** *mirovine*

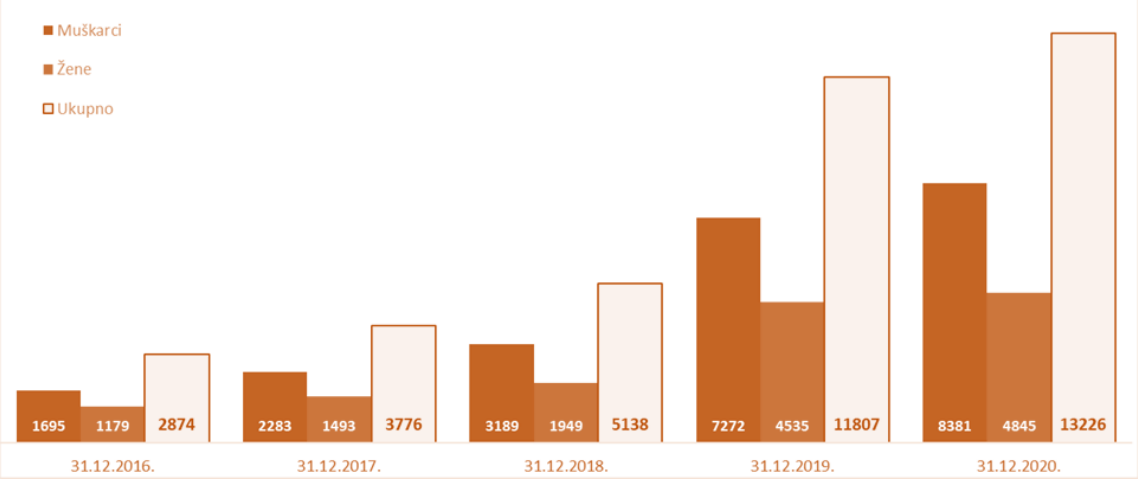
Izmjenama ZOMO-a od 1. siječnja 2019. omogućeno je zapošljavanje do polovice punog radnog vremena korisnicima starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, kao i korisnicima

prijevremene starosne mirovine. Navedeno je omogućeno i korisnicima starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba i korisnicima koji su ostvarili pravo prema posebnom propisu o pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena, odnosno s punim radnim vremenom. Također, isplata mirovine se ne obustavlja niti se mirovina smanjuje hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji ili preme ZOMO-u i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu te korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema navedenom Zakonu ili ZOMO-u koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena.

Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, korisnicima prava na invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ostvarene na temelju Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji kod kojih je potpuni gubitak radne sposobnosti u potpunosti nastao kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koji se zaposle manje od 3,5 sati dnevno invalidska mirovina se ne obustavlja.

Zbog navedenih zakonskih izmjena znatno je porastao broj korisnika koji rade do polovice punog radnog vremena. Na dan 31. prosinca 2016. evidentirana su 2 874 korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine (priznate prema odredbama ZOMO-a) koji rade do polovice punog radnog vremena, a na dan 31. prosinca 2020. bilo je 13 226 ovih korisnika, što je povećanje za 10 352 korisnika, odnosno za 360,2% u navedenom razdoblju.

Slika 7 *– Osiguranici/ZOMO korisnici* ***starosne i prijevremene starosne*** *mirovine koji rade do polovice punog radnog vremena*

Korisnici mirovina prema godinama mirovinskog staža i trajanju korištenja mirovine

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine, a prosječan mirovinski staž na temelju kojeg je određena obiteljska mirovina iznosi 28 godina.

Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 31 godinu, a u posljednjih deset godina prosječan mirovinski staž povećao se za jednu godinu *(Tablica 2.)*, na što je povoljno utjecala činjenica da novi korisnici mirovine imaju u prosjeku dulji mirovinski staž od prosječnog staža svih korisnika mirovine (prosječan mirovinski staž novih korisnika koji su ostvarili mirovinu u 2020. godini iznosi 32 godine i 5 mjeseci).

Udio ukupnog broja korisnika s navršenim mirovinskim stažem od 40 i više godina u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u postupno se povećavao te je u 2014. iznosio 13,57%, a do 31. prosinca 2020. njihov udio povećao se na 17,72%.

Tablica 2. *Broj korisnika prema vrstama mirovina i mirovinskom stažu – ZOMO*

Stanje: 31. prosinca

Godina	VRSTE MIROVINA														
	Starosna			Prijevremena starosna			Invalidska			Obiteljska			UKUPNO		
	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lančani indeks	Prosječan staž, broj godina
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*
2006.	517523	100,4	32	55013	113,3	34	236847	100,9	23	233733	101,3	27	**1043116**	**101,3**	**29**
2007.	517317	100,0	32	61169	111,2	34	239972	101,3	23	235364	100,7	27	**1053822**	**101,0**	**29**
2008.	517626	100,1	32	69743	114,0	34	246566	102,7	23	237021	100,7	27	**1070956**	**101,6**	**29**
2009.	514501	99,4	32	83397	119,6	35	252345	102,3	24	237793	100,3	27	**1088036**	**101,6**	**29**
2010.	513895	99,9	32	105910	127,0	35	254555	100,9	23	237993	100,1	27	**1112353**	**102,2**	**29**
2011.	510704	99,4	32	119741	113,1	35	254437	100,0	23	239217	100,5	27	**1124099**	**101,1**	**29**
2012.	508132	99,5	32	132792	110,9	35	248537	97,7	23	238839	99,8	28	**1128300**	**100,4**	**29**
2013.	494377	97,3	32	146706	110,5	36	231498	93,1	23	226774	94,95	28	**1099355**	**97,4**	**30**
2014.	510159	103,2	32	160374	109,3	36	229191	99,0	23	231600	102,1	28	**1131324**	**102,9**	**30**
2015.	600186	117,6	32	170715	106,4	36	134665	58,8	22	229600	99,1	27	**1135166**	**100,3**	**30**
2016.	602802	100,4	31	179931	105,4	36	129613	96,2	22	227617	99,1	28	**1140124**	**100,4**	**30**
2017.	602982	100,0	32	186589	103,7	36	125510	96,8	22	225105	98,9	28	**1140414**	**100,0**	**30**
2018.	607022	100,7	31	193492	103,7	36	120101	95,7	22	222230	98,7	28	**1143130**	**100,2**	**30**
2019.	615224	101,4	31	199032	102,9	36	113127	94,2	22	219739	98,9	28	**1147122**	**100,4**	**31**
2020.	619657	100,7	31	203545	102,3	36	107357	94,9	22	216511	98,5	28	**1147070**	**100,0**	**31**

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.
U broj korisnika prijevremene starosne mirovine **nisu uključeni** korisnici prema čl. 36. Zakona o mirovinskom osiguranju.
Za obiteljske mirovine staž se odnosi na staž umrlog korisnika od kojega je određeno pravo na mirovinu.

Iako se postupno povećava prosječna životna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, zbog postupnog povećanja prosječnog trajanja života, u 2020. godini bilježi se neznatan pomak u višegodišnjem trendu povećanja prosječnog trajanja korištenja starosne mirovine, koje iznosi 21 godinu i 3 mjeseca. Prosječno trajanje korištenja invalidske mirovine iznosi 19 godina i 3 mjeseca, a obiteljske mirovine 18 godina i 8 mjeseci *(Tablica 3.)*.

Tablica 3. *Prosječno korištenje mirovine (broj godina i mjeseci) – ZOMO*

Stanje: 31. prosinca

Godina	Vrste mirovina						
	Starosna			Invalidska			Obiteljska
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
2006.	16 11	15 10	19 02	19 03	17 06	24 05	16 05
2007.	17 02	16 00	19 10	19 04	17 06	24 04	16 05
2008.	17 06	16 04	20 00	19 00	17 05	23 10	16 06
2009.	17 11	16 08	20 07	19 02	17 04	24 04	16 08
2010.	18 01	16 10	20 09	19 04	17 07	24 03	16 10
2011.	18 07	17 04	21 02	19 01	17 00	24 06	17 00
2012.	19 00	17 07	21 10	19 05	17 08	24 05	17 03
2013.	19 07	18 01	22 02	20 04	18 05	25 03	17 03
2014.	19 04	17 09	21 11	20 08	18 06	26 00	17 07
2015.	20 05	18 06	23 03	18 08	17 03	23 07	17 10
2016.	20 07	18 09	23 05	17 11	16 10	22 03	17 09
2017.	20 11	18 11	24 00	18 03	17 02	22 03	18 00
2018.	21 01	18 11	24 03	18 08	17 05	23 04	18 02
2019.	21 02	18 11	24 05	18 06	17 08	22 02	18 03
2020.	21 03	18 10	24 08	19 03	18 01	23 04	18 08

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Dobna struktura korisnika mirovina

Kao posljedica reforme mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti iz 1999. godine i promjena u mirovinskom sustavu u dosadašnjem razdoblju te postupnog povećanja prosječnog životnog vijeka, postupno se povećava prosječna životna dob umirovljenika.

U 2020. godini, prosječna životna dob korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u je 71 godina i 8 mjeseci (žene 72 godine i 1 mjesec, muškarci 71 godina).

Prosječna životna dob korisnika starosne mirovine je 72 godine i 7 mjeseci, korisnika invalidske mirovine 61 godina i 10 mjeseci, a korisnika obiteljske mirovine 72 godine i 10 mjeseci.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (275 438 korisnika odnosno 24,01%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama. Takav trend očekuje se i ubuduće.

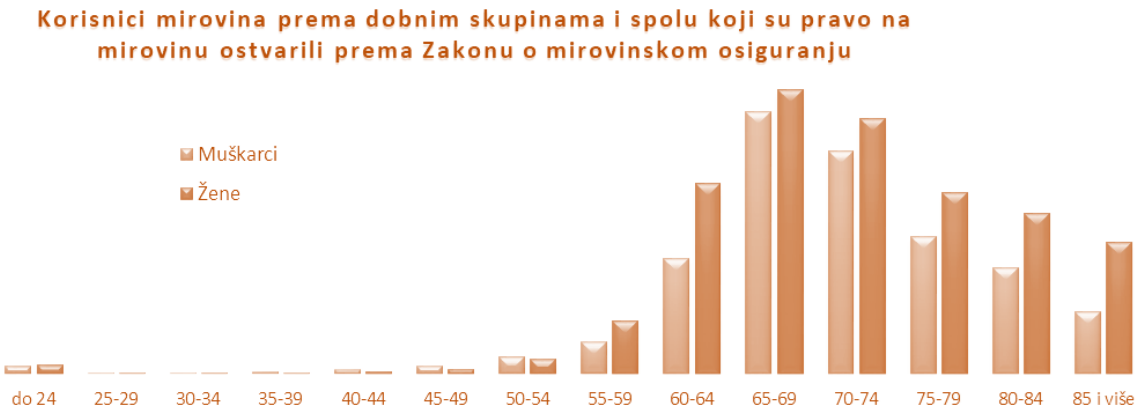
Tablica 4. *Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)*

Stanje: 31. prosinca 2020.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	8684	0,76	4075	0,82	4609	0,71
2.	25-29	695	0,06	337	0,07	358	0,05
3.	30-34	731	0,06	487	0,10	244	0,04
4.	35-39	1817	0,16	1206	0,24	611	0,09
5.	40-44	3824	0,33	2389	0,48	1435	0,22
6.	45-49	7070	0,62	4435	0,89	2635	0,40
7.	50-54	16731	1,46	8966	1,81	7765	1,19
8.	55-59	43297	3,77	16159	3,26	27138	4,16
9.	60-64	154395	13,46	58344	11,77	96051	14,74
10.	65-69	275438	24,01	132199	26,67	143239	21,98
11.	70-74	241116	21,01	112531	22,70	128585	19,73
12.	75-79	161199	14,05	69478	14,02	91721	14,07
13.	80-84	134814	11,75	53644	10,82	81170	12,45
14.	85 i više	97599	8,51	31419	6,34	66180	10,15
15.	Nepoznato	0		0		0	
UKUPNO		**1147410**	**100,00**	**495669**	**100,00**	**651741**	**100,00**

Napomena: *U broj korisnika mirovina* ***nisu uključeni*** *korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Slika 8 *– Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)*

Tablica 5. *Korisnici* ***starosne*** *mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

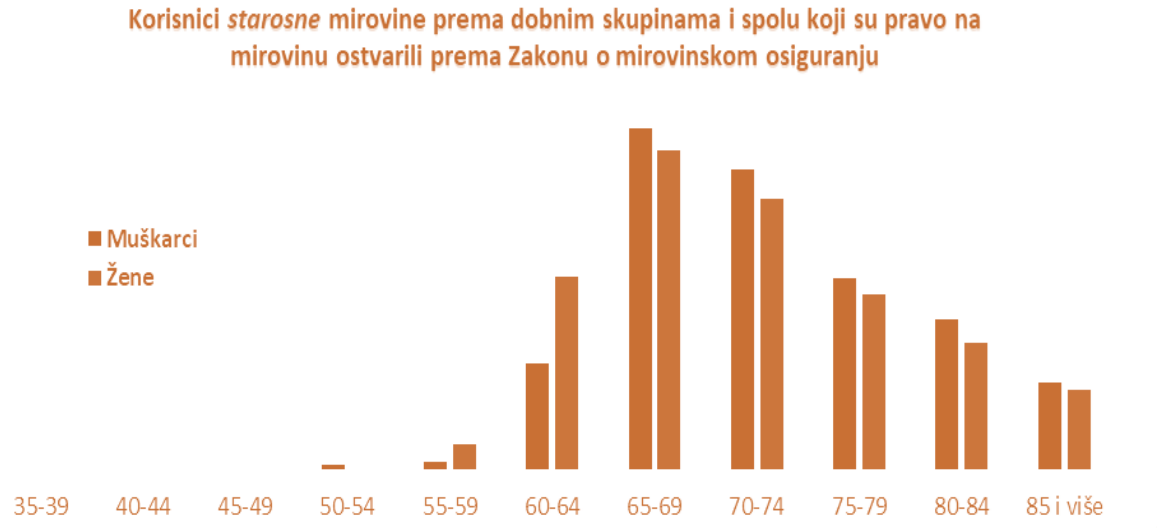
Stanje: 31. prosinca 2020.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24						
2.	25-29						
3.	30-34						
4.	35-39	3	0,00	3	0,00		0,00
5.	40-44	128	0,02	124	0,03	4	0,00
6.	45-49	663	0,08	616	0,15	47	0,01
7.	50-54	1985	0,24	1878	0,46	107	0,03
8.	55-59	12271	1,49	3036	0,74	9235	2,24
9.	60-64	103318	12,55	36616	8,90	66702	16,19
10.	65-69	227989	27,68	117902	28,64	110087	26,73
11.	70-74	196981	23,92	103615	25,17	93366	22,67
12.	75-79	126802	15,40	65962	16,02	60840	14,77
13.	80-84	95627	11,61	51812	12,59	43815	10,64
14.	85 i više	57775	7,02	30073	7,31	27702	6,73
15.	Nepoznato	0		0		0	
UKUPNO		**823542**	**100,00**	**411637**	**100,00**	**411905**	**100,00**

Napomena: *U broj korisnika mirovina* ***nisu uključeni*** *korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Slika 9 *- Struktura korisnika starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

Stanje: 31. prosinca 2020.

Tablica 6. *Korisnici* ***invalidske*** *mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

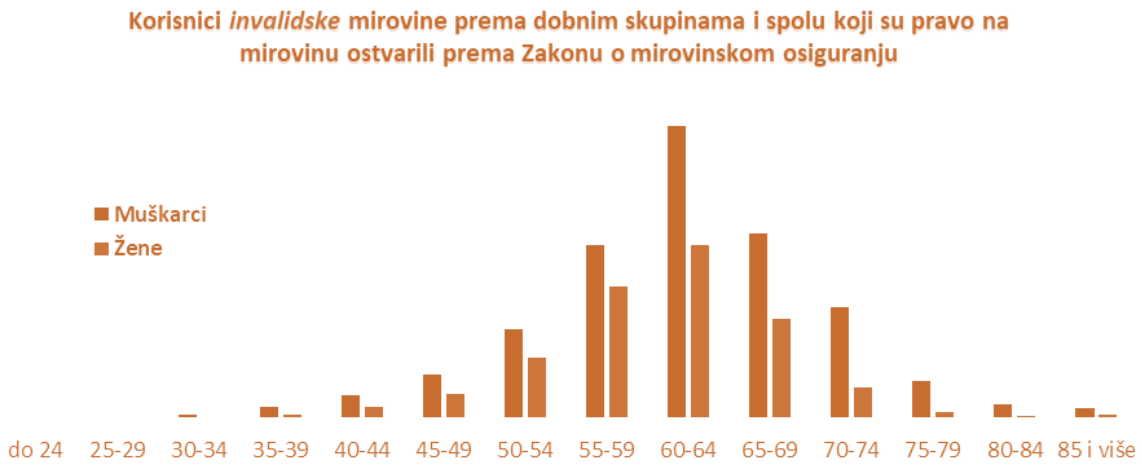
Stanje: 31. prosinca 2020.

Red. br.	Dobne skupine	Ukupno		Muškarci		Žene	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	**8**	0,01	**8**	0,01		
2.	25-29	**56**	0,05	**40**	0,06	**16**	0,04
3.	30-34	**325**	0,30	**247**	0,36	**78**	0,20
4.	35-39	**1030**	0,96	**753**	1,09	**277**	0,72
5.	40-44	**2430**	2,26	**1610**	2,33	**820**	2,14
6.	45-49	**4691**	4,37	**3008**	4,36	**1683**	4,40
7.	50-54	**10346**	9,64	**6159**	8,92	**4187**	10,94
8.	55-59	**21261**	19,80	**12060**	17,46	**9201**	24,03
9.	60-64	**32419**	30,20	**20354**	29,47	**12065**	31,51
10.	65-69	**19852**	18,49	**12904**	18,68	**6948**	18,15
11.	70-74	**9875**	9,20	**7702**	11,15	**2173**	5,68
12.	75-79	**2992**	2,79	**2606**	3,77	**386**	1,01
13.	80-84	**1127**	1,05	**933**	1,35	**194**	0,51
14.	85 i više	**945**	0,88	**686**	0,99	**259**	0,68
15.	Nepoznato	**0**	0,00	**0**	0,00	**0**	0,00
UKUPNO		**107357**	**100,00**	**69070**	**100,00**	**38287**	**100,00**

Napomena: *U broj korisnika mirovina* ***nisu uključeni*** *korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Slika 10 – *Struktura korisnika invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu*

Stanje: 31. prosinca 2020.

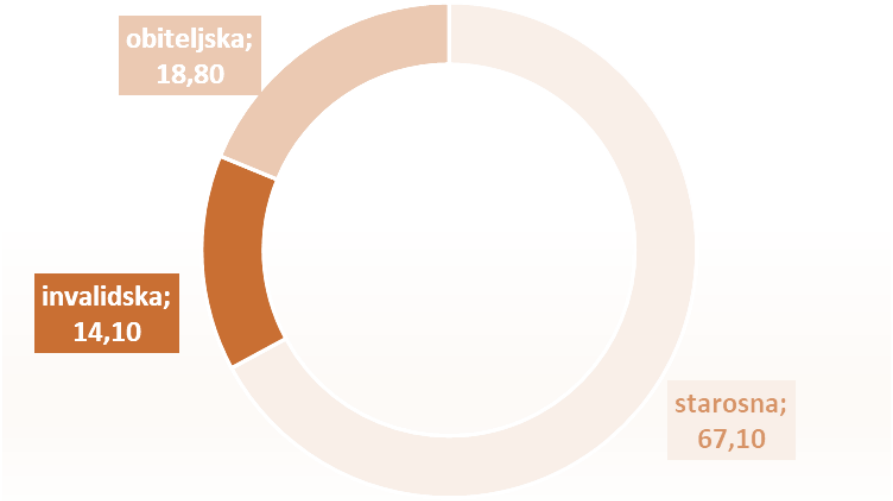
Korisnici mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2020.

U broj od ukupno 1 241 085 korisnika mirovine, na dan 31. prosinca 2020. uključeni su i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane te je evidentirano 832 850 (67,10%) korisnika starosne mirovine, u koji broj su uključena 84 274 korisnika mirovine kojima je s navršenom životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena

na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 174 958 korisnika (14,10%), a obiteljsku mirovinu 233 277 korisnika (18,80%), (*Slika 10*).

Zbog smanjenog priljeva novih korisnika invalidske mirovine te prevedenih invalidskih mirovina na starosne mirovine, izražen je trend smanjenja broja korisnika invalidske mirovine i njihov udio u ukupnom broju korisnika mirovine. Također je blago smanjen udio obiteljskih mirovina u ukupnom broju korisnika.

Slika 11 *– Korisnici prema vrstama mirovina (u %)*

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

Prema propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998., u sustavu mirovinskog osiguranja ostvarivala su se, uz mirovinu, i druga prava: zaštitni dodatak uz mirovinu, novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja te doplatak za tuđu pomoć i njegu. Od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja od navedenih prava ostvaruje se samo pravo na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja nastalog kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, a ostala navedena prava ukinuta su ili se ostvaruju u drugim sustavima. Stoga se broj korisnika ovih prava postupno smanjuje.

Na dan 31. prosinca 2020. evidentirana su 33 344 korisnika zaštitnog dodatka uz mirovinu, s prosječnom svotom od 534,37 kn, 57 890 korisnika novčane naknade zbog tjelesnog oštećenja te 4 995 korisnika doplatka za pomoć i njegu, s prosječnom svotom od 909,80 kn (*Tablica 7.*).

Tablica 7. *Korisnici* ***ostalih primanja iz mirovinskog osiguranja*** *(stanje: 31. prosinca 2020.)*

Redni broj	Vrste prava	Broj korisnika	Prosječna svota naknade
0	1	2	3
1.	Korisnici kojima se uz mirovinu isplaćuje **zaštitni dodatak** ostvaren prema zakonima koji su se primjenjivali do 31. prosinca 1998.		
	Starosna	19434	531,38
	Invalidska	2227	599,29
	Obiteljska	11683	526,97
	UKUPNO	**33344**	**534,37**
2.	Naknada zbog **tjelesnog oštećenja** ostvarena prema **ZOMIO-u** koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	Pravo uz mirovinu	45729	147,14
	Samostalno pravo	6495	134,47
	UKUPNO	**52224**	**145,56**
3.	Naknada zbog **tjelesnog oštećenja** ostvarena **prema ZOMO-u**		
	Pravo uz mirovinu	3541	295,08
	Samostalno pravo	2028	238,01
	UKUPNO	**5569**	**274,30**
4.	Naknada zbog **tjelesnog oštećenja** ostvarena prema **ZOMIO-u i ZOMO-u**	**97**	**371,01**
5.	**Doplatak za pomoć i njegu** ostvaren prema **ZOMIO-u** koji se je primjenjivao do 31. prosinca 1998.		
	a) Pravo uz mirovinu	4557	902,89
	b) Samostalno pravo - slijepi	170	1.200,71
	c) Samostalno pravo - ostali	268	842,85
	UKUPNO (b+c)	**438**	**981,75**
	UKUPNO (a+b+c)	**4995**	**909,80**

Za pokriće dijela obveza mirovinskog osiguranja, koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina pod uvjetima povoljnijim od uvjeta propisanih općim propisima, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Na taj način financiraju se mirovine ili dijelovi mirovina za ukupno 179 492 korisnika: hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudionika NOR-a, pripadnika Hrvatske domovinske vojske 1941. - 1945., bivših političkih zatvorenika, pripadnika bivše JNA, zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, pripadnika HV-a, ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i drugih skupina korisnika mirovina *(Tablica 8.)*.

Tablica 8. *Korisnici mirovina koji su mirovinu ostvarili* ***prema posebnim propisima*** *(stanje 31. prosinca 2020.)*

Red. br.	Kategorije korisnika kojima su mirovine priznate i/ili određene prema posebnim propisima	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4
1.	Radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kao i na poslovima razminiranja:	17462	4.402,44	
	a) radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kojima je pravo na mirovinu priznato prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o pravima DVO, PS i OSO	8221	4.458,03	32 00 16
	b) radnici na poslovima policijskih službenika, ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno obavještajnom sustavu RH koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima DVO, PS i OSO	8646	4.359,32	35 00 28
	c) radnici na poslovima razminiranja	595	4.261,02	31 00 03
2.	Korisnici koji pravo na mirovinu ostvaruju prema Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19)*	68	4.976,45	–
3.	Djelatne vojne osobe - DVO	15866	3.973,67	30 09 02
4.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	3345	2.538,57	33 01 13
5.	Bivši politički zatvorenici	2623	4.045,13	33 02 20
6.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	71031	6.025,98	18 07 22
7.	Mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema ZOHBDR - u iz 2017. (čl. 27., 35., 36., 48. i 49. stavak 2.)	46832	2.846,72	29 00 17
8.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA	4924	3.348,70	–
9.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA - čl. 185. ZOMO	159	3.325,86	38 01 19
10.	Sudionici Narodnooslobodilačkog rata - NOR	8164	2.976,46	29 05 24
11.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	682	10.288,46	33 00 05
12.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	87	3.434,26	28 09 01
13.	Bivši službenici u saveznim tijelima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	31	3.903,93	–
14.	Redoviti članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - HAZU	137	9.356,96	41 11 11
15.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	251	4.015,44	29 08 06
16.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	861	3.250,06	27 09 02
17.	Osiguranici - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129.a stavak 2. Pomorskog zakonika	191	2.146,85	29 01 06
18.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	6778	3.361,63	06 11 25
UKUPNO		**179492**	**-**	**-**

Udio mirovine u plaći

U međunarodnim se publikacijama kao prosječna mirovina najčešće navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i osoba koje samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost. Prema navedenim kriterijima, starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2020. iznosila je 3.945,47 kn, odnosno 56,37% prosječne netoplaće za prosinac 2020. (6.999 kn), a prosječna starosna mirovina bez mirovina

ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 4.753,69 kn ili 67,92% prosječne netoplaće.

Tablica 9. *Pregled broja korisnika i prosječnih mirovina na dan 31. prosinca 2020. (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)*

Vrste mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u netoplaći za **prosinac 2020.**	Bez međunarodnih ugovora		
				Broj korisnika	Prosječna mirovina	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u netoplaći za **prosinac 2019.**
0	1	2	3	4	5	6
Starosna	499149	2.773,32	39,62	409266	3.205,62	45,80
Starosna mirovina za **dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.**	37442	3.697,83	52,83	32776	3.895,98	55,66
Starosna mirovina **prevedena iz invalidske ***	83066	2.440,58	34,87	71665	2.751,45	39,31
Ukupno starosna	**619657**	**2.784,58**	39,79	**513707**	**3.186,31**	45,53
Prijevremena starosna	203545	2.664,81	38,07	167223	2.968,48	42,41
Prijevremena starosna mirovina **zbog stečaja poslodavca - čl. 36.**	340	2.895,51	41,37	332	2.906,75	41,53
Sveukupno starosna	**823542**	**2.755,03**	39,36	**681262**	**3.132,70**	44,76
Invalidska	107357	2.083,63	29,77	101411	2.177,17	31,11
Obiteljska	216511	2.089,18	29,85	185910	2.330,71	33,30
UKUPNO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	**1147410**	**2.566,56**	**36,67**	**968583**	**2.878,72**	**41,13**

Napomena: *U broj korisnika mirovina **nisu uključeni** korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

Prosječna mirovina ostvarena prema ZOMO-u za prosinac 2020., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.566,56 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u R Hrvatskoj za prosinac 2020. iznosio je 36,67%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.878,72 kn ili 41,13% prosječne netoplaće.

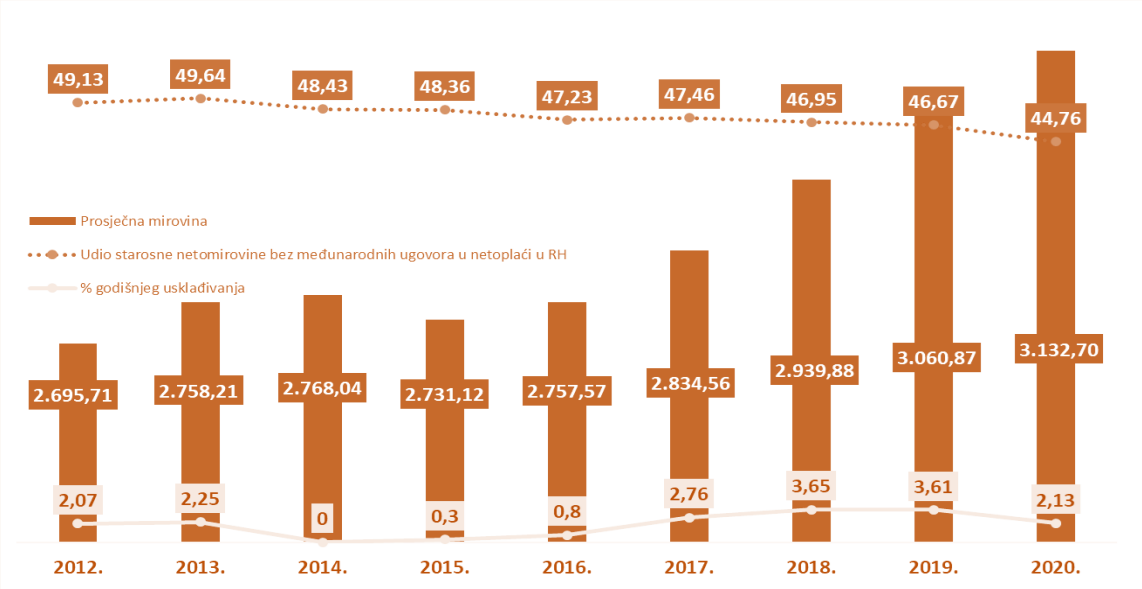
Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) iznosila je 2.755,03 kn ili 39,36% prosječne netoplaće, a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju iznosila je 3.132,70 kn ili 44,76% prosječne netoplaće.

Najniži udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći zabilježen je 2000. godine (37,62%). U 2001. godini udio se povećao nakon primjene Zakona o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, kada su mirovine ostvarene do 31. prosinca 1998. povećane od 0,5% do 20%. Nakon smanjenja u 2002. i 2003. godini, udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći povećao se 2004. godine nakon uračunavanja u mirovinu dodatka od 100 kn i 6%. U studenome 2007. počeo se isplaćivati dodatak u iznosu od 4% na mirovine ostvarene u 1999. godini do 27% na mirovine ostvarene od 1. siječnja 2010. prema ZOMO-u, što je poboljšalo životni standard tzv. novih korisnika mirovina i ublažilo razlike među mirovinama ostvarenim u različitim razdobljima.

Tijekom 2010. i 2011. godine obustavljeno je usklađivanje mirovina, a od 1. siječnja 2012. mirovine se ponovno redovito usklađuju, u skladu s odredbama ZOMO-a. Međutim, zbog neznatnog, odnosno negativnog rasta plaća i potrošačkih cijena, mirovine se nisu usklađivale tijekom 2014. i u prvoj polovici 2015. godine, a od 1. srpnja 2015. usklađene su za 0,30%. Od 1. siječnja 2016. mirovine su usklađene za 0,46%, a od 1. srpnja 2016. za 0,35%. Od 1. siječnja 2017. mirovine su usklađene za 0,65%,

a od 1. srpnja 2017. za 2,1%. Od 1. siječnja 2018. mirovine su usklađene za 0,94%, a od 1. srpnja 2018. za 2,7%. Od 1. siječnja 2019. mirovine su usklađene za 1,15%, a od 1. srpnja 2019. za 2,44%. Od 1. siječnja 2020. mirovine su usklađene za 0,70%, a od 1. srpnja 2020. za 1,41%.

Slika 12 *– Prosječna starosna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, bez međunarodnih ugovora*

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da se posljednjih petnaestak godina, brže od povećanja ukupnog broja korisnika, povećava broj korisnika koji su mirovinu ostvarili *primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju,* odnosno pravnih propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Na dan 31. prosinca 2020. evidentirano je 178 827 korisnika s mirovinom ostvarenom primjenom međunarodnih ugovora i njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina iznosio je 14,4%, a npr. 2006. bila su evidentirana 91 592 takva korisnika ili 8,3% od ukupnog broja korisnika. Prosječna mirovina navedenih korisnika iznosi 875,81 kn i određena je na temelju prosječno približno 11 godina mirovinskog staža ostvarenog u Republici Hrvatskoj, a uz tu mirovinu korisnici su ostvarili i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja.

Prema podacima o visini mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iz *Tablice 10.*, najveći broj korisnika prima mirovinu u svoti od 2.000 kn do 2.500 kn, ukupno 204 221 ili 18% korisnika. Mirovinu u svoti do 1.500 kn ostvarilo je 265 152 ili 23% korisnika, što je posljedica kratkog mirovinskog staža i niskih plaća, odnosno niskih osnovica tih korisnika, kao i činjenice da se u ovoj kategoriji nalazi većina korisnika mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora koji u prosjeku imaju relativno kratak mirovinski staž ostvaren u R Hrvatskoj.

Među korisnicima kojima se mirovina isplaćuje u svoti do 1.500 kn najzastupljenije su sljedeće skupine korisnika:

- korisnici mirovine ostvarene primjenom međunarodnog ugovora o socijalnom osiguranju, koji primaju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja
- korisnici najniže mirovine s mirovinskim stažem kraćim od 20 godina, koji zbog ostvarene najniže mirovine ostvaruju veću mirovinu od mirovine koju bi ostvarili na temelju svojih ostvarenih plaća, odnosno osnovica osiguranja
- poljoprivrednici koji su mirovinu ostvarili na temelju prosječno 21 godine mirovinskog staža, na temelju niskih osnovica, u visini najniže osnovice za obračun doprinosa
- zaposleni korisnici invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti, odnosno profesionalne nesposobnosti za rad, koji uz mirovinu primaju i plaću
- ostali korisnici koji su zbog kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica ostvarili nisku mirovinu.

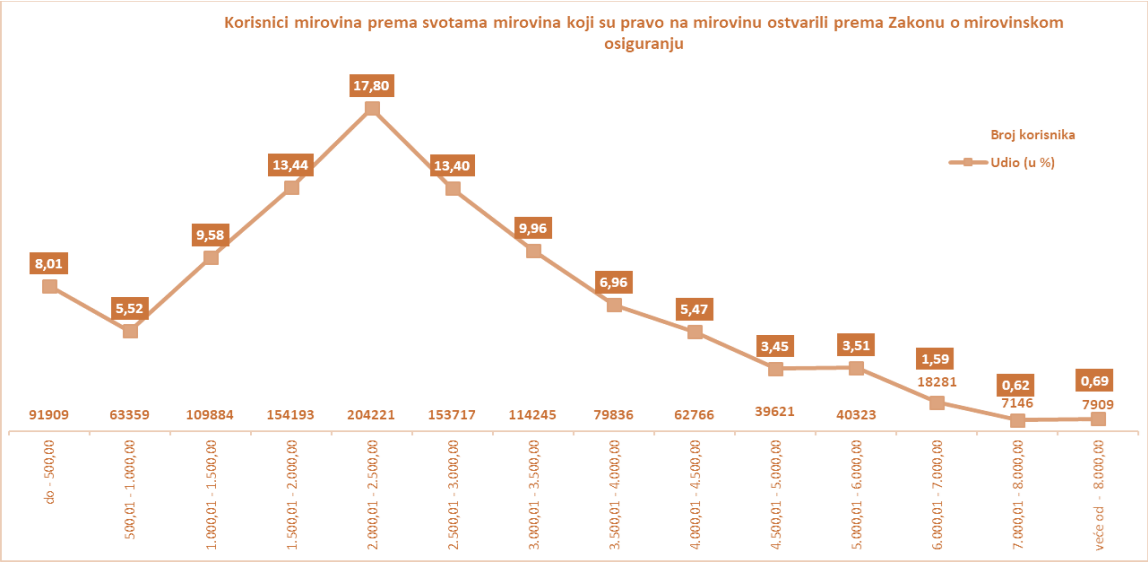
Što se tiče spolne strukture, među korisnicima mirovina ostvarenih prema ZOMO-u u svoti do 1.500 kn veći je udio žena (57,7%) nego u ukupnom broju korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u (56,8%), što je posljedica činjenice da žene ostvaruju u prosjeku manju plaću, kraći mirovinski staž, a time i manju mirovinu od muškaraca.

Tablica 10. *Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u i svote mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2020.*

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina *			Invalidska mirovina *			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do - 500,00	91909	234,18	30 10 07	66574	233,51	32 08 27	5699	279,08	19 00 02	19636	223,43	27 10 22
500,01 - 1.000,00	63359	753,74	24 06 29	41877	745,05	27 08 08	5728	783,95	14 09 19	15754	765,88	19 11 04
1.000,01 - 1.500,00	109884	1.244,33	19 09 26	62522	1.243,62	21 04 24	13561	1.297,43	15 00 06	33801	1.224,33	18 09 29
1.500,01 - 2.000,00	154193	1.768,10	25 09 22	94432	1.771,14	26 05 21	27984	1.779,11	21 04 06	31777	1.749,35	27 09 07
2.000,01 - 2.500,00	204221	2.245,57	29 02 10	130076	2.250,75	30 04 06	25762	2.252,82	23 03 19	48383	2.227,80	29 02 28
2.500,01 - 3.000,00	153717	2.765,16	33 05 27	111481	2.774,81	34 05 06	14189	2.767,55	25 06 11	28047	2.725,56	33 09 05
3.000,01 - 3.500,00	114245	3.231,18	34 11 09	90027	3.234,94	35 05 28	8118	3.194,71	26 08 12	16100	3.228,59	35 10 27
3.500,01 - 4.000,00	79836	3.735,12	36 05 22	67860	3.736,76	36 10 05	3219	3.714,96	28 05 04	8757	3.729,88	36 05 11
4.000,01 - 4.500,00	62766	4.231,25	37 09 04	55139	4.233,88	38 00 23	1521	4.205,79	29 05 15	6106	4.213,83	36 08 20
4.500,01 - 5.000,00	39621	4.729,65	38 07 23	35940	4.730,02	38 11 01	611	4.726,66	29 04 23	3070	4.725,91	37 03 08
5.000,01 - 6.000,00	40323	5.429,60	38 06 27	36308	5.429,26	38 09 21	604	5.411,09	29 04 14	3411	5.436,44	37 08 15
6.000,01 - 7.000,00	18281	6.367,69	38 05 18	16782	6.373,58	38 06 27	255	6.383,99	28 10 19	1244	6.284,84	38 11 27
7.000,01 - 8.000,00	7146	7.430,61	38 09 10	6791	7.430,74	38 08 28	73	7.467,59	29 09 02	282	7.417,82	41 11 09
veće od - 8.000,00	7909	9.338,35	40 08 11	7733	9.338,38	40 08 29	33	9.221,47	28 10 08	143	9.363,70	40 08 17
UKUPNO	**1147410**	**2.566,56**	**30 09 09**	**823542**	**2.755,03**	**32 06 12**	**107357**	**2.083,63**	**21 10 29**	**216511**	**2.089,18**	**28 05 02**

Napomena: *U broj korisnika mirovina* ***nisu uključeni*** *korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.*

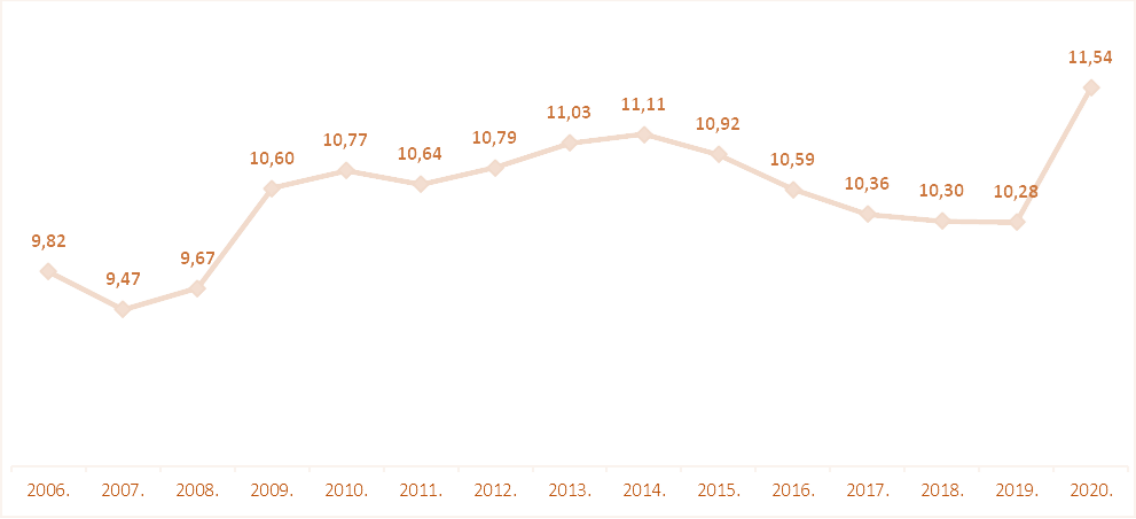
Slika 13 – *Korisnici mirovina ostvarenih prema ZOMO-u prema svotama mirovina*

Udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu

U razdoblju 2011. - 2014. postupno se povećavao udio mirovinskih rashoda (uključujući i rashode poslovanja) u bruto domaćem proizvodu (BDP), koji je u 2014. godini iznosio 11,11%. U 2015. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u neznatno se smanjio na 10,92%, a u 2016. smanjio se na 10,59%. U 2017. godini i dalje se bilježi pad udjela mirovinskih rashoda u BDP-u, i to na 10,36%, što je posljedica rasta BDP-a te stagnacije ukupnog broja korisnika mirovina tijekom 2017. godine. Sličan trend nastavljen je i u 2018. i 2019. godini. U 2020. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u znatno se povećao i iznosio je 11,54%, prvenstveno zbog pada BDP-a od 8% u 2020. godini, kao posljedica krize izazvane koronavirusom *(Slika 14).*

Slika 14 *- Udio ukupnih mirovinskih rashoda u BDP-u (%)*

Napomena: *Izvor podataka - Državni zavod za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u bio je najveći u 2001. godini (11,82%), a sljedećih se godina postupno smanjivao te je u 2007. godini smanjen na 9,47%. U 2008. godini udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 9,67%, na što je utjecala isplata dodatka na mirovine ostvarene od 1. siječnja 1999. prema ZOMO-u te povećanje broja korisnika prijevremene starosne mirovine i korisnika najniže mirovine nakon izmjena i dopuna ZOMO-a od 1. siječnja 2008.

Udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 10,60% u 2009. te na 10,77% u 2010. godini, što je posljedica povećanja ukupnog broja korisnika mirovine, isplate dodatka do 27% na mirovine i smanjenja BDP-a u tom kriznom razdoblju. Udio mirovinskih rashoda u BDP-u u 2011. godini blago se smanjio na 10,64%, što je posljedica neusklađivanja mirovina tijekom 2010. i 2011. godine.

Od 1. siječnja 2012. mirovine su se počele redovito usklađivati (2,06% u 2012. i 2,26% u 2013. godini) pa se, unatoč usporavanju rasta broja korisnika mirovine, udio mirovinskih rashoda u BDP-u povećao na 10,79% u 2012. te na 11,03% u 2013. godini. Zbog nastavka gospodarske krize, i u 2014. godini nastavljen je nepovoljan trend povećanja mirovinskih rashoda u BDP-u, iako se u 2014. mirovine nisu usklađivale zbog smanjenja potrošačkih cijena i prosječne plaće u R Hrvatskoj. U 2015. godini mirovine su usklađene za 0,30%, osim mirovina odnosno dijelova mirovina ostvarenih, odnosno određenih prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima koje se financiraju iz državnog proračuna, usklađivanje kojih je bilo uvjetovano povoljnim gospodarskim kretanjima. Stoga, iako mirovinski rashodi nisu znatnije rasli posljednjih godina, udio rashoda u BDP-u povećavao se i zbog stagnacije BDP-a u tom razdoblju.

Od 1. siječnja 2017. mirovine ostvarene odnosno određene prema posebnim propisima počele su se opet usklađivati u istom postotku kao i mirovine ostvarene prema općim propisima o mirovinskom osiguranju, te je nadoknađeno usklađivanje koje nije provedeno u razdoblju 2014. - 2016. Također je zbog povoljnijih gospodarskih kretanja i rasta plaća stopa usklađivanja mirovina bila veća nego prethodnih godina, ali se zbog povećanja BDP-a, po stopi većoj od povećanja rashoda za mirovine, udio rashoda za mirovine u BDP-u smanjio na 10,25% u 2017., na 10,18% u 2018. te na 10,17% u 2019. godini. U 2020. godini udio rashoda za mirovine u BDP-u povećao se na 11,39%, što je posljedica pada BDP-a u 2020 godini.

Demografsko starenje stanovništva Republike Hrvatske dugoročno će nepovoljno utjecati na omjer broja osiguranika i korisnika mirovina i na financijsko stanje u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti. Unatoč tome, sljedećih godina očekuje se usporavanje rasta mirovinskih rashoda s obzirom na to da se do 2030. godine postupno izjednačavaju uvjeti za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce. Osim toga, uvjeti ostvarivanja i način određivanja mirovina potiču dulji ostanak u svijetu rada i kasniji odlazak u mirovinu, što je još izraženije nakon mirovinske reforme od 1. siječnja 2019.

Rast rashoda za mirovine i mirovinska primanja usporava se i zbog kontinuiranog smanjivanja broja korisnika prava koja se više ne ostvaruju prema ZOMO-u ili se ostvaruju kao druga, u prosjeku

novčano manja prava – tjelesno oštećenje uzrokovano bolešću ili ozljedom, dodatak za pomoć i njegu, naknade iz invalidskog osiguranja te minimalna mirovina i zaštitni dodatak uz mirovinu.

Rast ukupnih rashoda posljednjih godina ublažen je racionalizacijom poslovanja Zavoda, kojom se postupno smanjio udio rashoda za administraciju mirovinskog sustava u ukupnim rashodima za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti s 1,7% u 2008. na približno 1% u posljednjih nekoliko godina.

USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

1. USTROJSTVO ZAVODA

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda te obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i ostalih poslova uređeno je ZOMO-om, Statutom Zavoda[1] te drugim aktima Zavoda. Zavod je javna ustanova koja ima javne ovlasti u rješavanju o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, u poslovima ostvarivanja prava osiguranih osoba, u provedbi uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te u provedbi i osiguravanju zakonitosti ostvarivanja prava osiguranih osoba. Zavod pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava, provodi politiku razvitka i unaprjeđenja sustava mirovinskog osiguranja te obavlja druge poslove u vezi s provedbom i ostvarivanjem prava. U obavljanju svoje djelatnosti surađuje i razmjenjuje podatke s povezanim institucijama (Središnji registar osiguranika, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje itd.) i jedan je od glavnih nositelja obrade statističkih podataka iz područja mirovinskog osiguranja.

Zavodom, prema ZOMO-u, upravlja Upravno vijeće, sastavljeno od devet članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske. Djelokrug, ustrojstvo, ovlaštenja, odgovornosti i tijela Zavoda utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Za zakonitost rada Zavoda odgovoran je ravnatelj. Ravnatelj rukovodi Zavodom i u okviru svoje mjerodavnosti organizira rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda. Ravnatelj predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i godišnji plan rada, donosi odluke vezane uz poslovanje Zavoda, osim onih odluka o kojima odlučuje Upravno vijeće. Donosi sve opće akte, osim onih akata za koje je prema Statutu HZMO-a nadležno Upravno vijeće, te obavlja druge poslove propisane ZOMO-om i Statutom. Ravnatelj ima zamjenika i šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenike ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na mandat od četiri godine.

U područnoj službi/uredu obavljanje poslova vodi i organizira predstojnik područne službe/ureda u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom. Predstojnika područne službe/ureda imenuje ravnatelj Zavoda na temelju javnog natječaja i uz suglasnost ministra nadležnog za mirovinski sustav.

[1] *Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, br. 28/14, 24/15, 73/19 i 147/20*

Zavod ima kolegijalno stručno tijelo - Stručno vijeće, sastavljeno od ravnatelja, zamjenika i pomoćnika ravnatelja, koje djeluje i u proširenom sastavu, s predstojnicima područnih službi i područnih ureda Zavoda. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima vezanim uz rad Zavoda, daje Upravnom vijeću i ravnatelju stručna mišljenja i prijedloge rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti Zavoda te utvrđuje prijedloge općih akata.

Radi obavljanja stručno-administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova, Zavod je ustrojen tako da osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje svoje djelatnosti, na način dostupan svim osiguranim osobama, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i korisnicima doplatka za djecu. Osnovni zadatak Zavoda je da na zakonit način i u zakonom utvrđenim rokovima rješava o pravima osiguranika, tj. donosi rješenja o pravu te osigurava pretpostavke za redovitu isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana, prema teritorijalnom načelu, u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U *Središnjoj službi* obavljaju se sljedeći poslovi: koordinacija i nadzor primjene zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda te uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, provedba politike razvoja i unaprjeđenja mirovinskog osiguranja, sudjelovanje u međudržavnim pregovorima i pregovorima s inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja i pružanje međunarodne pravne pomoći, izrada prijedloga općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata Zavoda, poslovi rješavanja u drugom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja i pravu na doplatak za djecu te o pravima primjenom uredbi EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovina, obiteljskih davanja (doplatka za djecu) i određivanja mjerodavnog zakonodavstva te međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi revizije rješenja o svojstvu osiguranika i mirovinskom stažu, osiguravanje informatičke podrške poslovnom sustavu, provedba platnog prometa preko sustava Državne riznice i financijsko poslovanje, upravljanje i raspolaganje imovinom Zavoda, pravni poslovi u vezi s imovinom Zavoda i drugi imovinskopravni poslovi, poslovi upravljanja i razvoja ljudskih potencijala, poslovi unutarnje revizije te poslovi razvoja i koordinacije financijskog upravljanja i kontrole, poslovi javne nabave, informiranja javnosti, izdavanja stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda i dr.

U područnim službama i područnim uredima, prema nadležnostima utvrđenima Statutom Zavoda, obavljaju se poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje, o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatak za djecu, o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovinskog osiguranja, poslovi vođenja matične evidencije o osiguranicima i korisnicima prava, poslovi vezani uz isplatu mirovina te drugi poslovi.

U ispostavama, organiziranim u sklopu područnih službi i područnih ureda, obavljaju se poslovi prijama stranaka i rješavanja zahtjeva vezanih uz osiguranje (prijava, odjava, promjena) te poslovi pružanja pravne pomoći osiguranicima u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava.

2. LJUDSKI POTENCIJALI

Strategija upravljanja ljudskim potencijalima integrirana je s poslovnom strategijom kako bi se omogućilo postizanje dugoročnih ciljeva poslovne politike. Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala jedan je od zadanih ciljeva za ostvarenje vizije Zavoda kao moderne javne ustanove koja na najvišoj europskoj razini, poštujući najviše standarde ažurnosti i kvalitete te koristeći suvremenu tehnologiju i informatizaciju, pruža osiguranicima i korisnicima cjelovite i kvalitetne usluge u optimalnim rokovima, uz smanjenje ukupnih troškova poslovanja.

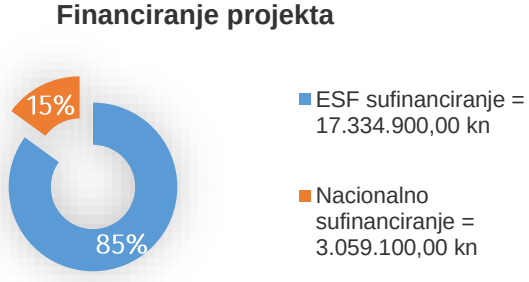
Na radnopravni status radnika Zavoda primjenjuje se Zakon o radu[2], Zakon o plaćama u javnim službama[3], Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama[4], Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama[5], Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje[6] i opći akti Zavoda.

U okviru poslova upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u 2020. godini posebno se izdvajaju:

1. projekt Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima HZMO-a
2. edukacije i razvoj zaposlenika Zavoda te unaprjeđenje procesa u području upravljanja ljudskim potencijalima
3. analiza i praćenje kadrovskih promjena i strukture zaposlenika Zavoda.

1. PROJEKT USPOSTAVA SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA HZMO-a

- Vrijeme provedbe projekta: **24 mjeseca**
- **Početak:** 18. srpnja 2019.
- Procijenjena vrijednost projekta **20.394.000,00 kn**
- Upravljačko tijelo: **MRMS**

[2] *Zakon o radu - Narodne novine, br. 93/14, 127/17 i 98/19*
[3] *Zakon o plaćama u javnim službama - Narodne novine, br. 27/01 i 39/09*
[4] *Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama - Narodne novine, br. 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak 87/14, 120/14, 147/14, 151/14,11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 - ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, **119/19, 50/20, 128/20 i 141/20***
[5] *Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 128/17, 47/18, 2/19, 123/19 i 66/20*
[6] *Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje od 29. siječnja 2018.*

Ključni elementi i aktivnosti projekta

Unaprjeđenje procesa i procedura za upravljanje ljudskim potencijalima

Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima

Unaprjeđenje se posebice odnosi na područja provedbe postupaka zapošljavanja, stručnog usavršavanja i obrazovanja, na uvođenje sustava ocjenjivanja, nagrađivanja i napredovanja, na primjenu sustava razvoja kompetencija zaposlenika i na ostala područja upravljanja ljudskim potencijalima.

Certificiranje Zavoda u području upravljanja ljudskim potencijalima

Zavod želi promijeniti svoju percepciju na tržištu rada i profilirati se kao poželjan poslodavac, upravo kako bi ojačao vlastite ljudske potencijale, unaprijedio poslovanje i usluge koje pruža korisnicima. Postupkom certificiranja teži se osnaživanju pojedinaca i timova unutar Zavoda za aktivno sudjelovanje u ostvarivanju izvrsnosti u poslovanju te usmjeravanju njihovih napora za postizanje zajedničkih ciljeva.

Uvođenje novog IT sustava za upravljanje ljudskim potencijalima (HRMS)

Svrha ovog dijela projekta je nabava i implementacija novog integriranog informacijskog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima (HRMS), migracija svih postojećih podataka u novi sustav, provedba edukacije zaposlenika za korištenje sustava te savjetodavne usluge za optimizaciju procesa. Navedenim aktivnostima stvorit će se preduvjet za vođenje e-dosjea zaposlenika, što će znatno unaprijediti obradu, arhiviranje i čuvanje dokumentacije vezane uz radnopravni odnos.

Edukacija zaposlenika

Edukacija u području apsentizma

Uobičajene metode upravljanja izostancima su represivne (npr. kontrole bolovanja) i negativno utječu na organizacijsku kulturu i ugled poslodavca kao društveno odgovornog, uz istovremeno povećanje troškova i smanjenje angažiranosti radnika. Zbog toga, Zavod želi ovom aktivnosti educirati određeni broj radnika kako bi samostalno mogli voditi cijeli proces upravljanja apsentizmom unutar Zavoda te na taj način metodologija upravljanja postaje trajna imovina Zavoda s višegodišnjim pozitivnim učinkom na poslovnu učinkovitost.

Edukacije za razvoj kompetencija zaposlenika za neposredni kontakt s korisnicima

Suvremeni način poslovanja stavlja pred Zavod nove izazove u pogledu komunikacije i odnosa prema korisnicima usluga. Današnjica podrazumijeva višu razinu usluga i napredniju komunikaciju putem različitih kanala, a ta proaktivna komunikacija postaje kritični pokazatelj uspješnosti institucije. Radi

modernizacije, pojednostavljenja i unaprjeđivanja komunikacije građana i Zavoda kao javnog servisa te poboljšanja interne podrške, u Zavodu će se provesti niz specijaliziranih edukacija usmjerenih na razvoj kompetencija zaposlenika s radnim zadacima vezanim uz neposredni kontakt s korisnicima.

Uspostava i opremanje centra za razvoj karijera i selekciju

Zavod je prepoznao važnost kontinuirane, planske i *tailor-made* edukacije za svoje zaposlenike. Stoga je projektom planirano uspostaviti i opremiti centar za razvoj karijera i selekciju u ustrojstvenim jedinicama Zavoda, u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Varaždinu i Splitu. Centar će nastaviti s aktivnostima edukacije, osposobljavanja i treninga i nakon završetka razdoblja provedbe tih aktivnosti, što osigurava dugoročan kontinuitet i održivost rada centra. Uspostava, etabliranje i dugoročno djelovanje centra strateško je opredjeljenje Zavoda.

U provedbi pojedinih projektnih aktivnosti planiranih za 2020. godinu trebalo je prilagoditi predviđeni terminski plan:

- za uvođenje novog IT sustava za upravljanje projektima: Postupak nabave pokrenut je krajem 2018. godine. Zbog iznosa nabavnog postupka većeg od 5.000.000,00 kuna, nakon provedenog nabavnog postupka zatražena je suglasnost Vlade RH u travnju 2019. Navedenu suglasnost Zavod je dobio u studenome 2020., a ugovor su obje ugovorne strane potpisale u prosincu 2020.
- za uspostavu i opremanje centra za razvoj karijera i selekciju: Postupak zakupa prostora u Osijeku i Rijeci pokrenut je krajem 2018. godine. Prethodnu suglasnost Ministarstva državne imovine za sklapanje ugovora o zakupu Zavod je dobio za prostor u Osijeku u siječnju 2020., a za prostor u Rijeci u rujnu 2020., što je utjecalo na prolongaciju rokova za daljnje aktivnosti – uređenje prostora, nabavu opreme, održavanje edukacija predviđenih u okviru projekta (Edukacije za razvoj kompetencija zaposlenika za neposredni kontakt s korisnicima).
- zbog epidemije uzrokovane virusom SARS-CoV-2 pojedine aktivnosti projekta nisu se mogle izvršiti, odnosno sporije su se izvršavale od predviđenog terminskog plana (edukacija radnika, ispitivanje stanja za potrebe stjecanja certifikata *MamForce*).

Provedba aktivnosti projekta čije je izvršenje bilo usporeno zbog epidemije uzrokovane virusom SARS-CoV-2, odnosno zbog potrebe ishođenja suglasnosti planira se u 2021. godini.

2. EDUKACIJE I RAZVOJ ZAPOSLENIKA ZAVODA

Na temelju Plana školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2020. godini, radnici Zavoda pohađali su seminare, konferencije, radionice te specijalizirane tečajeve iz područja javne nabave i provedbe projekata i stručno se usavršavali iz različitih područja u vezi s poslovanjem Zavoda (primjena zakona, područje informatike, odnosi s javnošću, kontroling, ljudski potencijali). Zbog epidemije uzrokovane virusom

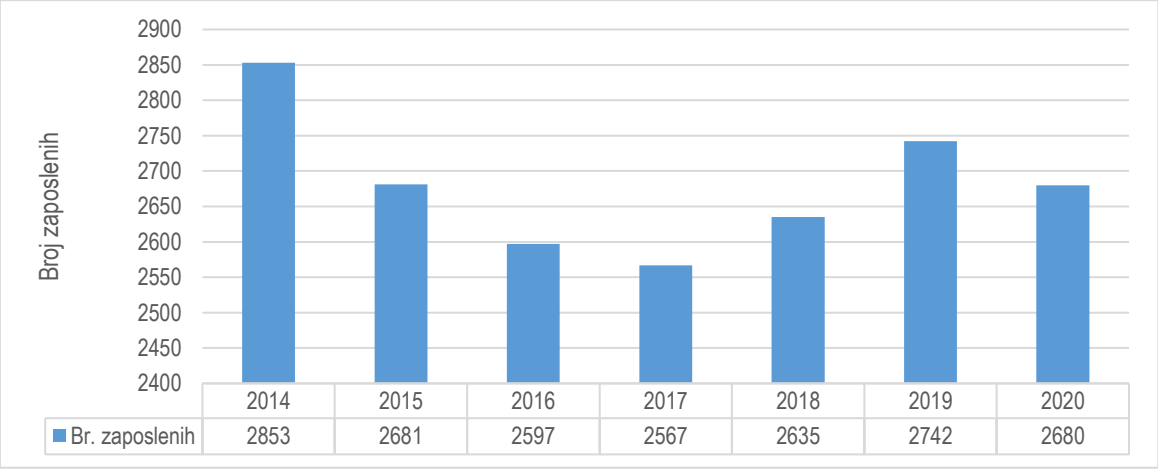
SARS-CoV-2, edukacije, seminari i specijalizirani tečajevi najvećim dijelom provodili su se putem online platformi.

Edukacije koje se provode u okviru projekta Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima HZMO-a: edukacija u području apsentizma koja je započela u siječnju 2020., tijekom provedbe prilagođena je epidemiološkim mjera te je zbog toga dio predavanja održan putem online platforme kojoj je mogao pristupiti veći broj radnika, a edukacija za razvoj kompetencija zaposlenika za neposredni kontakt s korisnicima odgođena je do uspostave centra za razvoj karijera i selekciju.

3. STRUKTURA ZAPOSLENIH

Na kraju 2020. u Zavodu je bilo zaposleno 2680 radnika, 62 manje nego na kraju 2019., odnosno broj zaposlenih smanjen je za 2,26%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 135 radnika, i to: za 86 radnika zbog odlaska u mirovinu (od toga, 2 radnika radi odlaska u invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti), za 30 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 3 radnika zbog isteka rada na određeno vrijeme, za 6 radnika zbog ostalih načina prestanka ugovora o radu, a za 10 radnika zbog smrti. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2020., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2020., prema javnim natječajima i na temelju suglasnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, zaposleno je 70 radnika, i to: na poslovima VSS 36 radnika, na poslovima VŠS 23 radnika i 11 radnika na poslovima SSS. Također, u 2020. godini dva (2) radnika su po potrebi službe premještena iz tijela državne uprave na rad u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Slika 1 - *Pregled kretanja broja zaposlenih od 2014. do 2020.*

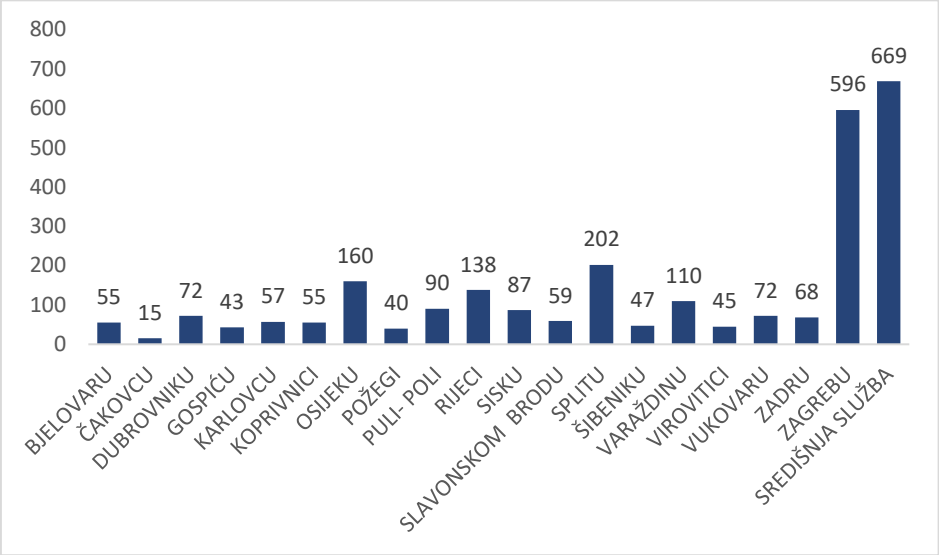

Na dan 31. prosinca 2020. u Zavodu je bio zaposlen 51 radnik kojemu je potvrđen status osobe s invaliditetom prema članku 4. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom[7].

[7] *Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom - Narodne novine, broj 44/14, 97/14 i 2/15*

Na dan 31. prosinca 2020. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama/uredima i Središnjoj službi bilo je zaposleno 2659 radnika na neodređeno vrijeme i 21 radnik na određeno vrijeme - 0,78% u odnosu prema ukupnom broju zaposlenih.

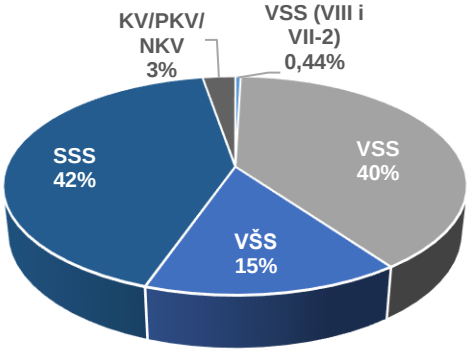
Slika 2 - *Pregled broja zaposlenih po područnim ustrojstvenim jedinicama (stanje 31. prosinca 2020.)*

Kvalifikacijska struktura radnika Zavoda

U Zavodu je u 2020. godini bilo 40% radnika s visokom stručnom spremom (uključujući doktorate i magisterije znanosti), 15% s višom stručnom spremom, 42% sa srednjom stručnom spremom te 3% radnika s nižim stupnjem stručne spreme.

Slika 3 - *Pregled broja zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi (stanje 31. prosinca 2020.)*

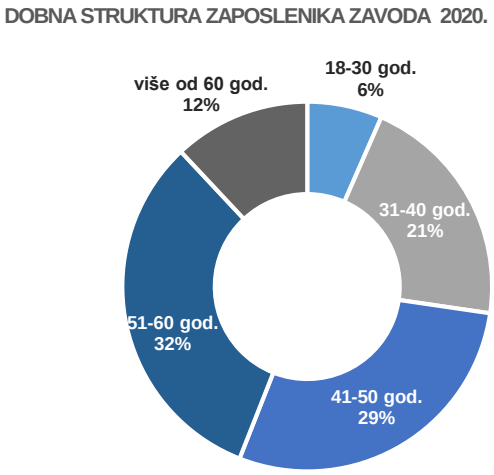
Stručna sprema	Broj radnika
VSS (VIII i VII-2)	12
VSS	1062
VŠS	409
SSS	1125
KV/PKV/NKV	72
UKUPNO	**2680**

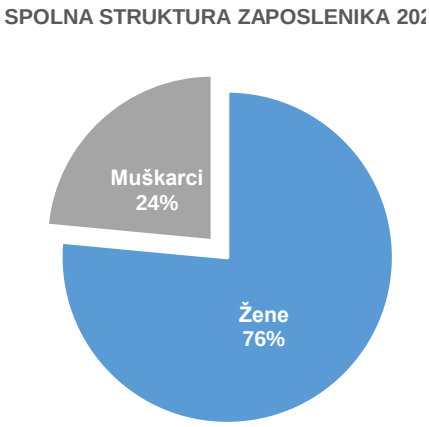
Struktura radnika Zavoda prema životnoj dobi i spolu

Podaci o strukturi radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi potvrđuju da je većina radnika Zavoda starije životne dobi. Prosječna životna dob zaposlenika Zavoda je 47,4 godine. Prema podacima o životnoj dobi radnika, sa stanjem na dan 31. prosinca 2020., od 2680 radnika, u dobi do 30 godina života bilo je zaposleno 176 radnika ili 6%, između 30 i 40 godina života 556 radnika ili 21%, između 40 i 50 godina života 768 radnika ili 29%, između 50 i 60 godina života 859 radnika ili 32% te u dobi od 60 i više godina života 321 radnik ili 12%.

U Zavodu je postotak zaposlenih žena (76%) veći u odnosu na postotak zaposlenih muškaraca (24%).

Slika 4 - *Dobna i spolna struktura radnika Zavoda (stanje 31. prosinca 2020.)*

3. INFORMACIJSKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda je važan i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2020. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2020. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, Porezne uprave kao i s informacijskim sustavima ostalih povezanih institucija.

Podrška poslovnom sustavu

Tijekom 2020. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno u području podrške informacijskim sustavima Zavoda i u području razmjene podataka s drugim institucijama i državama.

U okviru poslova izrade novih i održavanja postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda (podrška informacijskim sustavima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa zbog promjena u zakonodavstvu i u unutarnjem ustrojstvu Zavoda) kao najvažnije u 2020. godini ističu se:

- pripremne radnje za provedbu Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe koje su uključivale implementiranje u poslovanje Zavoda novog postupka podnošenja zahtjeva za nacionalnu naknadu, ostvarivanja prava, donošenja rješenja automatskim putem i isplate nacionalne naknade. Također, u okviru projekta, izgrađeni su web-servisi koji su omogućili elektroničku razmjenu podataka sa svim institucijama/ustanovama čiji su podaci potrebni za ostvarivanje i korištenje tog prava.
- dovršetak poslova na standardizaciji rješenja koja se donose automatskim putem u području prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu
- omogućavanje podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na mirovinu, doplatak za djecu i nacionalnu naknadu za starije osobe elektroničkim putem kroz sustav e-Građani
- implementacija nove e-usluge za poslodavce, kojom je omogućeno podnošenje e-prijave o promjeni podataka o utvrđenom stažu i osnovici osiguranja
- na području razmjene podataka s državama članicama EU - uspostava razmjene podataka elektroničkim putem o činjenici smrti i zaposlenja s Republikom Austrijom.

Tijekom 2020. u Sektoru za informatiku zaprimljeno je 2 909 pisanih korisničkih zahtjeva koji su se odnosili na održavanje postojećih aplikacija i na nove poslove/projekte.

Informatičko-komunikacijska oprema, računalna mreža i sistemska podrška

Prioritetni ciljevi u području sistemske podrške su osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda, koja se sastoji od središnjeg računala, poslužitelja (fizičkih i virtualnih), osobnih i prijenosnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (IBM DB2, IMS, Oracle, Microsoft SQL), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka (*backup*), antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte te aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim održavanja neprekidnog rada, kontinuirano se provode aktivnosti na unaprjeđenju sustava te prilagodbi novim verzijama *softvera* i *hardvera*. Također, informacijsko-komunikacijski resursi kontinuirano se prilagođavaju zahtjevima i potrebama korisnika, njihovim projektima te regulatornim obavezama EU-a.

Osim navedenog, dovršeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti:

- Instalacija, konsolidacija i implementacija sustava za obradu *Oracle* baze podataka
- Projekt Elektronička komunikacija sa sudovima.

Podrška korisnicima

Na temelju registriranih prijava u Servisnom centru, tijekom 2020. zaprimljeno je 20 847 zahtjeva i radnih naloga korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, utvrđivanjem i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

Tehnička podrška za prijave i odjave osoba na mirovinsko osiguranje (e-prijave) u 2020. godini zaprimila je 4 929 zahtjeva koje je uspješno obradila i zatvorila.

IV.

UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA

Sastav i način imenovanja Upravnog vijeća Zavoda uređen je člankom 146. ZOMO-a. Upravno vijeće ima devet (9) članova, koji su imenovani rješenjima[1] Vlade Republike Hrvatske od 8. ožujka 2018., 23. kolovoza 2018., 11. prosinca 2019., 3. prosinca 2020. i 23. prosinca 2020., kojoj i odgovaraju za svoj rad. Mandat članova Upravnog vijeća propisan je ZOMO-om i traje četiri godine, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti uređeni su Statutom Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje te drugim općim aktima Zavoda, prema kojima Upravno vijeće:

- donosi Statut, druge opće akte za provedbu ZOMO-a te opće akte o unutarnjem nadzoru, imovinskopravnim tražbinama i o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i plan rada Zavoda, godišnje izvješće o radu i poslovanju, polugodišnje i godišnje financijsko izvješće Zavoda te nadzire izvršenje plana rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenima Statutom, odnosno imovine pravne osobe čiji je Zavod osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe
- odlučuje o osnivanju druge pravne osobe te o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene Zakonom
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenima zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Za provedbu obveznoga mirovinskog osiguranja Upravno vijeće donosi opće akte:

- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine
- o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima iz članka 38. ZOMO-a
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije, nakon pribavljenog mišljenja Državnog zavoda za statistiku
- o vođenju matične evidencije o osiguranicima, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i obveznicima doprinosa te o tajnosti podataka unesenih u matičnu evidenciju
- o postupku i načinu kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima koji služe za ostvarivanje prava te o drugim pitanjima utvrđenima ZOMO-om, drugim propisima i općim aktima Zavoda.

Obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća također je uređeno Statutom Zavoda, a način rada i odlučivanja te obavješćivanje javnosti o radu Upravnoga vijeća pobliže su uređeni Poslovnikom o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.[2] Rad Upravnog vijeća odvija se na sjednicama, odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova, a u njegovu radu, bez prava odlučivanja, sudjeluje ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja.

[1] *Rješenje Vlade Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 25/18, 77/18, 124/19, 138/20 i 147/20*
[2] *Poslovnik o radu Upravnoga vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 19. prosinca 2017. i od 19. studenoga 2020.*

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnoga vijeća

U 2020. Upravno vijeće održalo je 10 sjednica (od toga pet elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 70 točaka dnevnog reda.

Tablica 1. *Pregled rada Upravnoga vijeća Zavoda u 2020.*

Red.broj	Red. broj sjednice	Datum sjednice	Broj prisutnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda
0	*1*	*2*	*3*	*4*
1.	38	17. siječnja 2020.	8	5
2.	39.	4. ožujka 2020.	8	9
3.	40.	14. travnja 2020.	9	7
4.	41.	13. svibnja 2020.	9	6
5.	42.	29. lipnja 2020.	3*	10
6.	43.	29. srpnja 2020.	8	7
7.	44.	28. kolovoza 2020.	9	2
8.	45.	14. listopada 2020.	4*	7
9.	46.	19. studenoga 2020.	7	10
10.	1.	17. prosinca 2020.	6	7
		UKUPNO		**70**

Napomena: *rubrike sjednica održanih elektroničkim putem zatamnjene su*

** Zbog epidemiološke situacije vezano uz COVID-19 pojedini članovi Upravnog vijeća glasovali su o svim točkama dnevnog reda putem e-pošte te je njihov glas pribrojen glasovima nazočnih na sjednici.*

Vezano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je *Izmjene i dopune Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje*, *Poslovnik o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje*, *Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020.* te *Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2019.*, koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda*, Upravno vijeće donijelo je Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020. (29. lipnja 2020. i 17. prosinca 2020.) te Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. godinu. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2019. te Izvješće o financijskom poslovanju sredstvima doplatka za djecu za 2019. godinu. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje i u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2020. i 1. srpnja 2020., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2020. i 1. srpnja 2020., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2020. i 1. srpnja 2020., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2020.*, *Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2019.* te *Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2020.*

Vezano uz *normativnu djelatnost,* Upravno vijeće donijelo je *Jedinstvena metodološka načela za vođenje matične evidencije o osiguranicima, obveznicima doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja* te tri pravilnika, i to: *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, Pravilnik o dopuni Pravilnika o imovinskopravnim tražbinama i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.*

Nadalje, Upravno vijeće razmatralo je i donijelo odluke (26) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, odluke (3) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda o otpisu nenaplativih tražbina, odluke (5) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prodaju nekretnina – poslovnih prostora i stanova te primilo na znanje *Izvješće o prodaji nekretnina na temelju prethodnih suglasnosti Upravnog vijeća.*

Upravno vijeće donijelo je i *Odluku o uplati dijela kumulirane zadržane dobiti Hrvatskog mirovinskog investicijskog društva d.o.o. radi izdavanja udjela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u HMID PLUS otvorenom alternativnom investicijskom fondu s privatnom ponudom, Zagreb, Bakačeva 5.*

Isto tako, Upravno vijeće informirano je o poslovanju HRVATSKOG MIROVINSKOG INVESTICIJSKOG DRUŠTVA d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima, HMID PLUSA otvorenog alternativnog investicijskog fonda s privatnom ponudom i KAPITALNOG FONDA d.d. zatvorenog alternativnog investicijskog fonda s privatnom ponudom.

Upravno vijeće donijelo je i *Odluku o izboru predsjednika Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje* te *Odluku o izboru zamjenika predsjednika Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.*

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima upućenim sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

V.

OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

1. RJEŠAVANJE O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA I DOPLATKA ZA DJECU U UPRAVNOM POSTUPKU

Poslovi rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja odnose se na rješavanje predmeta, odnosno na donošenje rješenja kojima se odlučuje o pravima iz mirovinskog osiguranja – tuzemno osiguranje, o pravima iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te o pravima na doplatak za djecu.

Tablica 1. *Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	139 941	167 880	147 195	87,68	95 410	64,82	20 685
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	114 440	135 745	119 872	88,31	94 945	79,21	15 873
3.	Doplatak za djecu	204 475	211 366	205 916	97,42	111 486	54,14	5 450
UKUPNO		**458 856**	**514 991**	**472 983**	**91,84**	**301 841**	**63,82**	**42 008**
4.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno+inozemno	**254 381**	**303 625**	**267 067**	**87,96**	**190 355**	**71,28**	**36 558**

U tuzemnom osiguranju, u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju podnesen je 139 941 novi zahtjev te je sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo ukupno 167 880 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od toga je riješeno 147 195 zahtjeva ili 87,68%. Na kraju 2020. ostalo je neriješeno 20 685 zahtjeva, što je za 7 050 zahtjeva ili 25% manje nego na kraju 2019. godine (27 735).

U inozemnom osiguranju, u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju podneseno je 114 440 zahtjeva te je ukupno sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo 135 745 zahtjeva. Od toga su riješena 119 872 zahtjeva ili 88,31%. U navedene podatke uključeni su i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem.

Tablica 2. *Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj), stanje na dan 31. prosinca 2020.*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Prvi stupanj	448 568	501 791	463 248	92,32	297 704	64,26	38 543
2.	Drugi stupanj	10 288	13 200	9 735	73,75	4 137	42,50	3 465
UKUPNO		**458 856**	**514 991**	**472 983**	**91,84**	**301 841**	**63,82**	**42 008**

Tijekom 2020., u Zavodu je na rješavanju bio ukupno 514 991 zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatak za djecu, matična evidencija, prvi i drugi stupanj), a ukupno su riješena 472 983 zahtjeva ili 91,84%.

S obzirom na uobičajenu „praksu“ raskida radnog odnosa i odlaska u mirovinu s 30. ili 31. prosinca tekuće godine, u Zavodu se tijekom studenoga i prosinca zaprimi veći broj zahtjeva koji se zbog objektivnih razloga ne mogu svi riješiti do kraja kalendarske godine, što bitno utječe na prikazivanje ukupnog radnog rezultata na kraju izvještajnog razdoblja.

U razdoblju od siječnja do rujna 2020. određeni broj zaposlenih na rješavanju o pravima iz mirovinskog osiguranja privremeno je obavljao i poslove rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu. Bez navedene organizacije poslovanja najveći dio poslova vezanih uz rješavanje novih zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu i prevođenje prava korisnicima doplatka za djecu od 1. ožujka 2020. ne bi se mogao obaviti u najkraćem mogućem roku. Navedena preraspodjela poslova (uz referente doplatka za djecu uključen je i dio referenata koji rade na poslovima rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja u prvom stupnju) poboljšala je ažurnost u rješavanju predmeta doplatka za djecu te je, s obzirom na udio ovih predmeta u ukupnom broju predmeta, i znatno veći ukupan broj riješenih zahtjeva u izvještajnom razdoblju.

Naknadna kontrola i instruktaža

Poslovi kontrole rada i instruktaže područnih službi obavljeni su prema planu rada. Stručni suradnici specijalisti za mirovinsko osiguranje obavili su instruktažu u područnim službama Zavoda kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima u tuzemnom osiguranju i u rješavanju o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja

Tablica 3. *Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Prvi stupanj TUZ	132 300	158 446	140 090	88,41	92 216	65,83	18 356
2.	Drugi stupanj TUZ	7 641	9 434	7 105	75,31	3 194	44,95	2 329
	UKUPNO	**139 941**	**167 880**	**147 195**	**87,68**	**95 410**	**64,82**	**20 685**

Iz podataka u *Tablici 3.* vidi se da je u izvještajnom razdoblju, zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine, na rješavanju u tuzemnom osiguranju, u prvom i drugom stupnju (bez doplatka za djecu) bilo ukupno 167 880 predmeta. Od tog ukupnog broja predmeta riješeno je 147 195 ili 87,68%.

Rješavanje o pravima u drugom stupnju

Tablica 4. *Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Mirovinsko osiguranje - **tuzemno**	7 641	9 434	7 105	75,31	3 194	44,95	2 329
2.	Mirovinsko osiguranje - **inozemno**	2 081	3 083	2 059	66,79	608	29,53	1 024
3.	Doplatak za djecu	566	683	571	83,60	335	58,67	112
UKUPNO		**10 288**	**13 200**	**9 735**	**73,75**	**4 137**	**42,50**	**3 465**

Tijekom 2020. u Zavodu je vođeno ukupno 13 200 drugostupanjskih postupaka, u koje su uključeni i postupci prema zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi Europske unije, kao i mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa Europske unije, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom uredbi Europske unije. Tijekom 2020., od ukupnog broja predmeta riješeno je 9 735 predmeta ili 73,75%.

Postupanje prema presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova

Presude upravnih sudova kojima su uvažene tužbe protiv drugostupanjskih rješenja Zavoda uglavnom su se odnosile na postupanje u rješavanju zahtjeva o pravima prema ZOMO-u, s tim da je malo veći broj tužbi bio u vezi s ostvarivanjem prava na invalidsku mirovinu.

Sve presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova kojima su poništena drugostupanjska rješenja Zavoda imaju prioritetan status i njihovo brzo rješavanje uobičajena je praksa Zavoda. U tim predmetima, a i u svima ostalim predmetima u kojima se odmah može postupiti prema sudskoj odluci, žalbe se uvažavaju, a predmeti se ili meritorno rješavaju u Središnjoj službi ili se upućuju u područne službe radi dopune postupka i izvršenje presude.

Tablica 5. *Pregled odgovora na tužbe (tuzemno osiguranje)*

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Odgovori na tužbe (MIO i DD tuzemni)	843	946	855	90,38	91

Tijekom 2020., na rješavanju je bilo ukupno 946 tužbi na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda, što je znatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Od toga je riješeno, tj. odgovoreno je na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 855 predmeta ili 90,38%, što je više nego prethodne godine, bez obzira na znatno povećani broj predmeta koji su na rješavanju. Na kraju 2020. ostao je samo 91 predmet u kojem nije odgovoreno na tužbu kojom je pokrenut upravni spor.

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju (tuzemno i inozemno, prvi i drugi stupanj)

U skladu sa Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja[1], svi poslovi vještačenja od 1. siječnja 2015. prešli su u nadležnost Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Rokovi za rješavanje zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja u kojima je potrebno prethodno pribaviti nalaz i mišljenje vijeća vještaka odnosno vijeća viših vještaka dulji su jer uključuju cjelokupni postupak vještačenja, kao i postupke u mjerodavnim revizijskim tijelima (Povjerenstvo za reviziju ocjene radne sposobnosti Ministarstva branitelja i Samostalni sektor za reviziju i nadzor medicinskog vještačenja Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike).

[1] *Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja - Narodne novine, broj 85/14*

Tablica 6. *Pregled medicinskog vještačenja*

Stanje: 31. prosinca 2020.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Prvi stupanj	34 666	53 315	43 588	81,76	9727
2.	Drugi stupanj	4403	5530	3561	64,39	1969
3.	**UKUPNO**	**39 069**	**58 845**	**47 149**	**80,12**	**11 696**

Napomena: odnosi se na tuzemno i inozemno osiguranje te doplatak za djecu

Rješavanje o pravima na doplatak za djecu *(tuzemno osiguranje)*

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2020. godini na rješavanju su u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bila ukupno 200 994 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 198 198 zahtjeva ili 98,61%, što pokazuje nastavak trenda visokog postotka rješavanja ove vrste zahtjeva.

Tablica 7. *Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)*

Stanje: 31. prosinca 2020.

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Prvi stupanj	197 218	200 359	197 660	98,65	2 699
2.	Drugi stupanj	528	635	538	84,72	97
UKUPNO		**197 746**	**200 994**	**198 198**	**98,61**	**2 796**

S obzirom na socijalno-zaštitni karakter ovoga davanja, i nadalje se daje prioritet i posebna važnost poslovima provedbe Zakona o doplatku za djecu, što se vidi iz podataka navedenih u *Tablici 7.*

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U izvještajnom razdoblju, u prvom stupnju na rješavanju je bilo 200 359 zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu. Od toga je riješeno 197 660 zahtjeva ili 98,65%, što pokazuje stalnu ažurnost u rješavanju zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2020. ukupno je na rješavanju bilo 635 žalbi na tuzemna prvostupanjska rješenja o pravu na doplatak za djecu. Od toga je riješeno 538 žalbi ili 84,72%, što je, također, nastavak trenda ažurnog rješavanja o pravu na doplatak za djecu i u drugostupanjskim postupcima.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U okviru mjerodavnosti Zavoda za provedbu uredbi Europske unije (dalje u tekstu: EU) i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju na području mirovina, određivanja mjerodavnog zakonodavstva – izaslani radnici i obiteljskih davanja - doplatka za djecu, obavljaju se sljedeći poslovi:

- poslovi tijela za vezu i međunarodna suradnja
- sudjelovanje u radu Administrativne komisije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti i Stalne međuresorne skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (primjena propisa EU)
- poslovi u koordinaciji s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MRMSOSP) odnosno s drugim ministarstvima
- organiziranje i održavanje međunarodnih savjetodavnih dana
- organiziranje razmjene podataka o činjenici smrti s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja, kao i organiziranje poslova dostave tiskanica potvrda o životu korisnicima u inozemstvu (u države s kojima nije uspostavljena razmjena podataka)
- poslovi kontrole i instruktaže
- poslovi prijenosa mirovinskih prava
- provedba postupaka prijeboja i povrata nepripadno isplaćenih davanja na području mirovina i doplatka za djecu te
- vođenje postupaka u okviru ovlasti tijela za vezu koji se odnose na prisilnu provedbu ovršnih odluka nadležnih tijela R Hrvatske i drugih država članica EU, u postupku naplate doprinosa, kamata i ostalih troškova iz svih sektora socijalne sigurnosti.

U koordinaciji s MRMSOSP-om tijekom 2020. provedene su sljedeće aktivnosti:

- izrada stajališta R Hrvatske u vezi s izmjenom uredbi 883/2004 i 987/2009 – priprema materijala iz nadležnosti Zavoda
- izrada očitovanja na upite mreže SOLVIT (mreža SOLVIT je usluga koju pružaju tijela državne uprave u svim državama članicama EU-a te na Islandu, u Lihtenštajnu i Norveškoj)
- ažuriranje podataka za Međunarodnu organizaciju za socijalnu sigurnost (ISSA) – opis sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu te podaci za MISSOC tablice
- sudjelovanje u pripremi nota za Administrativnu komisiju
- popunjavanje upitnika koje je dostavilo MRMSOSP za potrebe Administrativne komisije (*Questionnaire on cross border old age, survivors' and invalidity pensions, Questionnaire on the export of family benefits*)

- priprema materijala za MRMSOSP vezano uz povlačenje Ujedinjenoga Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije.

Uključivanje Zavoda u sustav EESSI

U postupcima koordinacije sustava socijalne sigurnosti države članice EU-a, EGP-a i Švicarske Konfederacije međusobno razmjenjuju podatke i dokumente. Stoga se na razini Europske unije već duže vrijeme radi na uspostavi sustava EESSI (Electronic Exchange of Social Security Informations), koji bi trebao omogućiti da se razmjena podataka i dokumenata među ustanovama država članica obavlja elektroničkim putem.

Razmjena podataka odvija se u više poslovnih područja, od kojih su u nadležnosti Zavoda četiri: određivanje mjerodavnog zakonodavstva (EESSI oznaka: LA), mirovine (P), obiteljska davanja (FB) i povrati (R). Unutar svakog poslovnog područja odvijaju se standardizirani, strukturirani poslovni procesi (Business Use Case - BUC), koji odgovaraju različitim poslovnim slučajevima koji se pojavljuju u praksi. U ingerenciji Zavoda je provedba 27 BUC-eva za spomenuta područja nadležnosti te još 20 BUC-eva u tzv. "horizontalnom" području (poslovni procesi "općeg" karaktera, koji se mogu odnositi na bilo koje ili na više područja istovremeno) i u posebnom području pod nazivom "razno".

Zavod u više od 60 000 postupaka godišnje razmjenjuje velike količine informacija i dokumenata (približno 150 000 godišnje) s nadležnim ustanovama država članica. Stoga se i Zavod postupno, po poslovnim procesima, uključuje u produkcijski rad EESSI sustava. Tijekom 2020. taj je proces nastavljen uključivanjem u produkciju 14 BUC-eva, tako da se ukupno Zavod do kraja godine uključio u produkciju s ukupno 28 BUC-eva iz različitih područja.

Pripreme za uključivanje u EESSI sustav obuhvatile su:

- upoznavanje s opsežnom korisničkom i tehničkom dokumentacijom za svaki pojedini poslovni proces (BUC)
- analizu poslovnih procesa u Zavodu te njihovu prilagodbu uvjetima razmjene podataka putem EESSI sustava
- analizu fonda podataka poslovnih poruka koje se razmjenjuju korištenjem SED-ova (eng. Structured Electronic Document – strukturirani elektronički dokument)
- pripremu priručnika za rad i uputa za postupanje
- održavanje edukacija za voditelje postupka koji neposredno rade na predmetima u sustavu
- testiranje funkcioniranja aplikacije RINA (aplikaciju je razvila Europska komisija) koju voditelji postupka – referenti koriste pri razmjeni poruka putem EESSI sustava
- probne razmjene poruka u pretprodukcijskoj (acceptance) okolini s nadležnim nositeljima i ustanovama iz drugih država članica radi potvrde ispravnog funkcioniranja sustava.

Osim navedenoga, u svakodnevnom radu i razmjeni podataka putem EESSI sustava redovito se prati njegovo funkcioniranje kako bi se utvrdilo radi li ispravno te nastaju li, i kakve, pogreške i problemi u radu. Prema uočenim pogreškama i problemima postupa se u skladu s protokolom predviđenim za takve situacije, odnosno ispravljaju se i rješavaju unutar Zavoda (na tzv. prvoj razini održavanja i

podrške sustavu) ili se prijavljuju REGOS-u (kao drugoj razini podrške). Također, krajnjim korisnicima redovito se pruža potpora savjetima i uputama o ispravnom postupanju i o načinu otklanjanja nastalih problema.

S obzirom na to da je Europska komisija tijekom 2020. objavila svoju namjeru da aplikaciju RINA, koju za razmjenu podataka putem EESSI sustava koristi i Zavod, preda na upravljanje državama članicama EU, Zavod se tijekom 2020., zajedno s drugim ustanovama koje su dionici EESSI sustava u Republici Hrvatskoj (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje), uključio u taj proces aktivnim sudjelovanjem u konzultacijama i dogovorima država članica vezanima uz način i terminski plan predaje aplikacije, kao i uvjete pod kojima će sudjelovati u financiranju održavanja i daljnjeg razvoja aplikacije.

Provedba Zakona o prijenosu mirovinskih prava u 2020. godini

Nakon što je Zakon o prijenosu mirovinskih prava[2] stupio na snagu 7. prosinca 2017., Zavod je realizirao projekt provedbe navedenog Zakona i automatizirao poslovni proces prijenosa mirovinskih prava stečenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj prije stupanja u službu institucije, tijela, ureda ili agencije Europske unije u sustav mirovinskog osiguranja Europske unije, kao i prijenos, odnosno prihvat mirovinskih prava stečenih u sustavu mirovinskog osiguranja Europske unije u sustav obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj nakon prestanka službe u instituciji, tijelu, uredu ili agenciji Europske unije.

Tijekom 2020. godine zaprimljeno je 30 zahtjeva za prijenos mirovinskih prava iz sustava obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj u sustav mirovinskog osiguranja EU. Od toga je u 17 predmeta doneseno i dostavljeno rješenje o prijenosnoj vrijednosti mirovinskih prava podnositeljima zahtjeva, a u 13 predmeta kompletiraju se podaci potrebni za donošenje rješenja. U predmetima u kojima su rješenja postala pravomoćna, od REGOS-a je zatraženo da dostavi podatke o kapitaliziranim sredstvima na osobnom računu osiguranika u obveznom mirovinskom fondu (prijenosna vrijednost iz II. stupa) te su na temelju tih podataka izrađene obavijesti o ukupnom iznosu prijenosne vrijednosti mirovinskih prava ostvarenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj (ukupno iz I. i II. stupa), kako bi se osiguranici mogli odlučili prihvaćaju li prijenos mirovinskih prava.

U 26 predmeta, u kojima su rješenja donesena u 2018. i 2019. godini, a u kojima je zaprimljena obavijest tijela EU o pristanku osiguranika na prijenos mirovinskih prava, izrađeni su nalozi REGOS-u i Ministarstvu financija te je realizirana isplata ukupne vrijednosti mirovinskih prava (ukupno I. i II. stup) u Europsku uniju.

[2] *Zakon o prijenosu mirovinskih prava - Narodne novine, br. 117/17*

Isplata mirovine u inozemstvo i razmjena podataka s inozemnim nositeljima osiguranja

Zavod je tijekom 2020. isplatio mirovinska primanja za 165 990 korisnika koji prebivaju u 50 država. Najveći broj korisnika prebiva u državama bivše SFRJ, njih 134 074 (u Bosni i Hercegovini – 61 799, Srbiji – 58 678, Sloveniji – 9693, Crnoj Gori – 2033 i Sjevernoj Makedoniji – 1871), što je 80,8% svih isplata u inozemstvo.

Od ostalih država ističemo Njemačku u koju je isplaćena mirovina za 15 287 korisnika, Australiju za 6049 korisnika te Republiku Austriju u koju je isplaćena mirovina za 3435 korisnika.

Radi sprječavanja nepripadnih isplata, Zavod je uspostavio redovitu elektroničku razmjenu podataka o činjenici smrti sa Slovenijom, Njemačkom, Poljskom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom, Crnom Gorom, Sjevernom Makedonijom, Australijom te od 2020. godine i s Republikom Austrijom.

Uz navedeno, tijekom 2020. godine obavljeni su i sljedeći poslovi:

- posredovanje – Zavod - Porezna uprava – Zavod - nadležna ustanova u inozemstvu, odnosno vođenje postupaka u okviru ovlasti tijela za vezu koji se odnose na prisilnu provedbu ovršnih odluka (sudskih i upravnih tijela) vezanih uz naplatu doprinosa, kamata i ostalih troškova iz svih sektora socijalne sigurnosti, tzv. *recovery*
- pružanje pravne pomoći stranim nositeljima mirovinskog osiguranja, osiguranicima, korisnicima i poslodavcima
- pružanje pravne pomoći u određenim predmetima u izravnoj komunikaciji s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja radi hitnog kompletiranja predmeta
- održavanje sastanaka s predstavnicima Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade vezano uz područje obiteljskih davanja, kao i davanje stručnog mišljenja o potrebi uključivanja Republike Hrvatske u postupke pred Sudom EU na traženje Središnjeg državnog ureda
- održavanje sastanaka s predstavnicima Ministarstva hrvatskih branitelja vezano uz provedbu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
- sudjelovanje u radu Radne skupine za izradu unaprjeđenja Strategije o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske
- priprema i davanje suglasnosti za izuzeća primjenom članka 16. Uredbe Europske unije br. 883/2004 te davanje suglasnosti na negativna rješenja u povodu zahtjeva za izdavanje potvrde A1
- pružanje pravne pomoći Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- administriranje e-adresa: hzmo-EU@mirovinsko.hr i hzmo-inz@mirovinsko.hr .

Pregled rješavanja o pravima na mirovinu u prvom stupnju

U 2020. godini zaprimljeno je 40 280 novih zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Na rješavanju su bila 59 163 zahtjeva, a riješeno je 45 245 zahtjeva, odnosno 76,48%.

Postupci za priznanje prava na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju traju znatno dulje od postupaka u tuzemnom osiguranju jer je trajanje postupka uvjetovano i duljinom trajanja postupka koji vodi inozemni nositelj osiguranja, a prema članku 124. stavku 1. ZOMO-a zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU ili

međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju smatra se urednim kada Zavod od nadležnog inozemnog nositelja osiguranja zaprimi kompletirane podatke potrebne za ostvarivanje prava.

Tablica 8. *Pregled rješavanja o pravima na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora u 2020.*

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Mirovine - prvi stupanj	40 280	59 163	45 245	76,48	23 803	52,61	13 918

Broj neriješenih zahtjeva na kraju 2020. godine je 13 918, što je za 4 965, odnosno za čak 26% manje nego na kraju prethodne 2019. godine (18 883).

Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva

Od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju Zavod je postao nadležan za poslove koji se odnose na primjenu propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vezano uz određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika.

Tijekom 2020. Zavod je zaprimio 72 079 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1- izaslani radnici te čl. 13. i 16. Uredbe EU 883/2004). Ukupno je na rješavanju bilo 73 499 zahtjeva. Od toga je riješeno 72 568 zahtjeva, odnosno 98,7%, a 97,2% zahtjeva riješeno je u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku 24 sata). Neriješen je ostao 931 zahtjev, što je 34% neriješenih zahtjeva manje nego na kraju 2019. godine (1415).

Tablica 9. *Pregled rješavanja zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora u 2020.*

Red. broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU i primjena čl. 16. Uredbe EU	72 079	73 499	72 568	98,73	70 534	95,47	931

Rješavanje o pravima na doplatak za djecu (prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju)

U 2020. zaprimljen je 6 691 zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU u upravnom postupku. Ukupno su na rješavanju bila 10 324 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU, a riješeno je 7 685 (74,44%), što je 31% više riješenih predmeta nego u 2019. godini (5 850). Neriješenih zahtjeva na kraju 2020. bilo je 2 639, što je za 27% manje nego na kraju 2019. (3 630).

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci), u Zavodu se u skladu s uredbama EU vode i neupravni postupci kada je zahtjev za obiteljsko davanje podnesen u nekoj drugoj državi članici EU, a članovi obitelji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj. Iz godine u godinu u Zavodu se bilježi znatan porast takvih postupaka te je u 2020. zaprimljeno novih 10 627 zahtjeva, a ukupno su na rješavanju bila 19 093 predmeta. Riješeno je 9 999 predmeta, a neriješena su ostala 9 094 predmeta.

Ukupno je neriješenih zahtjeva/predmeta doplatka za djecu prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima na kraju 2020. bilo 11 733, što je za 5% manje nego na kraju 2019. godine (12 311).

Tablica 10. *Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (upravni postupak, prvi stupanj i neupravni postupak)*

Redni broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Upravni postupak DD - INZ EU - prvi stupanj	6 691	10 324	7 685	74,44	2 639
2.	Neupravni postupak DD - INZ EU	10 627	19 093	9 999	52,37	9 094
U K U P N O		**17 318**	**29 417**	**17 684**	**60,11**	**11 733**

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovina, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu) tijekom 2020. godine zaprimljeno je ukupno 2 119 žalbi, od toga se 2 081 žalba (98%) odnosi na rješavanje prava na mirovinu i mjerodavno zakonodavstvo. Na rješavanju je u 2020. godini ukupno bila 3 131 žalba. Riješena su 2 092 zahtjeva u drugom stupnju (žalbe), što je 66,8% od ukupnog broja žalbi na rješavanju, ali i 26% više nego u 2019. godini (1 662). Neriješenih je ostalo 1 039 zahtjeva, što je gotovo jednako broju neriješenih zahtjeva na kraju prethodne (2019.) godine (1 011).

Tablica 11. *Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora*

Red. broj	Vrste postupaka	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Mirovine i mjerodavno zakonodavstvo	2 081	3 083	2 059	66,79	608	29,53	1 024
2.	Doplatak za djecu	38	48	33	68,75	16	48,48	15
U K U P N O		**2 119**	**3 131**	**2 092**	**66,82**	**624**	**29,83**	**1 039**

2. MATIČNA EVIDENCIJA OSIGURANIKA I STAŽ OSIGURANJA KOJI SE RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije[3], Zavod je obvezan voditi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja. Na dan 31. prosinca 2020. u matičnoj evidenciji evidentirano je 1 536 300 aktivnih osiguranika.

Podaci koji se obrađuju u matičnoj evidenciji odnose se na:

- početak, prestanak i promjene tijekom poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
- početak, prestanak i promjene podataka tijekom osiguranja
- podatke o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovici osiguranja, naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja i stažu osiguranja nakon prestanka zaposlenja
- promjene podataka o stažu osiguranja i plaći te osnovici osiguranja i naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja
- podatke o invalidima rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju.

Obveznici podnošenja prijava dužni su Zavodu dostavljati podatke za vođenje matične evidencije u ZOMO-om propisanim rokovima.

U prvom stupnju obavljaju se poslovi koji obuhvaćaju kontrolu i obradu prijava na osiguranje, donošenje rješenja o stažu, kontrolu podataka o stažu osiguranja i plaćama osiguranika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba, utvrđivanje staža osiguranja za samostalne obveznike na temelju plaćenih doprinosa, utvrđivanje staža s povećanim trajanjem (beneficirani staž), pripremu dokumentacije za snimanje na mikrofilm i korištenje snimljene dokumentacije, izdavanje potvrda osiguranicima i stranim nositeljima osiguranja te kompletiranje spisa s podacima o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovicama osiguranja i naknadama plaće.

[3] *Pravilnik o vođenju matične evidencije – Narodne novine, broj 157/13, 22/15, 57/15, 125/15, 19/17, 22/19 i 145/20*

Kontinuirano se obavljaju i poslovi prikupljanja podataka i ažuriranja Baze podataka aktivnih osiguranika vezano uz razmjenu podataka s REGOS-om, Poreznom upravom te Zavodom za zapošljavanje.

Podaci obrađeni u matičnoj evidenciji Zavoda koriste se za vođenje objedinjene banke podataka REGOS-a te za vođenje podataka u Poreznoj upravi. Od pravodobno prikupljenih podataka ovise gotovo sve daljnje aktivnosti u provedbi osiguranja, kao što su priznanje svojstva osiguranika, zaduženje i kontrola doprinosa u Poreznoj upravi, utvrđivanje staža i plaća koje služe za izračun mirovine, pregledi i potvrde o stažu, koje se izdaju na zahtjev osiguranika te na zahtjev stranih nositelja osiguranja, kao i podaci za statistiku koji služe za donošenje strateških odluka vezanih uz broj aktivnih osiguranika i osnove osiguranja.

Mirovinsko osiguranje

Sustav e-prijava znatno je unaprijeđen, a usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Omogućeno je automatsko ažuriranje e-prijava u baze Zavoda. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 88,94%.

Zavod je svojim korisnicima omogućio uvid u osobne podatke, podatke o radnopravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrda o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku putem sustava e-Građani.

U sklopu e-prijava na mirovinsko osiguranje uvedena je nova e-usluga kojom se obveznicima, poslodavcima pravnim i fizičkim osobama, omogućava da uspostavljaju prijave/promjene o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici (obrazac eMPP-1) u svim postupcima prikupljanja nedostajućih podataka važnih za ostvarivanje prava na mirovinu. Uvođenjem te nove elektroničke usluge Zavod dodatno unaprjeđuje svoje elektroničko poslovanje, osigurava jedinstveni način digitalnog prikupljanja i obrade svih propisanih prijava za vođenje matične evidencije, pojednostavljuje i ubrzava postupak prikupljanja i obrade nedostajućih podataka o stažu i osnovici za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, osigurava jedinstvenu kontrolu, evidenciju i arhiviranje svih vrsta e-prijava u digitalnom obliku, smanjuje svoje administrativne troškove, troškove obveznika i aktivno pridonosi Akcijskom planu za administrativno rasterećenje gospodarstva za 2020. godinu u stvaranju jednostavnijeg i jeftinijeg poslovnog okruženja.

Tijekom 2020., redovito i u propisanim rokovima obrađivane su sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,78% za razdoblje od 1970. do 2018.

Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2019. godinu za radnike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba s obuhvatom od 97,18%. Također je izvedena konačna obrada podataka za 2018. godinu za osiguranike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba.

Izvedeni su podaci o stažu i plaći na temelju godišnjeg obračuna za pomorce za 2016. godinu s obuhvatom od 95,43%, za 2017. s obuhvatom od 96,70% i za 2018. s obuhvatom od 97,53%.

U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćeno je 835 827 osiguranika zaposlenih kod 16 500 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te je izrađeno 21 196 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od tog broja, 1 245 zapisnika dostavljeno je Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno je izvedeno 754 206 prijava MPP-1, a prikupljena je 67 591 MPP-1 prijava.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva osiguranika i prijavno-odjavni podaci. Tijekom 2020. riješeno je ukupno 20 156 zahtjeva za utvrđivanje staža i svojstva osiguranika te 1 454 zahtjeva za utvrđivanje staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi.

Tablica 12. *Pregled rješavanja zahtjeva u prvom stupnju*

Red. broj	Postupak	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Utvrđivanje svojstva osiguranika i staža	19 344	21 309	20 156	94,60	1 153

U okviru poslova matične evidencije redovito su obavljani i poslovi kompletiranja podataka u područnim službama i uredima Zavoda. Kompletiranje se obavlja za potrebe tuzemnog i inozemnog osiguranja u vezi sa zahtjevima za priznanje prava na mirovinu ili u povodu zahtjeva stranih nositelja osiguranja za izdavanje potvrda o navršenom stažu osiguranja u Republici Hrvatskoj. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu. Tijekom 2020. zaprimljeno je 24 079 novih zahtjeva (obavijesti) te su na rješavanju bila ukupno 29 062 zahtjeva, a od toga je riješen 25 171 zahtjev.

Tablica 13. *Kompletiranje podataka o stažu i plaći u povodu zahtjeva za priznanje prava na mirovinu ili obavijesti o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na mirovinu*

Red. broj	Postupak	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Kompletiranje podataka	24 079	29 062	25 171	86,61	3 891

U nadležnosti područnih službi/ureda izdane su tijekom 2020. ukupno 89 684 potvrde za potrebe ovršnog postupka, 161 630 potvrda o stažu osiguranja i plaći, od toga 160 403 potvrde u elektroničkom obliku, te 18 421 obavijest o ostvarenom drugom dohotku, od toga 17 951 u elektroničkom obliku. Također, izdano je 794 375 potvrda o radnopravnom statusu osiguranika, od toga je 325 700 potvrda izdano u elektroničkom obliku.

Tablica 14. *Podaci o izdanim potvrdama*

Vrsta potvrde	Broj izdanih potvrda		
Potvrda za potrebe ovršnog postupka	89 684		
		Potvrde izdane u elektroničkom obliku	**%**
Potvrda o stažu osiguranja i plaći	161 630	160 403	99,01
Potvrda o radnopravnom statusu	79 4375	325 700	41,00
Obavijest o drugom dohotku	18 421	17 951	97,44

Osiguranici - poljoprivrednici

Na dan 31. prosinca 2020. u matičnoj evidenciji bilo je ubilježeno 19 214 osiguranika poljoprivrednika, što je na razini 2019. godine (19 213).

Osiguranici - obrtnici

U Bazi podataka osiguranika na dan 31. prosinca 2020. evidentirana su 66 963 aktivna osiguranika obrtnika. Tijekom 2020. redovito su za ovu kategoriju osiguranika obrađivane različite prijave na osiguranje te su se vodili postupci u vezi s utvrđivanjem, stjecanjem, odnosno prestankom svojstva osiguranika. Valja napomenuti da je, uspoređujući s podacima iz 2016. (56 558), 2017. (57 412), 2018. (59 853) i 2019. (64 998), broj osiguranika obrtnika u porastu u odnosu na ranije godine.

Samostalne profesionalne djelatnosti i ostale kategorije osiguranika

Na dan 31. prosinca 2020. evidentirano je 17 808 aktivnih osiguranika samostalnih profesionalnih djelatnosti, 69 osiguranika zaposlenih u međunarodnim organizacijama u inozemstvu, odnosno hrvatskih državljana zaposlenih na teritoriju Republike Hrvatske kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu te u produženom osiguranju 4 794 osiguranika.

Rješavanje zahtjeva u drugom stupnju

U 2020. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješene su 844 žalbe, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. ZOMO-a, revidiran je ukupno 14 701 predmet, od toga je u 369 predmeta doneseno rješenje.

Tablica 15. *Pregled rješavanja zahtjeva u drugom stupnju*

Red. broj	Postupak	
0	*1*	*2*
1.	Rješavanje u povodu žalbe	844
2.	Revizija rješenja	14 701
3.	Rješenja donesena u postupku revizije	369

3. IMOVINSKOPRAVNO POSLOVANJE

Imovinskopravno poslovanje Zavoda pretežito obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete i stjecanja bez osnove, u skladu s čl. 161. i 166. ZOMO-a, raskide ugovora i povrat neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, sudske sporove u vezi s nekretninama Zavoda, zastupanje Zavoda u svim postupcima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja, postupke u vezi sa Zakonom o nastavku isplate dokupljenih mirovina (Royal međugeneracijska solidarnost) itd.

Tijekom 2020. godine nastavljen je rad na predmetima prisilne naplate tražbina u inozemstvu preko angažiranih odvjetničkih ureda u BiH i R Sloveniji s obzirom na to da pravni zastupnici koji zastupaju Zavod nemaju ovlasti u tim državama, odnosno zakonske mogućnosti za zastupanje Zavoda pred stranim sudovima.

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja i nadalje se odnosi na naknadu štete nanesene Zavodu isplatom invalidske i obiteljske mirovine te naknade zbog tjelesnog oštećenja kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljedom na radu, prometnom nesrećom i slično). Za ovu štetu Zavod potražuje naknadu na osnovi isplata mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili je ozljedu u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. U tim se slučajevima odštetni zahtjev podnosi izravno stranom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

Pasivni sporovi su sporovi koji se vode protiv Zavoda i u kojima je Zavod tuženik ili ovršenik. To su, primjerice, radni sporovi, sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na

okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi radi neisplaćenih mirovina zbog prekida platnog prometa s republikama bivše Jugoslavije, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima, sporovi zbog isplate razlike mirovine pripadnicima HVO-a i drugi sporovi i postupci u kojima je Zavod tužena strana.

U predmetima pružanja pravne pomoći stranim nositeljima socijalnog osiguranja (najčešće njemačkog i slovenskog nositelja osiguranja) provodi se postupak naplate tražbina na temelju zahtjeva stranih nositelja socijalnog osiguranja prema uredbama EU, i to Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (skraćeno: Osnovna uredba) i Uredbi (EZ) br. 987/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. (skraćeno: Provedbena uredba), kojima je uređen postupak provedbe ovršnih odluka upravnih tijela koje se odnose na povrat nepripadnih mirovinskih primanja, kamata i troškova. Pravna se pomoć, osim državama članicama EU, pruža i drugim državama ugovornicama na temelju sklopljenih međunarodnih ugovora.

U 2020., za Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu **naplaćen** iznos od **ukupno 49.681.784,26 kn**, od toga:

- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata mirovinskih primanja iznose 10.765.449,94 kn
- naplaćena potraživanja nepripadnih isplata doplatka za djecu iznose 1.587.977,54 kn
- naplaćena potraživanja za naknadu štete iznose 37.328.356,78 kn.

Tablica 16. *Pregled imovinskopravnog poslovanja*

Redni broj	VRSTE POSTUPAKA	Broj primljenih predmeta tijekom godine	Ukupno predmeta na rješavanju u godini	Ukupno riješeno		Ukupno predmeta na rješavanju krajem godine
				Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Naknada štete	1922	2667	1715	64,30	952
2.	Nepripadne isplate	4650	6525	4958	75,98	1567
3.	Pasivni i ostali sporovi	382	411	350	85,16	61
UKUPNO		6954	9603	7023	73,13	2580

Specifičnosti imovinskopravnog poslovanja

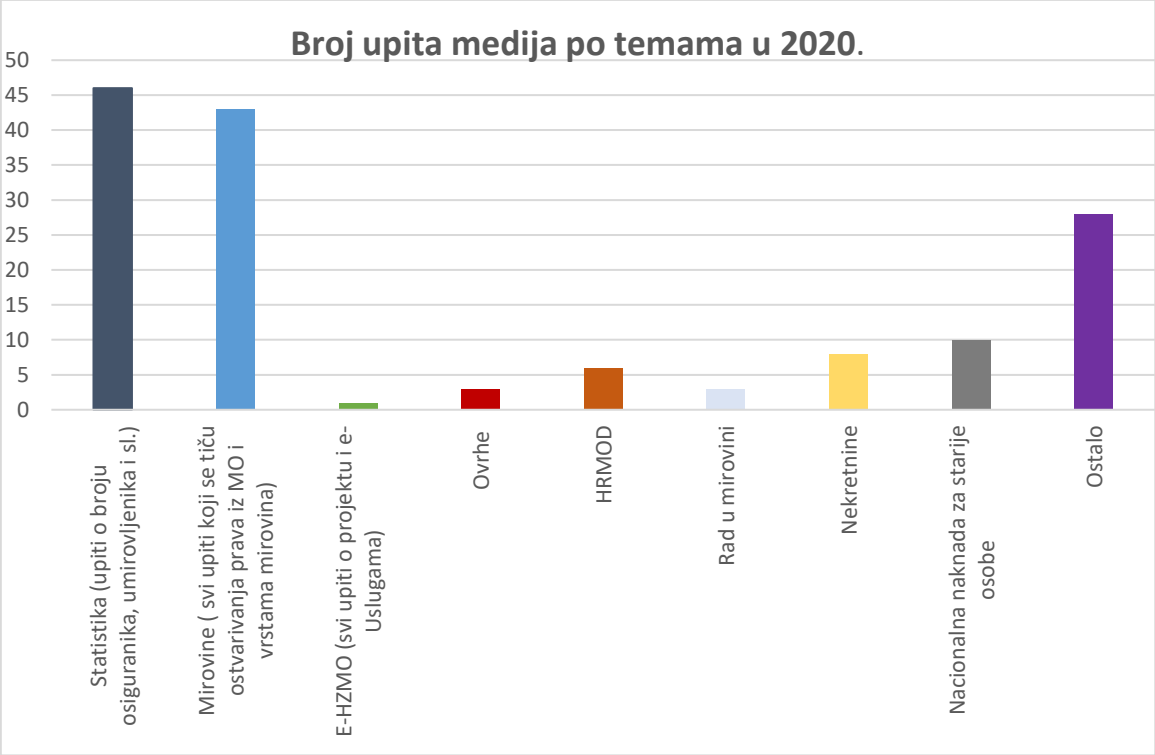
U *Tablici 16.* prikazan je broj primljenih i riješenih imovinskopravnih predmeta u 2020. godini, iako su, zbog specifičnosti imovinskopravnog poslovanja i dugotrajnosti sudskih postupaka, predmeti u postupku više godina. Potraživanja Zavoda s osnove naknade štete naplaćuju se sukcesivno prema isplatama pojedinih davanja u određenom razdoblju (u pravilu, kalendarska godina) sve dok korisnik ostvaruje pravo na mirovinu ili drugo primanje, što znači da nakon naplate štete za proteklo obračunsko razdoblje, Zavod pokreće novi postupak i podnosi novi odštetni zahtjev, odnosno tužbu za naplatu potraživanja u sljedećem obračunskom razdoblju.

Jedan od najznačajnijih projekata u okviru imovinskopravnog poslovanja u 2020. godini bio je uvođenje zakonski obvezne **e-komunikacije** sa sudovima od 1. rujna 2020. Prije početka e-komunikacije, u Zagrebu je od 30. lipnja do 3. srpnja 2020. održana vrlo uspješna edukacija svih radnika Zavoda koji rade na imovinskopravnim poslovima te su pripremljene i odgovarajuće upute za rad. Osim toga, nastavljen je rad na poboljšanjima, odnosno nadogradnjama Baze imovinskopravnih poslova (BIPP).

4. JAVNOST RADA ZAVODA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Uređena zakonom i Statutom Zavoda, javnost rada Zavoda osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2020. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničke pošte, objavu općih akata u Narodnim novinama, objavu podataka i informacija u publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavještavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima,* Zavod je javnosti davao priopćenja o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu tijela Zavoda te o radu stručne službe. U 2020. poslana su 44 priopćenja za medije te je odgovoreno na 148 (pisanih) upita novinara. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se u najkraćem mogućem roku, odnosno prema traženju, organizirani su nastupi čelnika i stručnjaka iz Zavoda u medijima (TV i radijske emisije) itd. Medijske objave kontinuirano se prate radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, Zavod je i u 2020. postigao pozitivan medijski (PR) učinak.

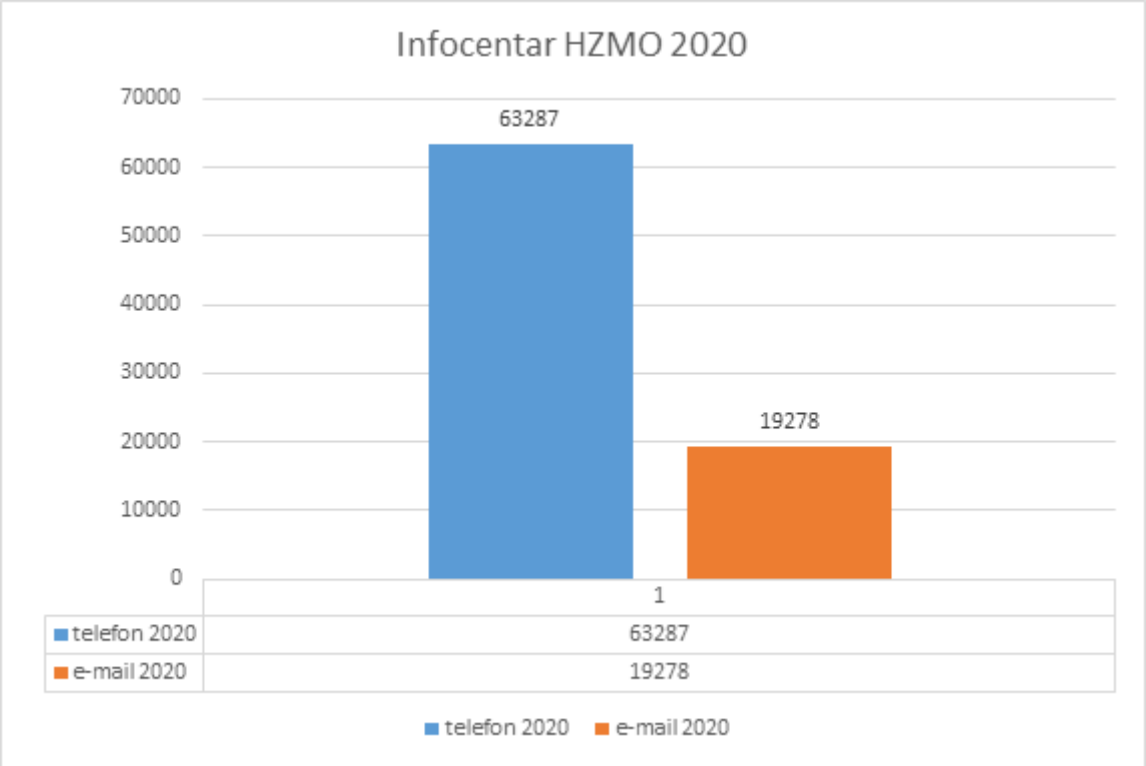
Epidemija bolesti COVID-19 koja je obilježila 2020. godinu znatno je utjecala na niz uobičajenih i/ili planiranih aktivnosti i događanja. Radi preventivnog postupanja i zaštite zdravlja građana, Zavod je prilagodio svoje poslovanje kako bi osigurao nesmetanu komunikaciju s korisnicima usluga. U tom smislu, na internetskim stranicama Zavoda dodana je tzv. COVID traka, u kojoj su dane upute i preporuke korisnicima kako ostvariti neko pravo te kako općenito ostvariti komunikaciju sa Zavodom u vrijeme trajanja epidemije. U takvim novonastalim okolnostima, naglasak je stavljen na elektroničke usluge Zavoda, u sklopu sustava e-Građani, putem kojeg su korisnicima dostupne sljedeće e-Usluge: elektronički zapis o radnopravnom statusu, informativni izračun mirovine, uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, e-potvrde iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, e-Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, e-Zahtjev za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, e-Zahtjev za invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za privremenu invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika i e-Zahtjev za nacionalnu naknadu za starije osobe, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet

bili su vezani uz aktualnost problematike. U 2020. je putem infotelefona (dostupni svakog radnog dana od 8 do 16 sati) preuzeto 63 287 poziva. Na najveći broj pitanja odgovoreno je u izravnom kontaktu telefonom, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovori su dani u kratkom roku. Ukupan broj poziva u 2020. povećan je za 44,01% u odnosu na prethodnu godinu. Od srpnja 2020. implementirana je aplikacija HZMO Live (CRM platforma) koja omogućava suvremeni pristup u radu s korisnicima. Osnovni cilj komunikacije putem infotelefona, primjenom suvremenih tehničkih i informatičkih rješenja jačanje je otvorenosti institucije prema javnosti. U srpnju 2020. stavljene su u funkciju nove internetske stranice Zavoda, modernog i responzivnog dizajna, s učinkovitim sučeljem koje je prilagođeno korisnicima. *Na internetskoj stranici,* kao jednom od bitnih komunikacijskih kanala, putem koje se najšira javnost informira o radu Zavoda te o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge web-servisa korisnicima koji posjeduju korisničko ime i lozinku (vjerodajnice e-Pass). U sklopu sustava e-Građani, uz postojeće, od 2020. godine dostupne su i nove e-Usluge HZMO-a: e-Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, e-Zahtjev za nacionalnu naknadu za starije osobe, e-Zahtjev za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, e-Zahtjev za invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za privremenu invalidsku mirovinu, e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika i e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika.

U 2020. je na internetskoj stranici Zavoda zabilježeno 294 197 posjeta korisnika, koji su pregledali 835 638 stranica. Ovi podaci nisu usporedivi s ranijim godinama jer je od 2019. obvezna privola (tzv. politika kolačića) za prikupljanje podataka. Od tada se „prikupljaju" podaci samo o posjetiteljima koji nam to dopuste, tj. daju privolu (traka kolačića). Temeljeno na dosadašnjem iskustvu, pretpostavlja se da bi bez uvjetovane privole realne brojke bile znatno veće - približno 4 milijuna posjeta i 11-12 milijuna pregledanih stranica. Uz Korisničke stranice, najzanimljivije rubrike bile su: Doplatak za djecu, Kada mogu u mirovinu, Tiskanice, Najčešća pitanja, Poslovanje HZMO-a za vrijeme epidemije COVID-19, Podnošenje zahtjeva, Prava iz mirovinskog osiguranja, Vijesti te Kontakti.

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama LinkedIn (46 objava), Facebook (120 objava), Twitter (42 objave) i YouTube (videozapisi tijekom 2020. godine ostvarili su 3848 pregleda, vrijeme gledanja je 74 sata i 15 novih pretplatnika). U rubrici *Postavite pitanje* (web-obrazac), elektroničkim putem u 2020. odgovoreno je na 19 278 upita. Najveći broj pitanja odnosio se na ostvarivanje prava na doplatak za djecu (tuzemni i inozemni), mirovine, rad uz mirovinu, staž i prijave na osiguranje, na prava iz mirovinskog osiguranja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika HVO-a i članova njihovih obitelji te nacionalnu naknadu za starije osobe. U odnosu na godinu 2019. (kada je postavljeno 18 578 upita), u 2020. godini postavljeno je i odgovoreno na 19 278 upita.

Pisanim putem odgovaralo se na *zahtjeve za pristup informacijama*. Zavodu su u 2020. podnesena **33** zahtjeva *prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*. Svi zahtjevi su riješeni, a odgovoreno je na način i u roku (15 dana) utvrđenim Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2020. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda. Uz digitalnu publikaciju *Statističke informacije HZMO-a* (koja se objavljuje mjesečno), redovito je objavljivan i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO* u *Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info.HZMO* u publikaciji *SUH-a Glas umirovljenika*. Nadalje, izrađeno je 15 informativnih brošura/letaka iz različitih područja rada Zavoda, koje su dostupne na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

Na *intranetu HZMO-a*, koji je temeljni interni komunikacijski kanal, radnicima se na jednom mjestu pravodobno daju sve relevantne i aktualne informacije, objavljuju interni akti, natječaji i dr. Svoje prijedloge, primjedbe ili pitanja radnici mogu dostaviti putem e-pošte, što pridonosi dvosmjernoj komunikaciji. Tijekom 2020. godine zabilježeno je 250 118 korisničkih posjeta stranicama intraneta.

VI.

FINANCIJSKO POSLOVANJE

1. FINANCIJSKO POSLOVANJE ZAVODA

Poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020. odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2020. godinu[1], koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020.[2] i u skladu s preraspodjelom sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 27. ožujka, 21. svibnja, 10. lipnja, 18. rujna, 22. listopada, 14. i 17. prosinca 2020. te na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu za 2020. godinu od 9. travnja i 30. prosinca 2020.[3]

Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020. godinu prikazuje prihode i primitke, koji su sastavni dio prihoda i primitaka Državnog proračuna, te rashode i izdatke Zavoda unutar Razdjela 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava - Glava 20. Prihodi i primici Zavoda uplaćuju se na račun državnog proračuna, odnosno rashodi i izdaci izvršavaju se s računa državnog proračuna.

Financijsko poslovanje Zavoda za 2020. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o proračunu[4]
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu[5]
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu[6]
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu[7].

PRIHODI I PRIMICI, RASHODI I IZDACI ZAVODA

Ukupni prihodi i primici Zavoda za 2020. ostvareni su u iznosu od 43.980.299.625 kn, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 44.005.135.946 kn. Manjak prihoda i primitaka iznosi 24.836.321 kn.

U *Tablici 1.* prikazani su podaci o ostvarenim prihodima i primicima, rashodima i izdacima za 2020. i 2019. godinu.

[1] *Financijski plan Zavoda za 2020. godinu – Narodne novine, br. 117/19, 58/20 i 124/20*
[2] *Državni proračun Republike Hrvatske za 2020. godinu – Narodne novine, br. 117/19, 58/20 i 124/20*
[3] *Odluka Vlade Republike Hrvatske o preraspodjeli sredstava planiranih u Državnom proračunu za 2020. godinu - Narodne novine, br. 45/20 i 148/20*
[4] *Zakon o proračunu - Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15*
[5] *Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu - Narodne novine, br. 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20*
[6] *Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu - Narodne novine, br. 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20*
[7] *Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu - Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20.*

Tablica 1. *Prihodi i primici, rashodi i izdaci Zavoda za 2020. i 2019.*

u kn

	Ostvarenje za 2020.	Struktura ostvarenja u %	Ostvarenje za 2019.	Indeks 2020./2019.
1	*2*	*3*	*4*	*5(2/4)*
PRIHODI I PRIMICI				
1.Prihodi od doprinosa za mirovinsko osiguranje	22.748.953.893	51,73	23.917.412.036	95,1
2. Prihodi iz proračuna	21.192.501.308	48,19	18.788.236.440	112,8
- opći prihodi i primici iz proračuna	21.189.223.239	48,18	18.787.643.762	112,8
- sredstva učešća za pomoći	3.278.069	0,01	442.158	741,4
- ostale refundacije iz pomoći EU	0	0,00	150.520	-
3. Vlastiti prihodi	2.844.088	0,01	3.799.036	74,9
4. Tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	5.932.111	0,01	1.559.496	380,4
5. Prihod od financijske imovine	9.507	0,00	15.131	62,8
6. Ostali prihodi za posebne namjene	6.392.753	0,01	50.322.554	12,7
7. Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	23.665.965	0,05	33.607.472	70,4
8. Primici od zaduživanja	0	0,00	11.104.241	0,0
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (1. - 8.)	**43.980.299.625**	**100,00**	**42.806.056.406**	**102,7**
RASHODI I IZDACI				
1. Mirovine i mirovinska primanja	42.150.323.028	95,79	40.898.172.541	103,1
2. Financijski rashodi	25.193.133	0,06	24.161.189	104,3
3. Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika	9.427.342	0,02	9.735.616	96,8
4. Prijenos mirovinskih prava iz RH u EU	3.534.268	0,00	0	-
5. Ostali rashodi (stipendije i školarine i naknade šteta)	440.856	0,00	226.577	194,6
6. Doplatak za djecu	1.287.362.148	2,93	1.346.880.295	95,6
7. Izdaci	54.277.781	0,12	4.589.756	-
8. Rashodi za zaposlene	325.408.244	0,74	308.827.247	105,4
9. Materijalni rashodi	99.753.984	0,23	85.387.731	116,8
10. Nabava nefinancijske imovine	49.415.162	0,11	46.728.634	105,7
UKUPNI RASHODI I IZDACI (1. - 10.)	**44.005.135.946**	**100,00**	**42.724.709.586**	**103,0**
Manjak/višak prihoda i primitaka	-24.836.321		81.346.820	
Višak prihoda i primitaka – preneseni	130.563.836		48.843.186	
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	105.727.515		130.190.006	

1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020. godinu ostvareni su u iznosu od **43.980.299.625 kn** i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. U odnosu na 2019. godinu veći su za 2,7%.

Odnose se na prihode od doprinosa za mirovinsko osiguranje, prihode iz proračuna, vlastite prihode, tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU, prihode od financijske imovine, ostale prihode za posebne namjene i prihode od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja.

Prihodima od doprinosa[8] za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti financiraju se mirovine, novčane naknade i druga primanja iz mirovinskog osiguranja na temelju priznatih prava, troškovi provedbe osiguranja i troškovi administracije Zavoda. Ostvareni su u iznosu od 22.748.953.893 kn, čine 51,73% ukupnih prihoda, a u odnosu na 2019. manji su za 1.168.458.143 kn ili 4,9%.

Prihodi od doprinosa manji su u odnosu na 2019. godinu zbog promjena u gospodarskim kretanjima prouzročenih epidemijom bolesti COVID-19.

Prihodi iz proračuna odnose se na opće prihode i primitke te sredstva učešća za pomoći. U 2020. godini ostvareni su u iznosu od 21.192.501.308 kn i veći su za 2.404.264.868 kn ili za 12,8% u odnosu na 2019. godinu.

- Općim prihodima i primicima proračuna financira se dio obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, dodaci odnosno povećanje mirovina prema posebnim zakonima koji uređuju ta prava, nedostatak prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, nedostatak prihoda po osnovi smanjene stope doprinosa za poljoprivrednike, doprinosi za osiguranike iz članka 14. i 27. stavka 6. ZOMO-a, sve u skladu s člankom 155. ZOMO-a, nedostatak sredstava od doprinosa u skladu s člankom 156. ZOMO-a te doplatak za djecu. Ostvareni su u iznosu od 21.189.223.239 kn i čine 48,18% ukupnih prihoda. U odnosu na 2019. godinu veći su za 2.401.579.477 kn ili za 12,8%. Opći prihodi i primici u 2020. godini ostvareni su u većem iznosu u odnosu na 2019. godinu jer su zbog usporavanja gospodarskih aktivnosti prouzročenih epidemijom bolesti COVID-19 doprinosi za mirovinsko osiguranje ostvareni u manjem iznosu od očekivanog.
- Sredstva učešća za pomoći ostvarena su u iznosu od 3.278.069 kn, a odnose se na učešće RH u projektima sufinanciranim sredstvima EU. Najveći dio odnosi se na dodatna ulaganja na građevinskim objektima (projekt energetske obnove poslovne zgrade Hrvatskog zavoda za

[8] *Prema Uputi Ministarstva financija Evidentiranje prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje, KLASA: 140-01/19-01/21, URBROJ: 513-05-03-19-1 od 27. studenoga 2019. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dužan je doprinose za mirovinsko osiguranje evidentirati u svojoj Glavnoj knjizi od 1. siječnja 2020. u okviru podskupine 622 Doprinosi za mirovinsko osiguranje i kao takve ih iskazivati u financijskim izvještajima.*

mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u Osijeku) u iznosu od 3.056.123 kn, a iznos od 221.946 kn odnosi se na prihode za financiranje troškova u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

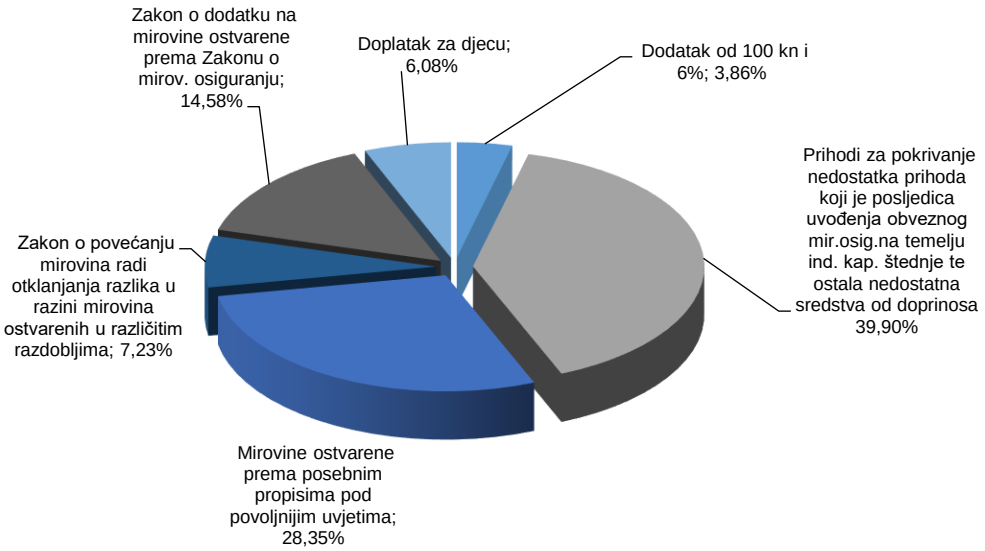
U *Tablici 2.* prikazana je struktura općih prihoda i primitaka iz proračuna za 2020. i 2019. godinu.

Tablica 2. *Opći prihodi i primici iz proračuna za 2020 i 2019.*

u kn

Vrsta prihoda	Ostvarenje 2020.	Struktura u %	Ostvarenje 2019.	Indeks 2020./2019
1	*2*	*3*	*4*	*5(2/4)*
1. Dodatak od 100 kn i 6%	817.916.023	3,86	854.713.383	95,7
2. Prihodi za pokriće nedostatka prihoda koji je posljedica uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te ostala nedostatna sredstva od doprinosa	8.454.882.634	39,90	6.285.133.671	134,5
3. Mirovine ostvarene prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima, bez dodataka iz točke 1., 4. i 5.	6.007.257.097	28,35	5.841.083.357	102,8
4. Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima	1.532.713.226	7,23	1.594.612.659	96,1
5. Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	3.089.092.111	14,58	2.865.151.775	107,8
UKUPNO (1.- 5.)	**19.901.861.091**		**17.440.694.845**	**114,1**
6. Doplatak za djecu	1.287.362.148	6,08	1.346.948.917	95,6
UKUPNO (1. - 6.)	**21.189.223.239**	**100,00**	**18.787.643.762**	**112,8**

Slika 1 *– Struktura općih prihoda i primitaka iz proračuna*

Ad 1) Prihodi za dodatak od 100 kn i 6% manji su za 4,3% u odnosu na 2019. godinu zbog manjeg broja korisnika mirovina kojima se ovaj dodatak isplaćuje u skladu sa Zakonom o prenošenju sredstava državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina[9] i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju[10], a odnosi se na dug korisnicima mirovina za razdoblje od 1. rujna 1993. do 30. lipnja 1998.

Ad 2) Prihodi za pokrivanje nedostatka prihoda zbog uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje te za ostala nedostatna sredstva od doprinosa povećani su za 34,5% u odnosu na 2019. godinu zbog doprinosa ostvarenih u manjem iznosu, na što je najvećim dijelom utjecala epidemija bolesti COVID-19.

Ad 3) Prihodi za mirovine prema posebnim propisima pod povoljnijim uvjetima veći su za 2,8% u odnosu na 2019. godinu zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina prema članku 88. ZOMO-a (povećanje od 1. siječnja 2020. za 0,7% i od 1. srpnja 2020. za 1,41%)
- primjene Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji iz 2019. i 2020. godine.

Ad 4) Prihodi za povećanje mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima manji su za 3,9% u odnosu na 2019. godinu zbog manjeg broja korisnika. Navedeno povećanje mirovina isplaćuje se u skladu sa Zakonom o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima[11], a odnosi se na mirovine koje su ostvarene do 31. prosinca 1998.

Ad 5) Prihodi za dodatak na mirovinu koji se isplaćuje u skladu sa Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju[12] veći su za 7,8% u odnosu na 2019. godinu zbog povećanja broja korisnika.

Ad 6) Prihodi za doplatak za djecu manji su za 4,4% u odnosu na 2019. godinu zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 6,0% i prosječnog broja djece za 5,4%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 1,1%.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 2.844.088 kn, u odnosu na 2019. godinu manji su za 25,1%, a najvećim dijelom odnose se na prihode od zakupnina u iznosu od 1.643.361 kn, prihode od najma stanova u iznosu od 1.182.486 kn i prihode od pruženih računovodstvenih usluga u iznosu od 18.000 kn. Ukupno smanjenje od 25,1% nastalo je zbog smanjenih prihoda od zakupnina nastalih zbog epidemije bolesti COVID-19 i štete na nekretninama Zavoda prouzročene potresom. Dio zakupnika je na temelju zahtjeva ostvarilo pravo na otpis, oslobađanje od obveze plaćanja zakupnine, odgodu plaćanja ili obročnu otplatu na temelju Pravilnika o imovinskopravnim tražbinama i Odluke o odgodi

[9] *Zakon o prenošenju sredstava državnog proračuna fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja te usklađivanju mirovina - Narodne novine, broj 102/98*
[10] *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, broj 30/04*
[11] *Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima - Narodne novine, broj 127/00*
[12] *Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, br. 79/07, 114/11 i 115/18*

plaćanja, obročnoj otplati i otpisu tražbina s osnove ugovora o zakupu poslovnih prostora Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u uvjetima posebnih okolnosti. Prihodi od najma stanova povećani su zbog primjene članka 28a. Zakona o najmu stanova[13] i tumačenja Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja kojim se visina zaštićene najamnine od 1. rujna 2020. povećava za 120% te zbog poboljšane naplate najamnine za stanove.

Tekuće i kapitalne pomoći od institucija i tijela EU ostvarene su u iznosu od 5.932.111 kn, od toga se 1.341.444 kn odnosi na Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., iznos od 4.584.185 kn na projekt Energetska obnova poslovne zgrade Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u Osijeku, a 6.482 kn na refundaciju troškova službenih putovanja radnika Zavoda.

Prihodi od financijske imovine ostvareni su u iznosu od 9.507 kn, a odnose se na pozitivne tečajne razlike.

Ostali prihodi za posebne namjene ostvareni su u iznosu od 6.392.753 kn i čine 0,01% ukupnih prihoda. Odnose se na prihode s naslova osiguranja, refundacije štete i totalne štete u iznosu od 6.169.235 kn, naplaćenih od osiguravajuće kuće na ime naknade štete od posljedica potresa. Prihodi za isplatu preuzetih obveza Umirovljeničkog fonda ostvareni su u iznosu od 223.518 kn. Stupanjem na snagu Zakona o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu[14] Zavod je preuzeo imovinu, prava i preostale obveze bivšeg Umirovljeničkog fonda proizašle iz Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. radi isplate obeštećenja korisnika mirovina i obveza iz sudskih sporova.

Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja odnose se na prihode od prodaje stambenih i poslovnih objekata. Ostvareni su u iznosu od 23.665.965 kn i za 29,6% su manji od ostvarenih u 2019. godini. Prema članku 158. stavku 2. ZOMO-a, prihodi od prodaje nekretnina u vlasništvu Zavoda su namjenski prihodi Zavoda za kapitalne rashode i kao takvi se evidentiraju u poslovnim knjigama.

2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci za 2020. godinu ostvareni su u iznosu od **44.005.135.946 kn** i u odnosu na 2019. veći su za 3,0%.

Mirovine i mirovinska primanja

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su **42.150.32.028** kn, što čini 95,79% ukupnih rashoda i u odnosu na 2019. veći su za 3,1%.

[13] *Zakon o najmu stanova - Narodne novine, br. 91/96, 48/98, 66/98, 22/06 i 68/18*
[14] *Zakon o prestanku važenja Zakona o Umirovljeničkom fondu - Narodne novine, broj 127/17*

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja povećani su zbog:

- redovitog usklađivanja mirovina koje je u 2020. godini iznosilo 2,12%, i to od 1. siječnja za 0,7% i od 1. srpnja za 1,41%
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina u 2019. godini
- primjene novih zakonskih propisa u okviru mirovinske reforme.

Financijski rashodi

Financijski rashodi za 2020. godinu iznosili su 25.193.133 kn, od toga se 21.022.979 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 4.170.154 kn na ostale financijske rashode Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,06%. U odnosu na 2019. godinu veći su za 4,3%. Financijski rashodi za isplatu mirovina u odnosu na 2019. godinu manji su za 7,7% zbog smanjenog broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte, a ostali financijski rashodi veći su zbog plaćanja zakonskih zateznih kamata tekućih na glavnicu od 1. siječnja 1998. prema pravomoćnoj/ovršnoj presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj Pž6892/2019. od 5. veljače 2020.

Osiguranje sredstava za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika

Rashodi za doprinose na temelju individualne kapitalizirane štednje za pojedine kategorije osiguranika (II. stup) iznosili su 9.427.342 kn i čine 0,02% ukupnih rashoda. U odnosu na 2019. godinu manji su za 3,2% zbog manjeg broja osiguranika.

Prijenos mirovinskih prava iz RH u EU

Prijenos mirovinskih prava iz RH u EU ostvaren je u iznosu od 3.534.268 kn prema Zakonu o prijenosu mirovinskih prava[15]. Osiguranicima koji stupe u službu, odnosno koji se zaposle u tijelu EU omogućen je prijenos mirovinskih prava stečenih u sustavu obveznog mirovinskog osiguranja u RH prije stupanja u službu institucije, tijela, ureda ili agencije EU u sustav mirovinskog osiguranja EU.

Ostali rashodi (stipendije i školarine i naknade šteta)

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 440.856 kn, od kojih se 388.041 kn odnosi na stipendije i školarine prema Planu školovanja, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog osposobljavanja radnika Zavoda, a 52.815 kn na naknade šteta pravnim i fizičkim osobama.

[15] *Zakon o prijenosu mirovinskih prava - Narodne novine, broj 117/17*

Doplatak za djecu

Rashodi za doplatak za djecu za 2020. iznosili su 1.287.362.148 kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 2,93%. U odnosu na 2019. godinu manji su za 4,4% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 6,0% i prosječnog broja djece za 5,4%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 1,1%.

Izdaci

Izdaci u iznosu od 54.277.781 kn odnose se na otplatu glavnice financijskog lizinga za nabavu informatičke i infrastrukturne opreme iz 2018. godine, financijskog lizinga za nabavu informatičke i infrastrukturne opreme iz 2018. godine (otplata koja je počela u 2019. godini) i financijskog lizinga za nabavu osobnih automobila i kombi-vozila u ukupnom iznosu od 4.553.061 kn te na izdatke za uplatu početnog kapitala za osnivanje Hrvatskog mirovinskog osiguravajućeg društva d.d. u iznosu od 49.724.720 kn.

3. Rashodi poslovanja

U *Tablici 3.* prikazani su rashodi poslovanja za 2020. i 2019. godinu.

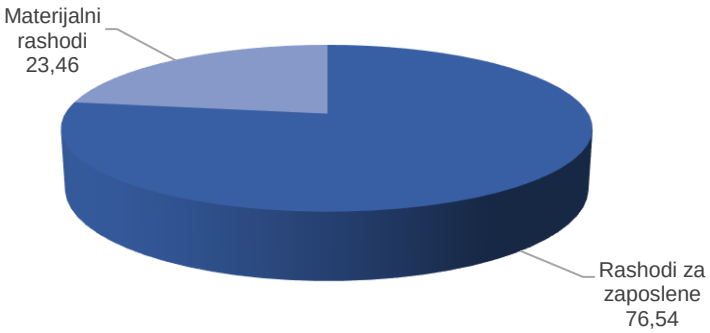
Tablica 3. *Rashodi poslovanja za 2020. i 2019.*

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Ostvarenje 2020.	Struktura u %	Ostvarenje 2019.	Indeks 2020./2019.
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5(2/4)*
	RASHODI POSLOVANJA	**425.162.228**	**100,00**	**394.214.978**	**107,9**
1.	Rashodi za zaposlene	325.408.244	76,54	308.827.247	105,4
2.	Materijalni rashodi	99.753.984	23,46	85.387.731	116,8

Rashodi poslovanja (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2020. godinu iznosili su 425.162.228 kn, a u odnosu na 2019. godinu veći su za 7,9%.

***Slika 2** - Struktura rashoda poslovanja*

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene za 2020. godinu iznosili su 325.408.244 kn, čine 0,74% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2019. godinu veći su za 5,4% ili 16.580.997 kn.

Rashodi za brutoplaće iznosili su 270.324.548 kn, veći su za 5,6% u odnosu na 2019. godinu zbog povećanja osnovice za plaće za 3% od isplate u veljači 2019., za 2% od isplate u listopadu 2019. godine (Sporazum o osnovici za izračun plaće u javnim službama[16]) i za 2% od isplate u veljači 2020. godine (Dodatak Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama[17]).

Ostali rashodi za zaposlene iznosili su 13.438.160 kn. U odnosu na 2019. godinu veći su za 3,8% zbog povećanih svota za isplatu regresa za korištenje godišnjeg odmora i godišnje nagrade za božićne blagdane s 1.250 kn na 1.500 kn i dara djeci u prigodi dana sv. Nikole s 500 kn na 600 kn (Dodatak Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama). Rashodi za doprinose na plaće iznosili su 41.645.536 kn i povećani su za 4,2% u odnosu na 2019. godinu.

U 2020. godini plaće radnicima Zavoda isplaćivane su u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u HZMO-u, Zakonom o plaćama u javnim službama[18], Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama[19], Pravilnikom o radu, Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama[20], Dodatkom Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama, Kolektivnim ugovorom za Hrvatski zavod

[16] *Sporazum o osnovici za izračun plaće u javnim službama - Narodne novine, broj 2/19*
[17] *Dodatak Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, broj 123/19*
[18] *Zakon o plaćama u javnim službama - Narodne novine, br. 27/01 i 39/09*
[19] *Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama - Narodne novine, br. 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 162/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 22/07, 127/07, 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 i 74/17*
[20] *Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 141/12, 24/17, 128/17, 47/18 i 2/19*

za mirovinsko osiguranje od 29. siječnja 2018., Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika[21], Zakonom o porezu na dohodak[22] i Pravilnikom o porezu na dohodak[23].

U *Tablici 4.* prikazani su podaci o rashodima za zaposlene za 2020. i 2019. godinu.

Tablica 4. *Rashodi za zaposlene za 2020. i 2019.*

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2020./2019.
1	2	3	4(2/3)
1. Brutoplaće	270.324.548	255.933.986	105,6
2. Ostali rashodi za zaposlene	13.438.160	12.942.939	103,8
3. Doprinosi na plaće	41.645.536	39.950.322	104,2
UKUPNO	**325.408.244**	**308.827.247**	**105,4**
Prosječan broj zaposlenih	2 714	2 732	99,34

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u 2020. godini iznosili su 99.753.984 kn i u odnosu na 2019. godinu veći su za 16,8%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,23%. Najveći dio materijalnih rashoda odnosi se na rashode za usluge koje su u odnosu na 2019. godinu veće za 24,7%, i to zbog povećanja rashoda za zakupnine i najamnine, računalne usluge, usluge telefona, pošte i prijevoza te komunalnih usluga (izdaci za dezinfekciju).

U odnosu na 2019. godinu ostali nespomenuti rashodi poslovanja veći su za 46,1% zbog povećanja troškova za sudske postupke, premija osiguranja, naknada i pristojbi. Naknade troškova zaposlenima manje su za 17,0%, najvećim dijelom zbog smanjenih rashoda za prijevoz zbog rada od kuće, a rashodi za materijal i energiju veći su za 0,6%.

[21] *Zakon o obvezama i pravima državnih dužnosnika - Narodne novine, br. 101/98 do 66/19*
[22] *Zakon o porezu na dohodak - Narodne novine, br. 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20*
[23] *Pravilnik o porezu na dohodak - Narodne novine, br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 74/20*

Tablica 5. *Materijalni rashodi za 2020. i 2019.*

u kn

Vrsta	Ostvarenje 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2020./2019.
1	2	3	4(2/3)
1. Naknade troškova zaposlenima	9.373.822	11.292.166	83,0
2. Rashodi za materijal i energiju	11.494.054	11.429.819	100,6
3. Rashodi za usluge	73.951.340	59.289.919	124,7
4. Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (polaznici stručnog osposobljavanja)	1.543	0	-
5. Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	4.933.225	3.375.827	146,1
UKUPNO	**99.753.984**	**85.387.731**	**116,8**

Nabava nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2020. iznosili su 49.415.162 kn i u odnosu na 2019. veći su za 5,7%, a odnose se na:

u kn

1. Rashode za nabavu neproizvedene imovine	**6.747.183**
Nematerijalnu imovinu:	***6.747.183***
- licencije	6.661.242
- ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja (PS Osijek)	85.941
2. Rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**29.747.827**
Građevinski objekti:	***22.568.964***
- poslovni objekti (PU Zadar)	22.568.964
Postrojenja i opremu:	***2.590.741***
- uredska oprema i namještaj	2.059.529
- komunikacijska oprema	17.832
- oprema za održavanje i zaštitu	256.700
- instrumenti, uređaji i strojevi	23.468
- uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	233.212
Nematerijalnu proizvedenu imovinu:	***4.588.122***
- ulaganje u računalne programe	4.588.122
3. Rashode za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	**12.920.152**
Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	***12.920.152***

Ukupni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2020. godinu u odnosu na 2019. godinu veći su za 5,7%, najvećim dijelom zbog povećanja rashoda za kupnju poslovnih objekata i rashoda za dodatna ulaganja na građevinskim objektima. Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini veći su za 158,5% i iznosili su 12.920.152 kn. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na radove sanacije i adaptacije zgrada područnih službi/ureda u Osijeku, Zagrebu (A. Mihanovića, Tvrtkova i Trpimirova), Požegi, Virovitici, Šibeniku te u ispostavi u Novoj Gradiški, Novskoj i Pakracu.

2. POSLOVANJE SREDSTVIMA ZA DOPLATAK ZA DJECU

Financijsko poslovanje sredstvima za doplatak za djecu za 2020. godinu odvijalo se u skladu sa sljedećim propisima:

- Zakonom o doplatku za djecu[24]
- Zakonom o proračunu
- Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu
- Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu
- Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji[25]
- Zakonom o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

Zakonom o doplatku za djecu propisani su uvjeti za stjecanje prava na doplatak za djecu i visina doplatka za djecu.

Obiteljska davanja jedna je od grana socijalne sigurnosti obuhvaćena koordinacijom sustava socijalne sigurnosti između država članica Europske unije, EGP-a i Švicarske Konfederacije. Uredbe EU koje se primjenjuju na području koordinacije sustava socijalne sigurnosti su:

- Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti
- Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti
- Uredba (EZ) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o proširenju primjene Uredbe (EZ) broj 883/2004 i Uredbe (EZ) broj 987/2009 na državljane trećih država.

Međunarodni ugovori o socijalnom osiguranju čijim je područjem primjene obuhvaćen i doplatak za djecu su:

- Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju[26]
- Ugovor između Republike Hrvatske i Crne Gore o socijalnom osiguranju[27].

[24] *Zakon o doplatku za djecu - Narodne novine, br. 94/01, 138/06, 107/07, 37/08, 61/11, 112/12, 82/15 i 58/18*
[25] *Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji - Narodne novine, br. 121/17 i 98/19*
[26] *Ugovor između Republike Hrvatske i Republike Makedonije o socijalnom osiguranju - Narodne novine, Međunarodni ugovori, broj 16/97*
[27] *Ugovor između Republike Hrvatske i Crne Gore o socijalnom osiguranju - Narodne novine, Međunarodni ugovori, broj 1/14*

Osnovica za obračun naknada i drugih primanja za 2020. godinu iznosi 3.326,00 kn (članak 27. stavak 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020.). Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Za 2020. godinu ostvarena su u iznosu od **1.287.362.148 kn** i u odnosu na 2019. godinu manja su za 4,4%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu) te su u 2020. godini iznosila 277.823.000 kn.

Pravo na doplatak za djecu stječe korisnik pod uvjetom:

1. da mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 70% proračunske osnovice (Narodne novine, broj 58/18)
2. da živi u kućanstvu s djetetom
   - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 16,33% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% proračunske osnovice po djetetu
   - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 16,34% i 33,66% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 7,5% proračunske osnovice po djetetu
   - ako ukupni dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 33,67% i 50% proračunske osnovice do 30. lipnja 2018., a od 1. srpnja 2018. godine 70% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 6% proračunske osnovice po djetetu.

Prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu, korisniku uz utvrđeni iznos doplatka za djecu pripada i dodatak u iznosu po 500,00 kn za treće i za četvrto dijete.

Za dijete bez oba roditelja ili ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost i za dijete s oštećenjem zdravlja prema propisima iz socijalne skrbi, iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

Za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, iznos doplatka za djecu povećava se za 15%.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja, prema propisima iz socijalne skrbi, doplatak za djecu određuje se u iznosu od 25% proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno.

Za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 9% proračunske osnovice i taj iznos doplatka za djecu povećava se za 25%.

U *Tablici 6.* prikazan je pregled određivanja dohodovnog cenzusa i iznosa doplatka za djecu.

Tablica 6. *Dohodovni cenzus i iznos doplatka za djecu od 1. siječnja 2020.*

u kn

PRORAČUNSKA OSNOVICA ZA 2020. GODINU		**3.326,00**
DOHODOVNI CENZUS ZA 2020.		
prvi cenzus	16,33% proračunske osnovice	543,14
drugi cenzus	16,33% - 33,66% proračunske osnovice	543,15 - 1.119,53
treći cenzus	33,66% - 70% proračunske osnovice	1.119,54 – 2.328,20

U *Tablici 7.* prikazani su podaci o iznosima doplatka za djecu.

Tablica 7. *Iznosi doplatka za djecu u 2020. godini*

u kn

IZNOS DOPLATKA		**u 2020.**
za prvi cenzus	9% proračunske osnovice	299,34
za drugi cenzus	7,5% proračunske osnovice	249,45
za treći cenzus	6% proračunske osnovice	199,56
dijete s težim oštećenjem zdravlja	25%	831,50
za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata	299,34 kn + 25%	374,18
za dijete s poteškoćama u razvoju ili bez oba roditelja	299,34 kn + 25%	374,18
	249,45 kn + 25%	311,81
	199,56 kn + 25%	249,45
za dijete s jednim roditeljem	299,34 kn + 15%	344,24
	249,45 kn + 15%	286,87
	199,56 kn + 15%	229,49
ZA TREĆE I ZA ČETVRTO DIJETE DOPLATAK SE POVEĆAVA PO 500,00 kn		

U *Tablici 8.* prikazani su podaci o prosječnom broju korisnika doplatka za djecu, broju djece i prosječnom iznosu doplatka za djecu.

Tablica 8. *Prosječan broj korisnika doplatka za djecu, broj djece i prosječan iznos doplatka za djecu*

	2020.	**2019.**	**Indeks 2020. / 2019.**
1	2	3	4(2/3)
Prosječan broj korisnika doplatka za djecu	143 121	152 246	94,0
Prosječan broj djece koja primaju doplatak za djecu	279 322	295 257	94,6
Prosječan iznos doplatka za djecu u kn	384,00	379,90	101,1

PRIHODI I RASHODI

U *Tablici 9.* prikazani su podaci o prihodima i rashodima sredstava za doplatak za djecu.

Tablica 9. *Prihodi i rashodi sredstava za doplatak za djecu za 2020. i 2019.*

u kn

	Ostvarenje 2020.	Ostvarenje 2019.	Indeks 2020. / 2019.
1	*2*	*3*	*4(2/3)*
PRIHODI			
1. Prihod iz proračuna	1.287.362.148	1.346.948.917	95,6
UKUPNI PRIHODI	**1.287.362.148**	**1.346.948.917**	**95,6**
RASHODI			
1. Doplatak za djecu	1.287.362.148	1.346.880.295	95,6
UKUPNI RASHODI	**1.287.362.148**	**1.346.880.295**	**95,6**

Prihodi

Ukupni prihodi za 2020. ostvareni su u iznosu od 1.287.362.148 kn i u odnosu na 2019. godinu manji su za 59.586.769 kn ili 4,4%.

Rashodi

Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2020. ostvareni su u iznosu od 1.287.362.148 kn. U odnosu na 2019. godinu manji su za 59.518.147 kn ili 4,4% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 6,0% i prosječnog broja djece za 5,4%, a prosječan iznos doplatka za djecu veći je za 1,1%.

VII.

PORTFELJ ZAVODA

1. PORTFELJ ZAVODA NA DAN 31. PROSINCA 2020.

Dionice i udjeli u trgovačkim društvima čiji je imatelj Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje dio su državne imovine kojom upravlja u svojstvu zakonskog zastupnika Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP). CERP je osnovan Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske[1] kao pravna osoba s javnim ovlastima, a nastavio je s radom u skladu s odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom[2] koji je stupio na snagu 14. lipnja 2018.

Djelatnost CERP-a je, između ostaloga, upravljanje, u svojstvu zakonskog zastupnika, dionicama i udjelima u trgovačkim društvima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka ako ih je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka te ako upravljanje tom imovinom nije povjereno drugom tijelu posebnim zakonom.

Društvima iz portfelja Zavoda koja su na popisu društava od strateškog i/ili posebnog interesa za Republiku Hrvatsku tijekom 2020. upravljalo je Ministarstvo državne imovine (na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave[3]) do 23. srpnja 2020., kada je na snagu stupio Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave[4] kojim se Ministarstvo državne imovine spojilo s Ministarstvom graditeljstva i prostornoga uređenja u Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, u čijem djelokrugu su sada ti poslovi.

Društva iz portfelja Zavoda koja su na popisu pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku[5] su:

- ACI za djelatnost marina d.d. Rijeka
- Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb
- Janaf d.d. Zagreb
- Imunološki zavod d.d. Zagreb.

Struktura i vrijednost portfelja

Na dan 31. prosinca 2020. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 35 trgovačkih društava, iznosila je **1.489.205.253,00 kuna**. Iz portfelja Zavoda je 9 društava uvršteno na listu Zagrebačke burze.

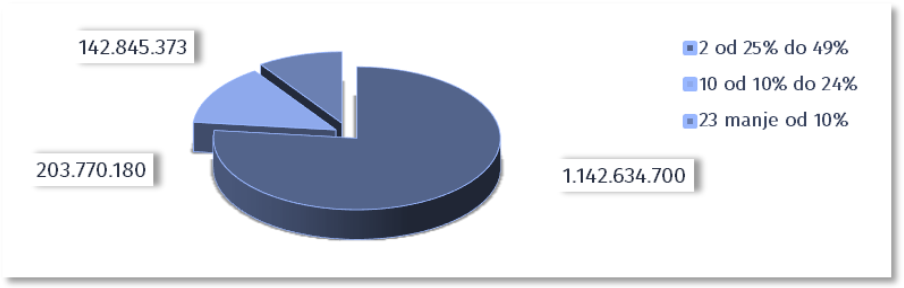
[1] *Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, br. 94/13, 18/16 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske*
[2] *Zakon o upravljanju državnom imovinom – Narodne novine, br. 52/18*
[3] *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave - Narodne novine, br. 104/16*
[4] *Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave - Narodne novine, br. 85/20*
[5] *Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku – Narodne novine, br. 71/18*

Tablica 1. *Struktura vlasništva Zavoda na dan 31. prosinca 2020.*

u kn

Redni broj	% vlasništva Zavoda	Broj društava	Nominalna vrijednost	%
0	1	2	3	4
1.	od 25 do 49%	2	1.142.634.700	71,69
2.	od 10 do 24%	10	203.770.180	13,68
3.	manje od 10%	23	142.845.373	9,59
UKUPNO		**35**	**1.489.205.253**	100,00

Slika 1 - *Struktura vlasništva Zavoda*

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. smanjena je za 104.514.640,00 kuna.

Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2020. prikazana je u *Tablici 2.*

Tablica 2. *Struktura promjena u portfelju Zavoda u 2020.*

u kn

Red. br.	Opis	Nominalna vrijednost
0	1	2
A.	**Društva u stečaju**	
1.	DALMA d.d. Split	-102.773.790,00
	UKUPNO DRUŠTVA U STEČAJU	**-102.773.790,00**
B.	**Smanjenje temeljnog kapitala**	
1.	ADRIADIESEL d.d. Karlovac	-98.050,00
	UKUPNO SMANJENJE TEMELJNOG KAPITALA	**-98.050,00**
C.	**Novo društvo**	
1.	**ADRIADIESEL GREEN ENERGY d.d. Karlovac**	**98.050,00**
	UKUPNO NOVO DRUŠTVO	**98.050,00**
D.	**Prodana društva**	
1.	VRANJICA BELVEDERE d.d. Seget Vranjica	-1.740.850,00
	UKUPNO PRODANA DRUŠTVA	**-1.740.850,00**
	SVEUKUPNO	**-104.514.640,00**

U 2020. godini od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 38.207.745,14 kn, od toga s osnove naplate dividende 34.258.604,06 kn te od prodaje portfelja 3.949.141,08 kn.

2. HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Zavoda. Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*[6], a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom u koji je

[6] *Zakon o alternativnim investicijskim fondovima - Narodne novine, br. 16/13 i 143/14 – prestao važiti 10. ožujka 2018. od kada je na snazi novi Zakon o alternativnim investicijskim fondovima – Narodne novine, br. 21/18 i 126/19*

prenesen dio portfelja Zavoda. HMID upravlja s dva alternativna investicijska fonda, a to su Kapitalni fond d. d. zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i od studenoga 2018. HMID PLUS otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a kao i nad fondovima pod upravljanjem (Kapitalni fond i HMID PLUS) obavlja HANFA.

HMID PLUS je otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom, čije je osnivanje odobrila HANFA 17. listopada 2018. Fond je s operativnim poslovanjem započeo 21. studenoga 2018. Ulagatelji u Fond mogu biti pravne osobe i/ili poslovni subjekti pod uvjetom da su kvalificirani, odnosno profesionalni ulagatelji. Fond nije namijenjen malim ulagateljima.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje fondovima, koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem, smanjena za financijske obveze.

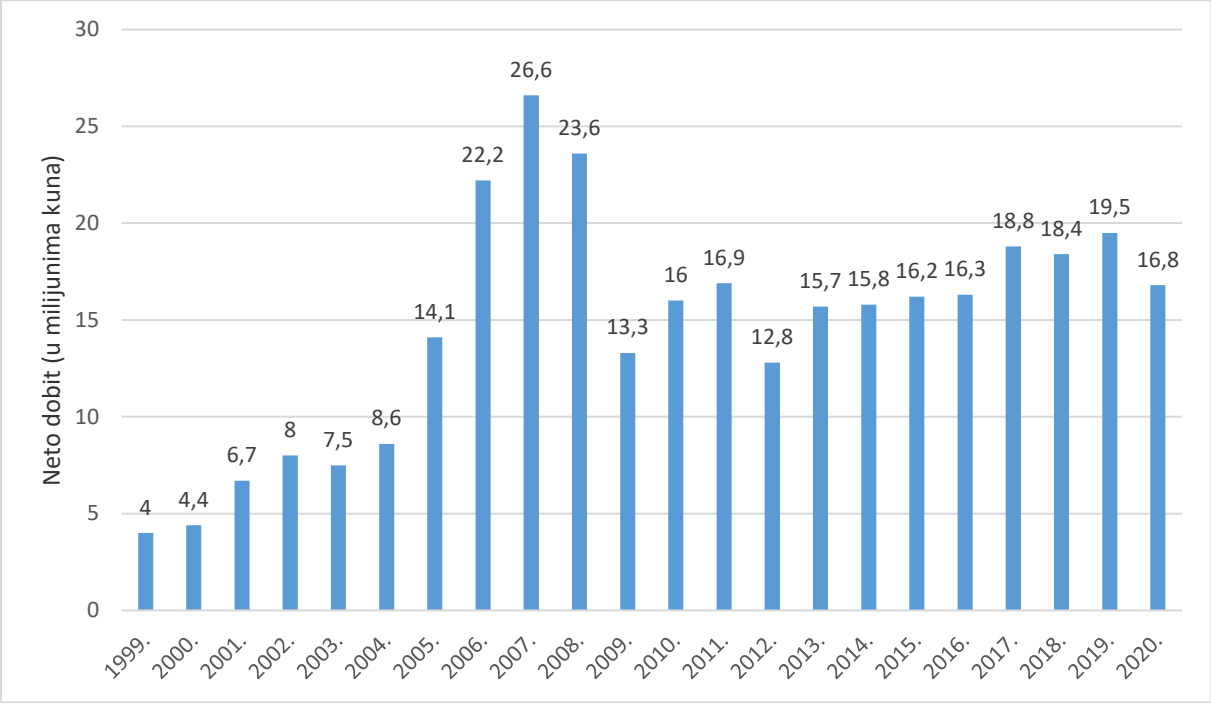
Tablica 3. *Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti HMID-a za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. (u kunama)*

	31.12.2019.	31.12.2020.	2020./2019. (promjena u %)
UKUPNI PRIHODI	30.747.551	28.688.348	-6,70%
UKUPNI RASHODI	6.932.218	8.229.085	18,71%
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	23.815.333	20.459.264	-14,09%
Porez na dobit	4.266.838	3.671.634	-13,95%
Neto dobit ili gubitak	19.548.495	16.787.629	-14,12%
Ostala sveobuhvatna dobit	11.757	-5.761	-149,00%
UKUPNA SVEOBUHVATNA DOBIT	**19.560.252**	**16.781.869**	**-14,20%**

U 2020. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 16.781.869 kuna.

Smanjenje ukupnih prihoda u najvećoj je mjeri posljedica pandemije bolesti COVID-19, koja je dovela do globalnog pada financijskih tržišta, a povećani rashodi u najvećoj su mjeri posljedica razornog potresa u Zagrebu, koji je oštetio sjedište Društva u Bakačevoj 5 do te mjere da prostor sjedišta više nije siguran za rad te je bilo potrebno naći zamjenski uredski prostor.

***Slika 2** – Neto dobit HMID-a od početka rada (u milijunima kuna)*

Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) je isplaćeno sveukupno 269,6 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d. d. je zatvoreni alternativni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom,* a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao *zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom.* Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

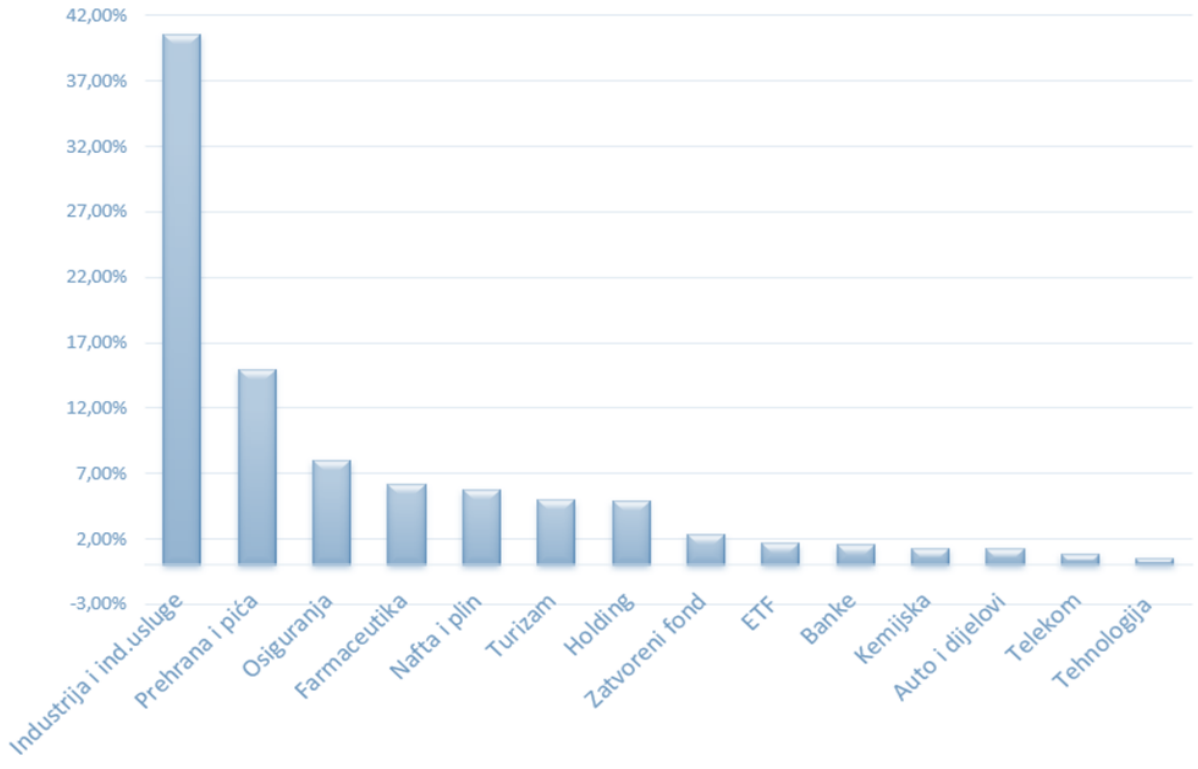
Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2020. iznosila je 1.307.494.663 kune. U 2020. godini Kapitalni fond ostvario je u odnosu na prethodnu godinu neto gubitak od 12.820.333 kune. Ostali sveobuhvatni gubitak iznosi 65.223.246 kuna. Ukupni sveobuhvatni gubitak u 2020. godini iznosi 78.043.579 kuna. Vrijednost neto imovine Fonda u 2020. godini je za 77.839.523 kune, odnosno za 5,62% je manja nego prethodne godine.

Tablica 4. *Rezultati Kapitalnog fonda od početka rada*

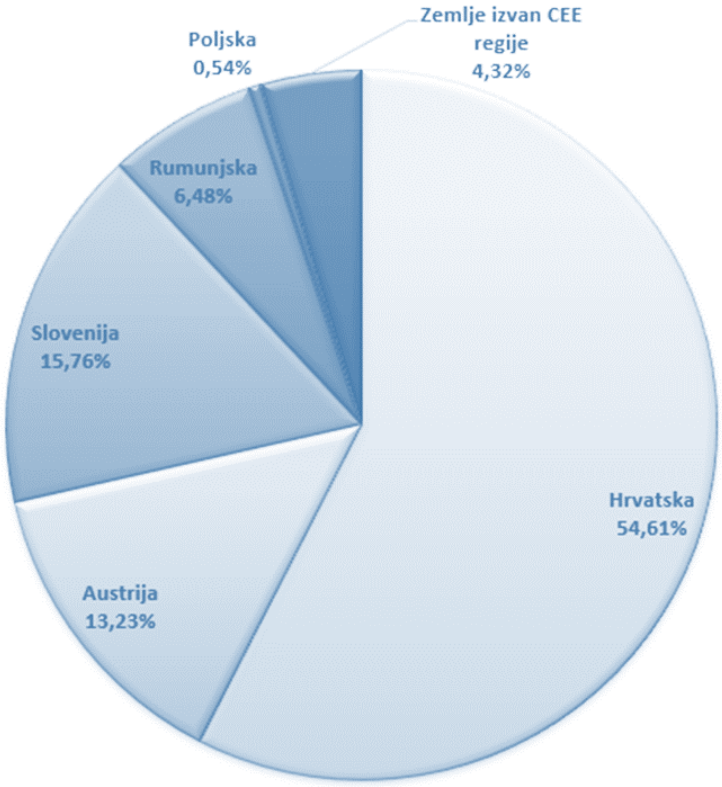
Odnosi se na razdoblje od 26.3.1999. do 31.12.2020.	
Rast neto imovine Fonda	253,55%
Prosječan godišnji rast neto imovine Fonda, uključujući isplaćenu dividendu	7,40%
Rast neto imovine Fonda (mil. kn)	937,7
Isplaćena dividenda (mil. kn)	166,34
Starost Fonda u godinama	21,8

Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi od 5,97%. Ukupno je od početka rada Kapitalni fond povećao svoju imovinu za **253,55%** ili za **937,7 milijuna kuna** i isplatio **dioničaru 166,34 milijuna kuna dividende**.

Slika 3 *- Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema djelatnostima na dan 31. prosinca 2020.*

***Slika 4** - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema državama na dan 31. prosinca 2020.*

VIII.

OSVRT NA IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA ZAVODA ZA 2020.

Strateškim planom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava za razdoblje 2020.-2022. definiran je opći cilj: **Osiguranje održivosti mirovinskog sustava**, unutar kojega je, kao poseban cilj za provedbu kojega je mjerodavan Zavod, definirano **Unaprjeđenje provedbe mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti.**

Kao načini ostvarenja tog posebnog cilja definirani su:

1. **Povećanje ažurnosti poslovanja Zavoda**
2. **Unaprjeđenje administrativno-tehničke podrške sustavu.**

Planom rada Zavoda za 2020. utvrđeni su specifični ciljevi u 2020. i aktivnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica Zavoda kojima su se tijekom 2020. ostvarivali ciljevi definirani Strateškim planom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

Radi ostvarenja navedenih specifičnih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2020. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni, planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

I. Projekti za provedbu zakonskih izmjena te unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda

a) Tijekom 2020. godine završeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti za provedbu zakonskih izmjena:

Provedba Zakona o izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju - Zakon o izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 102/19 – skraćeno: ZI ZOMO) stupio je na snagu 1. siječnja 2020., a projekt koji je omogućio njegovu provedbu obuhvatio je: izmjene uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju (čl. 5. ZI ZOMO), izmjene uvjeta za ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu u prijelaznom razdoblju (čl. 7. ZI ZOMO), izmjene uvjeta za izračun starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika (čl. 3. ZI ZOMO), izmjene uvjeta za ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu prema čl. 36. (stečaj) od 1. siječnja 2020. (čl. 2. i čl. 7. ZI ZOMO), izmjene uvjeta za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu od 1. siječnja 2020. (čl. 1. ZI ZOMO), izmjene uvjeta za ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu od 1. siječnja 2020. (čl. 2. ZI ZOMO), smanjenje polaznog faktora po mjesecu za 0,20% - izračun prijevremene starosne mirovine (čl. 4. ZI ZOMO), izmjene u informativnom izračunu mirovine i na web-stranicama Zavoda, izmjene u programima za prevođenje invalidskih mirovina na starosne mirovine (u skladu s novim uvjetima), prevođenje prijevremenih starosnih mirovina ostvarenih u 2019., izradu tiskanica za ručna i automatska rješenja o predujmu mirovina i za priznanje prava na mirovinu od 1. siječnja 2020. te izmjene formalnih i logičkih kontrola u Banci izračuna mirovina i Banci podataka umirovljenika. Provedba projekta završena je 30. travnja 2020.

Provedba Zakona o vatrogastvu - Zakon o vatrogastvu (Narodne novine, broj 125/19) stupio je na snagu 1. siječnja 2020., a projektom koji je omogućio provedbu odredbi navedenog Zakona napravljene su izmjene u Banci izračuna mirovina i Banci podataka umirovljenika i time je omogućen unos podataka te donošenje rješenja o predujmu mirovina i konačnih rješenja. Projekt je u produkciji od 6. listopada 2020.

Elektronička komunikacija sa sudovima - Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 70/19) od 1. rujna 2020. propisana je obvezna elektronička komunikacija pravnih osoba sa svim općinskim sudovima. Pravilnikom koji je donio ministar pravosuđa propisane su pretpostavke za podnošenje podnesaka i dostavu u elektroničkom obliku, oblik zapisa podnesaka u elektroničkom obliku te organizacija i djelovanje informacijskog sustava. U Zavodu je omogućeno da uredsko poslovanje u Bazi podataka neupravnog postupka evidentira sve podneske odnosno pismena zaprimljena od sudova te njima zaduži unutarnje sudionike u postupku, kao i da evidentira otpremu svih pismena koja se šalju sudovima. Zavod se s danom 31. kolovoza 2020. uspješno uključio u sustav e-komunikacije s općinskim sudovima odnosno povezao se sa sustavom e-komunikacije u produkcijskom okruženju. Zavod danas, osim s općinskim sudovima, ima

mogućnost e-komunikacije i s trgovačkim sudovima, Visokim trgovačkim sudom, Vrhovnim sudom te svim županijskim sudovima.

Pojedine faze završene su u sljedećim projektima:

Provedba Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe - Zakon o nacionalnoj naknadi za starije osobe objavljen je 27. svibnja 2020. (Narodne novine, broj 62/20), a stupio je na snagu 1. siječnja 2021. Zbog obuhvatnosti, ovaj projekt podijeljen je u dvije faze. U prvoj fazi projekta utvrđen je novi poslovni proces i određeni su sudionici u postupku, formirana je baza podataka, potpisani sporazumi i/ili tehnički protokoli o razmjeni podataka s nizom povezanih institucija, izrađena je aplikacija Nacionalne naknade za starije osobe te je obavljeno povezivanje s ESUD-om. Druga faza projekta obuhvatila je aktivnosti izrade tjednih, mjesečnih i godišnjih kontrola, izradu aplikacije promjena i kontrola promjene podataka, omogućavanje pregleda cenzusa i unosa povećanja nacionalne naknade te upita na podatke o cenzusu, uspostavu suradnje s Ministarstvom pravosuđa i uprave radi razmjene podataka u skladu s člankom 13. Zakona, izradu web-servisa radi razmjene podataka s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, izradu provedbenih uputa, izmjene i dopune Pravilnika o imovinskopravnim tražbinama, nadogradnju Baze imovinskopravnih poslova (BIPP) te ostale aktivnosti.

Provedba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske - Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 125/19) stupio je na snagu 1. siječnja 2020. te je, između ostalog, propisao poseban izračun svote mirovine za pripadnike Oružanih snaga u određenim slučajevima. Tijekom 2020. u tim je slučajevima omogućeno donošenje rješenja o predujmu mirovine te je započet rad na izmjenama u Banci izračuna mirovina i Banci podataka umirovljenika kako bi se omogućilo donošenje konačnih rješenja.

b) Završeni su i stavljeni u produkciju sljedeći projekti za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda u 2020.:

Standardizacija rješenja koja se donose automatskim putem te omogućavanje donošenja automatskim putem tzv. drugih rješenja – I. i II. faza - Ovim projektom omogućeno je donošenje rješenja automatskim putem, kojim se odlučuje o zahtjevu za mirovinu primjenom pravnih propisa EU te se tako ubrzava postupak izrade rješenja, a uz to su i redizajnirana postojeća rješenja kojima se odlučuje o zahtjevu za mirovinu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju s državama koje nisu članice EU (tzv. INZ rješenja) na način da je tekst rješenja skraćen te je razumljiviji, a u prilozima rješenju iskazan je mirovinski staž navršen u RH i u inozemstvu, podaci o plaćama, osnovicama osiguranja, naknadama i vrijednosnim bodovima po godini i izračun mirovine te pregled usklađivanja mirovine.

Doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju – donošenje rješenja automatskim putem - Zavod je od 1. srpnja 2013. nadležna ustanova za provedbu uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području obiteljskih davanja (doplatak za djecu). Kao nadležna ustanova, Zavod provodi upravni postupak radi donošenja rješenja prema podnesenom zahtjevu za ostvarivanje prava na doplatak za djecu. Do sada su se rješenja donosila isključivo ručno, a cilj projekta bio je da se radi pojednostavljenja procesa rada te povećanja učinkovitosti vođenja upravnog postupka osigura automatski ispis rješenja. Projekt se počeo primjenjivati u 2019. i odvijao se u dvije faze. U prvoj fazi, koja je završena u srpnju 2019., automatizirano je donošenje rješenja kojima se odbija zahtjev za priznanje prava na doplatak za djecu, a u drugoj fazi, koja je završila u veljači 2020., automatizirano je donošenje rješenja kojima se priznaje pravo na doplatak za djecu.

Uvođenje e-Računa kao posebne mjere elektroničkog upravljanja dokumentacijom iz područja financijskog poslovanja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Ovim projektom obuhvaćena je implementacija elektroničkog upravljanja dokumentacijom u sustavu za financijsko poslovanje Zavoda, i to: modul za prihvat e-računa, digitalizaciju papirnatih računa, pohranu računa u digitalnu arhivu, proces odobrenja računa i uvoz e-računa u Oracle EBS sustav; modul za pohranjivanje dokumenata sustava planiranja i nabave (SPIN) u digitalnu arhivu Zavoda; modul za povezivanje integriranog sustava nabave (SPIN) i računovodstvenog sustava (Oracle EBS sustav) s državnom riznicom. Projekt je uspješno završen u srpnju 2020.

Automatski obračun i doznaka neisplaćenih svota doplatka za djecu prema rješenju o pravu i promjeni opsega prava prema podacima BPINZDD-a - U skladu s uredbama i drugim propisima EU, prema podacima evidentiranim u Banci podataka INZ doplatka za djecu (BPINZDD), odmah nakon donošenja rješenja o pravu i promjeni opsega prava na doplatak za djecu obračunavaju se neisplaćene svote obiteljskih davanja i realizira doznaka u najkraćim mogućim rokovima, i time se postiže veća ažurnost, zadovoljstvo korisnika i smanjenje troškova poslovanja Zavoda. Projekt se započeo provoditi u svibnju 2019. te je završen u veljači 2020., s tim da je izmijenjen opseg projekta tako da su automatizirana samo prva rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom propisa EU, a o daljnjoj automatizaciji odlučit će se naknadno.

Nadogradnja sustava za poslovno izvještavanje (Business Intelligence- BI) - II. faza - U ožujku 2019. započela je provedba projekta II. faze implementacije BI sustava u Zavodu. Izrađena je detaljna analiza svih poslovnih područja koja obuhvaćaju uredsko poslovanje i financije vezane uz dobavljače, isplate i slično. Instalirano je i konfigurirano Data Warehouse (DWH) i BI okruženje te implementirano operativno skladište podataka (ODS), kao i Data Governance. Radi jednostavne upotrebe izvještajno-analitičkog sustava, implementiran je BI portal te su educirani budući korisnici. Projekt je završen u ožujku 2020.

Razvoj aplikacija na SharePointu za potrebe Zavoda - S radom na razvoju aplikacija na SharePointu za potrebe Zavoda započelo se u 2019. Naime, Zavod je na Microsoft SharePoint poslužiteljskoj platformi imao razvijene aplikacije kojima se ostvaruju informatički automatizirani procesi koje, iako nisu ključni za poslovanje Zavoda, radnici svakodnevno koriste, što pridonosi učinkovitosti njihovog rada. Postojeća tehnološka osnovica Zavoda na kojoj su se izvodili opisani procesi, koji su predmet aktivnosti projekta, sistemski čini SharePoint 2013 farma u produkcijskom režimu rada u kojoj su dva virtualna poslužitelja na Microsoft Hyper-V virtualizacijskoj platformi. Navedena tehnološka osnovica u potpunost je bila informatički zastarjela, te je kao rješenje iznimno ograničena u svojim sistemskim funkcionalnostima i mogućnostima. U okviru projekta razvijene su aplikacije *Upute Zavoda, Akti Zavoda, Interventne obrade i Prebacivanje u produkciju na SharePointu za potrebe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje,* a projekt je završen u prosincu 2020.

Elektronička uspostava prijave o utvrđenom stažu i plaći (eMPP-1) – Način uspostave prijava o utvrđenom stažu i plaći MPP-1 na papirnatim tiskanicama zastario je i nije pratio razvoj sustava elektroničkog poslovanja Zavoda. Zbog toga je pokrenut projekt čijom su realizacijom smanjeni troškovi obveznika vezanih uz nabavu papirnatih tiskanica te je pojednostavljeno i ubrzano prikupljanje nedostajućih podataka o stažu i plaći u postupcima kontrole obveznika i postupcima ostvarivanja prava, a smanjeni su i administrativni poslovi u vezi s prikupljanjem tih podataka. Cilj projekta bio je da se putem elektroničke usluge Lana mirovinsko mogu zatražiti, uspostaviti i dostaviti prijave o utvrđenom stažu i plaći MPP-1. U postupku kontrole obveznika i postupku kompletiranja podataka osiguranika radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja (pretkompletiranje i kompletiranje) nedostajući podaci o utvrđenom stažu i plaći ubuduće će se zatražiti elektroničkim putem, a obveznik će tražene podatke uspostavljati na elektroničkim prijavama eMPP-1 i kroz sustav Lana mirovinsko dostavljati ih ovlaštenim radnicima Zavoda. Projekt je završio u prosincu 2020. i u produkciji je od 5. siječnja 2021. Navedeni projekt ujedno je i prva faza administrativnog postupka navedenog u točki 2.2. Digitalizacija postupka evidencije podataka iz mirovinskog osiguranja iz Akcijskog plana Vlade RH za administrativno rasterećenje gospodarstva za 2020.

c) U sklopu rada na ostalim projektima završene su pojedine faze za sljedeće projekte:

Sistemski otpis doprinosa zbog zastare - Projektom je obuhvaćen prihvat i evidentiranje podataka o sistemskom otpisu doprinosa (koji provodi Porezna uprava) u novoj bazi podataka te korištenje evidentiranih podataka u postupku utvrđivanja razdoblja osiguranja za koji se staž ne računa i ne utvrđuje, kao i vraćanje Poreznoj upravi slogova koji se odnose na osiguranike s više različitih osnova osiguranja u istoj godini i dr. Navedene aktivnosti ujedno su prva faza projekta koja je završena u ožujku 2020. U drugoj fazi radi se na povezivanju nove baze podataka s Bazom podataka upravnog postupka i Elektroničkim sustavom za upravljanje dokumentacijom (ESUD).

ESUD 7 - Projektom je obuhvaćena nadogradnja Elektroničkog sustava za upravljanje dokumentacijom (ESUD) koja uključuje implementaciju upravnih postupaka za priznanje prava na doplatak za djecu, postupaka iz područja mirovinskog osiguranja, utvrđivanja mjerodavnog zakonodavstva (A1) i sustava za neupravne postupke te redizajn preostalih transakcija uredskog poslovanja i burze predmeta, kroz šest faza isporuke. Tijekom 2019. završena je implementacija upravnog postupka utvrđivanja mjerodavnog zakonodavstva (A1), a od implementacije burze predmeta odustalo se. Implementacija sustava neupravnog postupka je zbog opsežnosti izdvojena iz ovog projekta i vodit će se kao zaseban projekt u 2021. U 2020. dovršene su aktivnosti iz područja mirovinskog osiguranja te redizajn preostalih transakcija uredskog poslovanja, a u 2021. nastavlja se rad na provedbi preostalih faza ovoga projekta.

Daljnje uključivanje Zavoda u EESSI sustav - Početkom 2020. nastavljene su aktivnosti vezane uz uključivanje u EESSI sustav (Electronic Exchange of Social Security Informations) te razvoj nacionalne aplikacije. U postupcima koordinacije sustava socijalne sigurnosti države članice EU-a, EGP-a i Švicarska Konfederacija razmjenjuju podatke i dokumente. Zavod u više od 60 000 postupaka godišnje razmjenjuje velike količine informacija i dokumenata (približno 150 000 godišnje) s nadležnim ustanovama država članica. Razmjena podataka odvija se na više poslovnih područja, od kojih su u nadležnosti Zavoda četiri: određivanje mjerodavnog zakonodavstva (EESSI oznaka: LA), mirovine (P), obiteljska davanja (FB) i povrati (R). Unutar svakog poslovnog područja odvijaju se standardizirani, strukturirani poslovni procesi (Business Use Case - BUC), koji odgovaraju različitim poslovnim slučajevima koji se javljaju u praksi te je u ingerenciji Zavoda provedba 27 BUC-eva za spomenuta područja nadležnosti te još 20 BUC-eva na tzv. "horizontalnom" području (poslovni procesi "općeg" karaktera, koji se mogu odnositi na bilo koje ili na više područja istovremeno) i na posebnom području pod nazivom "razno". Na razini Europske unije već se dulje vrijeme radi na uspostavi sustava EESSI koji bi omogućio da se razmjena podataka i dokumenata među ustanovama država članica obavlja elektroničkim putem. Stoga se i Zavod postupno, po poslovnim procesima, uključuje u produkcijski rad EESSI sustava. Tijekom 2020. taj je proces nastavljen uključivanjem u produkciju s 14 BUC-eva te se do kraja godine Zavod uključio u produkciju s ukupno 28 BUC-eva različitih područja.

Automatski obračun zaostalih mirovinskih primanja – IV. faza – Ovim projektom obuhvaćen je obračun neisplaćenih mirovinskih primanja nasljednicima prema rješenju o nasljeđivanju. Završetak projekta očekuje se početkom 2021.

Doplatak za djecu koji se rješava primjenom pravnih propisa EU – decentralizacija - Ciljevi ovog projekta bili su: povećati ažurnost i učinkovitost, okončati neriješene predmete u Područnoj službi u Zagrebu iz prijašnjih godina, usluge Zavoda i informacije korisnicima učiniti dostupnijim (prema prebivalištu korisnika), u EESSI sustavu funkcionirati ažurno i u skladu s rokovima koje je definirala Europska komisija, kadrovski jačati područne ustrojstvene jedinice i smanjiti fluktuaciju educiranog i visokoobrazovanog kadra iz Zavoda, smanjiti nepripadne isplate doplatka za djecu te povećati

stupanj naplate potraživanja putem prijeboja s inozemnim nadležnim ustanovama. Provedba projekta započela je u 2020., a završila u siječnju 2021.

Dogradnja pomoćne knjige stambenog fonda - Ovim projektom želi se omogućiti mjesečno automatsko obračunavanje i knjiženje zateznih kamata u slučaju zakašnjenja u plaćanju i njihova naplata te izbjegavanje zastare potraživanja zbog neredovitog obračuna zateznih kamata. Time bi se izvršila preporuka Ureda za unutarnju reviziju (Revizija upravljanja imovinom - Upravljanje potraživanjima za prodane stanove, br. 2/2018) i omogućilo kontinuirano obračunavanje zateznih kamata i ažurna evidencija o stanju potraživanja za svakog korisnika stana. Aktivnosti na projektu započele su u 2020., a završetak je planiran za kraj 2021.

d) Projekti u tijeku sufinancirani sredstvima Europskog socijalnog fonda:

Uspostava sustava za upravljanje ljudskim resursima Zavoda - Projektom koji je započeo 18. srpnja 2019. planira se unaprijediti procese i procedure za upravljanje ljudskim potencijalima, odnosno provesti modernizacija, optimizacija i automatizacija toga procesa. Ti procesi i procedure implementirat će se na platformi novog IT alata koji će biti podrška za postizanje strateških ciljeva. To znači uspostavu cjelovitog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda, odnosno uvođenje tzv. HRM sustava (engl. Human Resource Management). Planira se uspostaviti i opremiti Centar za razvoj karijera i selekciju u područnim ustrojstvenim jedinicama Zavoda u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Varaždinu i Splitu. Predviđen je najam prostora u Rijeci i Osijeku, a na drugim lokacijama Centar će biti smješten u vlastitim prostorijama Zavoda. Za potrebe projekta nabavit će se moderna ICT i prezentacijska oprema i namještaj potreban za obavljanje aktivnosti Centra. Neke projektne aktivnosti planirane u 2020. nisu se odvijale prema terminskom planu zbog nepredviđenih okolnosti i zbog toga je trebalo produljiti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za navedeni projekt do rujna 2022. godine.

Modernizacija IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eHZMO - Svrha ovog projekta je transformacija poslovnih procesa Zavoda koja će obuhvatiti definiranje budućeg poslovnog modela, ključnih poslovnih procesa i organizacijske strukture te informatizacija poslovnih procesa kroz digitalizaciju, ubrzanje i smanjenje troškova temeljnih i potpornih poslovnih procesa korištenjem informacijsko–komunikacijske tehnologije (IKT). Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je 7. veljače 2020. i time je formalno započela provedba projekta.

Digitalizacija arhive Zavoda - Provedbom ovog projekta stvorit će se tehnološki i administrativni uvjeti za trajno povećanje učinkovitosti rada radnika pojedinačno te Zavoda u cjelini, što će utjecati na racionalnije trošenje javnih sredstava. Realizacijom projekta uspostavit će se sustav upravljanja e-arhivom, omogućiti dohvat i pretraživanje skeniranih spisa u realnom vremenu, unaprijediti učinkovitost poslovanja, ostvariti uštede u poslovanju, skratiti trajanje upravnih postupaka u Zavodu te povećati broj završenih upravnih i neupravnih postupaka u godini nakon završetka provedbe

projekta u odnosu na godinu prije početka provedbe projekta. U 2020. započet je rad na pripremi projekta, a njegov početak planiran je u 2021.

Osim što provodi navedene projekte sufinancirane sredstvima Europskog socijalnog fonda, Zavod sudjeluje kao projektni partner na projektu MOJA MIROVINA – Unaprjeđenje usluga REGOS-a na tržištu rada čiji je nositelj Središnji registar osiguranika (REGOS). Zavod sudjeluje u elementu projekta Uspostavljanje i opremanje Mirovinskih informativnih centara. Svrha tog elementa je uspostaviti Mirovinske informativne centre (MIC) kao značajnu poslovnu infrastrukturu u četiri regionalna centra (Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu) čija će uspostava biti temelj za otvorenost i transparentnost mirovinskog sustava prema javnosti, mjesto za jačanje znanja i vještina zaposlenika REGOS-a i Zavoda, za pružanje novih i unaprijeđenih usluga na tržištu rada te u konačnici za poboljšanje mirovinske pismenosti građana. MIC će biti prostor otvoren za građane i poduzetnike koji se žele na kvalitetan način i uz pomoć stručnih i posebno osposobljenih radnika informirati o sustavu mirovinskog osiguranja iz djelokruga REGOS-a i Zavoda. Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je u svibnju 2020. i time je započela provedba projekta.

e) Veliki doprinos modernizaciji poslovanja Zavoda u 2020. imale su novouspostavljene i proširene e-usluge:

- e-Zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja

Ova e-usluga budućim umirovljenicima omogućuje predaju pet vrsta zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja putem sustava e-Građani, i to: e-Zahtjev za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu; e-Zahtjev za invalidsku mirovinu; e-Zahtjev za privremenu invalidsku mirovinu; e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika i e-Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika.

- e-Zahtjev za nacionalnu naknadu za starije osobe

Zavod je od 15. prosinca 2020. počeo zaprimati zahtjeve za priznanje prava na nacionalnu naknadu za starije osobe koji se mogu predati osobno u područnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, preporučeno poštom ili elektroničkim putem u sustavu e-Građani.

- e-Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu

Od 3. srpnja 2020. dostupna je nova e-usluga - predaja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu putem sustava e-Građani.

- proširena usluga Elektroničko poslovanje za fizičke (obrtnike, samostalne profesionalne djelatnosti i poljoprivrednike) i pravne osobe

U sklopu završenog projekta Elektronička uspostava prijave o utvrđenom stažu i plaći MPP-1 uspostavljena je nova e-usluga, e-prijava o promjeni podataka o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici (eMPP-1) kojom je obveznicima, poslodavcima pravnim i fizičkim osobama omogućeno da elektroničkim putem uspostavljaju prijave/promjene o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici (obrazac eMPP-1) u svim postupcima prikupljanja nedostajućih podataka važnih za ostvarivanje prava na mirovinu. To je proširenje postojeće usluge elektroničkog poslovanja Zavoda za uspostavljanje e-prijava Lana, kojom se uspostavljaju e-prijave o početku, promjeni i prestanku poslovanja obveznika kao i e-prijave o početku, promjeni i prestanku osiguranja osiguranika.

f) Tijekom 2020. sklopljeni su sporazumi i/ili tehnički protokoli s drugim institucijama kojima su uspostavljene nove ili proširene postojeće elektroničke usluge razmjene podataka, i to:

- Sporazum o poslovnoj suradnji i Tehnički protokol o razmjeni podataka s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju radi brže i ekonomičnije obrade zahtjeva za potporu za dodjelu sredstava iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj
- Sporazum o poslovnoj suradnji sa Središnjim državnim uredom za šport radi brže i ekonomičnije administrativne obrade zahtjeva za očuvanje radnih mjesta u pravnim osobama u sustavu športa zbog nastupanja posebnih okolnosti, u skladu s člankom 2. Zakona o dopunama Zakona o sportu (Narodne novine, broj 47/20)
- Sporazum o poslovnoj suradnji i razmjeni podataka s Ministarstvom znanosti i obrazovanja radi provjere prihvatljivosti ciljne skupine u sklopu provedbe postupka dodjele bespovratnih sredstava vezano uz Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Sufinanciranje troškova uključivanja djece u socioekonomski nepovoljnoj situaciji u predškolske programe“
- Aneks Protokola za uvid u podatke o dohocima i primicima – sustav EDIP, sklopljen između Ministarstva financija – Porezne uprave, APIS IT d.o.o. i Zavoda radi proširenja fonda podataka koji se razmjenjuju
- Tehnički protokoli o korištenju/razmjeni podataka između Ministarstva unutarnjih poslova i Zavoda radi utvrđivanja načina razmjene podataka u postupcima ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, doplatka za djecu i nacionalne naknade za starije osobe
- Tehnički protokol za razmjenu podataka između Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Zavoda radi definiranja načina razmjene podataka u postupku ostvarivanja i korištenja prava na nacionalnu naknadu za starije osobe

- Sporazum o poslovnoj suradnji između Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Zavoda radi identifikacije broja i strukture zaposlenih osoba uključenih u mirovinsko osiguranje u Republici Hrvatskoj sa svrhom izrade Portala tržišta rada
- Sporazum o poslovnoj suradnji s Hrvatskom komorom fizioterapeuta radi razmjene podataka iz djelokruga sporazumnih strana sa svrhom unaprjeđenja načina vođenja i ažurnosti podataka u Registru Komore.

II. Redovito poslovanje

Mirovinsko osiguranje

Zavod redovito razmjenjuje podatke s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje o prijavama/odjavama na mirovinsko osiguranje koje su dostavljene elektroničkom razmjenom tom tijelu, ujedno i prijave/odjave na obvezno zdravstveno osiguranje. Podaci se razmjenjuju i s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje radi praćenja posljednjeg statusa osoba prijavljenih u tom Zavodu, zatim sa Središnjim registrom osiguranika (REGOS), s Poreznom upravom radi kontrole uspostavljanja JOPPD Obrasca i ostalih poslova vezanih uz evidentiranje, kontrolu i naplatu doprinosa, s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo radi vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom te s Hrvatskom liječničkom komorom. Putem web-servisa omogućen je izravan pristup podacima Zavoda radnicima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Inspektorima rada u provedbi inspekcijskog nadzora omogućen je izravan uvid u podatke o prijavljenim osiguranicima pojedinih obveznika, uz postavljene parametre za razdoblja za koja se traže podaci putem posebne web-aplikacije te uvid u podatke po pojedinom osiguraniku putem web-servisa. Zavodu je omogućen izravan pristup OIB sustavu putem web-servisa, pa je na taj način unaprijeđeno poslovanje Zavoda (preuzimanje podataka o datumu smrti osiguranika i korisnika te datumu brisanja pravnih osoba iz sudskog registra).

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljeni su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za pravne i fizičke osobe prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. U sklopu redovitih poslova obavljena je kontrola obveznika i sastavljeni su zapisnici te su prikupljane nedostajuće prijave o utvrđenom stažu osiguranja i plaći. Postignuta je ažurnost podataka od 98,52% za razdoblje 1970. - 2002. te 97,04% za razdoblje 2003. - 2018. Dovršena je obrada podataka o stažu i plaći za 2019. godinu te konačna obrada podataka za 2018. godinu. Izvedeni su i podaci prema konačnom obračunu za 2016., 2017. i 2018. godinu za pomorce.

Ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu

Uz redovite poslove rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u prvom i drugom stupnju, obavljeni su i prioritetni poslovi pripreme provedbe Zakona o izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 102/19) i Zakona o vatrogastvu (Narodne novine, broj 125/19) koji su stupili na snagu 1. siječnja 2020. te Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama RH (Narodne novine, broj 125/19) koji je stupio na snagu 21. prosinca 2019.

Posebno zahtjevna bila je priprema provedbe Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe (Narodne novine, broj 62/20) koji je stupio je na snagu 1. siječnja 2021. Institut naknade za starije osobe uveden je radi postizanja osnovne razine socijalne sigurnosti, odnosno zaštite naših starijih sugrađana koji nisu bili u mogućnosti radom osigurati prihod u starosti te u starijoj dobi nemaju dovoljno sredstava za podmirenje životnih potreba. Također, ovim institutom osigurava se prihod u starosti kao doprinos socijalnoj sigurnosti građana s dugotrajnim prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji je usmjeren na povećanje kvalitete života starijih osoba. U pripremi za provedbu ovog Zakona definiran je novi poslovni proces, određeni su sudionici u postupku, formirana je nova baza podataka, ulazna i izlazna dokumentacija, definiran je fond podataka, transakcije te statistički podaci, definirani su odgovarajući administrativni, tehnički i provedbeni kapaciteti odnosno stvoreni su svi preduvjeti potrebni za uspostavu poslovnog procesa, počevši od 1. siječnja 2021.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu obavljeno je prevođenje doplatka za djecu, počevši od 1. ožujka 2020., izrađena su automatska rješenja o prevođenju, nove i prilagođene postojeće transakcije u BPDD-u te su izrađene provedbene upute.

Projektom ESUD 7 obuhvaćena je, između ostaloga, i nadogradnja Elektroničkog sustava za upravljanje dokumentacijom (ESUD) kojom su u sustav uključeni upravni postupci za priznanje prava na doplatak za djecu. Zbog specifičnosti tih postupaka (postupak ostvarivanja prava provodi se svake kalendarske godine za približno 200 000 zahtjeva) obavljena je zahtjevna prilagodba svih segmenata postupka (nova indeksacija svih ulaznih i izlaznih dokumenata, skeniranje više od 170 000 spisa doplatka za djecu, izrada novih informatičkih rješenja za povezivanje svih faza postupka donošenja automatskih i ručnih rješenja, evidentiranje razmjene podataka s Ministarstvom financija - EDIP sustavom, MUP-om, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje i ostalim povezanim institucijama, prilagodba postupka isplate doplatka, dostave rješenja, izrade statistike, kao i prilagodba postupka prevođenja doplatka za djecu, počevši od 1. ožujka 2021.).

Uspostavljena je e-usluga podnošenja zahtjeva za doplatak za djecu putem sustava e-Građani.

Poslovi naknadne kontrole i instruktaže na poslovima rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu obavljeni su prema planiranom rasporedu. Kontrole su obavljene u Područnoj službi u Rijeci te u područnom uredu u Sisku, Karlovcu, Virovitici, Dubrovniku, Šibeniku, Zadru i Požegi. O obavljenim kontrolama sastavljeni su izvještaji, koji su u skladu s Pravilnikom o poslovima kontrole i nadzora u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, KLASA: 041-01-09-02/12, URBROJ:

341-99-01/01-09/3 od 3. prosinca 2009. dostavljeni elektroničkom poštom na očitovanje predstojnicima ustrojstvenih jedinica u kojima je obavljena kontrola te su svi predstojnici dostavili očitovanja koja su prihvaćena jer je postupljeno po svim nalozima iz izvještaja o kontroli.

U 2020. u tuzemnom osiguranju, u prvom i drugom stupnju, podnesen je 139 941 novi zahtjev, što je smanjenje broja novih zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 143 565. Na rješavanju je bilo ukupno 167 880 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, a od toga je riješeno 147 195 ili 87,68%.

U prvom stupnju na rješavanju su bila 200 994 zahtjeva za priznanje prava na doplatak za djecu. Od toga je riješeno 198 198 zahtjeva ili 98,61%, što pokazuje nastavak trenda visokog postotka rješavanja tih zahtjeva. Tijekom 2020. ukupno je na rješavanju bilo 635 žalbi na tuzemna prvostupanjska rješenja o doplatku za djecu, a riješeno je 538 žalbi ili 84,72%.

Provedba propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu te međunarodne aktivnosti

Zbog pandemije uzrokovane virusom COVID-19, tijekom 2020. godine bilo je onemogućeno organizirati planirane sastanke tijela za vezu s državama članicama EU-a i državama s kojima je međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju na snazi i u primjeni te međunarodne savjetodavne dane za osiguranike i korisnike prava. Također, otkazan je i planirani 12. susret ravnatelja/direktora zavoda/fondova država nastalih na prostoru bivše SFRJ koji se trebao održati u lipnju u R Hrvatskoj. Međutim, tijekom cijele godine održavana je permanentna suradnja s inozemnim nositeljima osiguranja (rješavanje spornih pitanja u konkretnim slučajevima, razmjena požurnica radi ubrzavanja postupaka rješavanja o pravu, razmjena informacija između nositelja mirovinskih osiguranja i dr.), što je svakako pridonijelo većoj učinkovitosti u rješavanju i u uvjetima izvanrednih okolnosti i otežanih uvjeta rada (pandemija, potres).

Uz pomoć suvremenih elektroničkih sredstava komunikacije predstavnici Zavoda sudjelovali su na virtualnim sjednicama Administrativne komisije Europske unije za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti i odgovarajućih radnih skupina (mirovine, mjerodavno zakonodavstvo i obiteljska davanja), na virtualnim formalnim i neformalnim sastancima AD HOC grupe za mjerodavno zakonodavstvo te AD HOC grupe vezano uz primopredaju aplikacije RINA državama članicama na upravljanje, a u okviru sustava EESSI (Electronic Exchange of Social Security Informations). Također, predstavnici Zavoda sudjelovali su na sjednicama Europskog foruma osiguranja od nesreća na radu i profesionalnih bolesti kao i na sastanku ESIP-a (European Social Insurance Platform). Članice ESIP-a su ustanove isključivo nadležne za provedbu odgovarajuće grane unutar sustava socijalne sigurnosti. ESIP ima opći saziv na kojem su prisutni predstavnici svih ustanova članica i posebne odbore za svaku pojedinu granu socijalne sigurnosti. Na taj način Zavod, koji je u 2018. imao svojstvo

člana-promatrača, a početkom 2019. postao je punopravni član, sudjeluje na sastanku Odbora za mirovine (Pension Committee) i Odbora za obiteljska davanja i socijalnu uključenost (Family Benefits and Social Inclusion Committee) te na Općoj skupštini (General Assembley).

Zavod također ima EU-koordinatora u grupi EU-koordinatora, uspostavljenoj za rad na pitanjima od zajedničkog značaja za sve ustanove i tijela vlasti u Hrvatskoj. Do sada se grupa EU-koordinatora bavila predsjedanjem Hrvatske Vijećem EU te pretežno tematikom izlaska Ujedinjenog Kraljevstva iz EU (tzv. Brexit) i davanjem mišljenja iz svojeg područja o predmetima koji se vode na Sudu Europske unije u Luxembourgu.

Zavod također redovito prati mogućnosti za financiranje određenih aktivnosti putem EU projekata te aktivno sudjeluje u projektima koji su u tijeku. U veljači 2020. završen je veliki interdisciplinarni projekt koji je bio priprema za uspostavljanje mrežnog mjesta „Moja mirovina.hr“ sa službom Europske komisije SRSS (Structural Reforms Support Service) koja se u međuvremenu pretvorila u TSI (Tecnical Supporting Instrument) - glavni program financiranja EU-a koji pruža tehničku potporu državama članicama EU-a kako bi ih podržao u njihovim reformskim programima. Kao dio NextGenerationEU (NextGenEU), države članice mogu ga koristiti i za razvoj i provedbu svojih planova oporavka i otpornosti na krizu.

Na području provedbe propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje (određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu) u 2020. zaprimljeno je 40 280 novih zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, što je 13% manje od planiranog (očiti razlog smanjenja je pandemija uzrokovana virusom Covid-19). Od ukupnog broja zahtjeva na rješavanju riješena su 44 933 zahtjeva, odnosno 71%, što je 5% više nego u 2019. godini (42 799).

Neriješenih zahtjeva na kraju 2020. godine bilo je 13 918, što je za 4 965, odnosno za čak 26% manje nego na kraju prethodne 2019. godine (planirano je 6% smanjenja), a to znači da je, unatoč pandemiji i potresu u Zagrebu i stoga nešto manjem broju novih zahtjeva, stručna služba Zavoda u provedbi uredbi Europske unije i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju znatno pojačala intenzitet rada.

U Zavodu je tijekom 2020. zaprimljeno 72 079 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1 - izaslani radnici te čl. 13. i 16. Uredbe EU 883/2004). Zajedno s prenesenih 1 420 neriješenih zahtjeva iz 2019., na rješavanju je ukupno bilo 73 499 zahtjeva (što je za 8% manje od očekivanog broja). Od toga je riješeno 72 568 zahtjeva, odnosno 98,7%, uz napomenu da je 97,2% zahtjeva riješeno u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku od 24 sata). Neriješen je ostao 931 zahtjev, što je 34% neriješenih zahtjeva manje nego na kraju 2019. godine.

Zaprimljen je 6 691 zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (9% više nego u 2019.). Iz 2018. ostala su neriješena 3 633 zahtjeva, tako da su tijekom 2020. na rješavanju bila

ukupno 10 324 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Od toga je riješeno 7 685 zahtjeva (74,4%), što je 31% (planirano 20%) više riješenih predmeta nego u 2019. godini (5 850). Neriješenih zahtjeva na kraju 2020. godine bilo je 2 639 te je neriješenih zahtjeva 27% (planirano 20%) manje nego na kraju 2019. godine (3 630).

Tijekom 2020. zaprimljeno je ukupno 2 119 žalbi na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovine, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu), što je za 6% više od planiranog. Na rješavanju je u 2020. bila ukupno 3 131 žalba, riješene su 2 092 žalbe, što je 26% više nego u 2019. (planirano je 6% više), a to je posljedica povećanog intenziteta rada, ali i broja izvršitelja na tim poslovima. Neriješenih žalbi ostalo je 1 039, što je gotovo jednako broju neriješenih na kraju prethodne 2019. godine (1 011).

Pravni poslovi

Pravni poslovi obavljali su se u utvrđenim rokovima, uz dinamiku i intenzitet uvjetovan radom sudova i drugih državnih tijela. U okviru planiranih pravnih poslova, obavljani su poslovi zastupanja Zavoda u postupcima na sudovima u radnim i drugim pasivnim sporovima pokrenutim protiv Zavoda, vođenja izvansudskih i sudskih postupaka za naknadu štete i povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja te poslovi vođenja sudskih postupaka u vezi s naplatom dividende, pružanja pravne pomoći u izvansudskom postupku njemačkom nositelju socijalnog osiguranja vezano uz preplatu renti (mirovina), zatim poslovi izrade aktuarskih obračuna i obračuna na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju (razmjerni iznos mirovine), poslovi u vezi s popisom i prijavom ratne štete, vođenjem registra i evidencija sklopljenih ugovora Zavoda te poslovi kontrole i instruktaže imovinskopravnog poslovanja Zavoda.

Ljudski potencijali

Tijekom 2020. obavljani su redoviti poslovi u vezi sa školovanjem, stručnim usavršavanjem i obrazovanjem radnika Zavoda u okviru raspoloživih financijskih sredstava, poslovi u vezi sa zasnivanjem radnog odnosa, uređivanjem prava i obveza radnika iz radnog odnosa, ažuriranjem podataka o radnicima u različitim registrima, vođenjem potrebnih evidencija iz područja rada i zapošljavanja, poslovi provedbe internih natječaja, poslovi izrade i provedbe novih akata o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji u skladu s novim propisima odnosno izmjenama i dopunama Statuta Zavoda te drugi poslovi koji se odnose na upravljanje ljudskim potencijalima. U odnosu na prethodne godine, smanjen je broj novozaposlenih radnika u Zavodu. Objavljena su četiri javna natječaja za ukupno 124 izvršitelja, obrađena je ukupno 3 301 prijava pristigla na objavljene natječaje te su zaposlena 94 nova radnika, od kojih je 70 počelo s radom u 2020. godini, a ostala 24 odabrana kandidata počela su s radom u 2021. godini.

U tijeku je provedba projekta Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje korištenjem sredstava Europskog socijalnog fonda (link: www.esf.hr) kroz provedbu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020., Prioritetne osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage Specifičnog cilja 8.vii.2. Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mjere APZ-a. Svrha Projekta je uspostava cjelovitog, modernog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Zavoda, odnosno uvođenje tzv. HRM sustava (engl. Human Resource Management). Opći cilj Projekta je povećati učinkovitost poslovanja i podići razinu produktivnosti radnika Zavoda modernizacijom sustava upravljanja ljudskim potencijalima radi kvalitetnijeg pružanja usluga korisnicima. Projektom će se unaprijediti procesi i procedure za upravljanje ljudskim potencijalima, uvesti novi IT sustav za upravljanje ljudskim potencijalima (HRM sustav), educirati radnici te uspostaviti i opremiti centri za razvoj karijera i selekciju. Provedbom Projekta unaprijedit će se kvaliteta postojećih usluga koje pruža Zavod, osnaživanjem ljudskih potencijala i uvođenjem novog, modernijeg sustava upravljanja ljudskim potencijalima. Implementaciju Projekta financira Europska unija iz sredstava Europskog socijalnog fonda (link: www.strukturnifondovi.hr) u iznosu od 19.845.000,15 kuna, što je i ukupna vrijednost Projekta, koji će se provoditi u razdoblju od 18. srpnja 2019. do 18. srpnja 2021.

Zbog novonastalih, nepredviđenih okolnosti tijekom 2020., ponajprije pandemije uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i zbog potrebe ishođenja potrebnih suglasnosti, provedba pojedinih projektnih aktivnosti je usporena ili odgođena na iduće razdoblje te je trebalo produljiti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava do rujna 2022. godine.

Ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje

Tijekom 2020. u sklopu aktivnosti na projektu *Integracija informacijskih sustava za upravljanje financijama područnih riznica i Sustava državne riznice (FMIS)* dovršena je integracija informacijskog sustava za upravljanje financijama Zavoda (sustava nabave SPIN-a i računovodstvenog sustava EBS-a) i SAP sustava državne riznice. Time je završen projekt uvođenja e-Računa u Zavod kao strateškog projekta resornog ministarstva. Implementacijom nove funkcionalnosti osigurana je transparentnost procesa plaćanja računa omogućavanjem uvida u svu dokumentaciju koja je nastala u postupcima koji prethode plaćanju računa, osobito računa vezanih uz postupke nabave (automatski se evidentiraju sve osobe koje su sudjelovale u tom procesu i točno vrijeme poduzimanja aktivnosti). Povećana je točnost razmjene podataka i ubrzan cjelokupan proces obrade i plaćanja obveza Zavoda. Integracijom sustava e-Račun s riznicom zaokružen je proces tako da se podaci o plaćanju uvoze u sustav SPIN radi praćenja izvršenja po ugovorima i samostalnim narudžbenicama.

Kao nastavak aktivnosti, a radi omogućavanja jednostavnijih, preglednijih i bržih platnih transakcija preko podračuna Zavoda, krajem 2020. započelo je korištenje FINA servisa *e-Plaćanje* i time je

zaokružen cijeli sustav plaćanja, od uvoza datoteke s nalozima/transakcijama, provjere digitalnog potpisa, povratne informacije o statusu naloga, itd.

Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2020., kojim su utvrđene aktivnosti s rokovima provedbe i odgovornim osobama za njihovu provedbu, poduzimane su aktivnosti za unaprjeđenje sustava unutarnjih kontrola, a također su poduzimane aktivnosti za provedbu preporuka iz izvješća Ureda za unutarnju reviziju te druge mjere radi daljnjeg razvoja sustava unutarnjeg upravljanja i kontrola. U sklopu toga, počevši od 1. srpnja 2020. izdavanje računa za najamnine/naknade za korištenje stanova u vlasništvu Zavoda, umjesto obradom podataka iz Oracle baze, omogućeno je u IMS sustavu iz Pomoćne knjige izlaznih računa. Na taj način osigurano je analitičko evidentiranje potraživanja za najam i naknadu za korištenje stana u Pomoćnoj knjizi izlaznih računa, koja su iskazana po subjektima, pojedinačnim iznosima i rokovima dospjelosti. Time je omogućeno lakše praćenje naplate potraživanja, pravodobno slanje opomena te automatski obračun zateznih kamata na zakašnjela plaćanja i izdavanje računa za zatezne kamate, u istom postupku kao za ostale izlazne račune. Radi jednostavnijeg i jeftinijeg podmirenja obveza prema navedenim računima, omogućen je ispis naloga za plaćanje HUB obrascem sa svim potrebnim platnim podacima, koji se korisnicima/najmoprimcima stanova dostavlja zajedno s računom.

Izrađeni su i izvještaji o starosti potraživanja dojavljenih pravnoj službi za koje nije otvoren regres zbog poticanja aktivnosti za učinkovito praćenje potraživanja. Provedene su radnje radi utvrđivanja razlika između Pomoćne knjige regresa i Glavne knjige, naknadno je pribavljena dokumentacija te je usklađeno stanje regresa doplatka za djecu i mirovinskih i invalidskih primanja između Glavne knjige i Pomoćne knjige regresa (PKR) za razdoblje od 31. prosinca 2006. do 31. prosinca 2020.

U rujnu 2020. donesene su upute o načinu postupanja vezano uz provedbu otpisa potraživanja u poslovnim knjigama Zavoda odnosno umanjenje potraživanja i drugih izmjena na analitičkoj kartici kupaca – zakupnika radi primjene Odluke o odgodi plaćanja, obročnoj otplati i otpisu tražbina s osnove ugovora o zakupu poslovnih prostora Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u uvjetima posebnih okolnosti, koju je ravnatelj donio 15. srpnja 2020.

U skladu s odredbama Zakona o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti (NN 53/20) i Odlukom o produženju roka trajanja posebnih okolnosti (NN 83/20), donesene su provedbene upute te su u podatkovnoj bazi umirovljenika, u segmentu u kojem se evidentiraju ustege, provedene aktivnosti zbog zastoja s provedbom ovrhe na mirovinama korisnika (ovršenika) koje su isplaćivane od svibnja do listopada 2020. te ponovna uspostava obračuna ovrha na mirovinama za listopad 2020. koje su isplaćene u studenome 2020.

U 2020. godini, u poslovnoj razradi projekta *Provedba Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe,* definirana je isplata nacionalne naknade putem SEPA naloga neposredno u korist računa korisnika otvorenih u poslovnim bankama i time će proces isplate biti pojednostavljen za sve sudionike u isplati. Plaćanje se odvija dostavom SEPA datoteke FINA-i i time je ukinuta dostava datoteka

poslovnim bankama i rasknjižavanje sredstava na račune korisnika. U projektiranju uspostavljene su maksimalno moguće kontrole točnosti podataka prije nego što se nacionalna naknada pošalje na isplatu te je na taj način smanjena mogućnost pojave odbijenih naloga za plaćanje zbog, primjerice, pogrešno unesenog/dostavljenog računa radnika Zavoda/podnositelja zahtjeva.

U 2020. okončan je rad na projektu *Automatski obračun i doznaka neisplaćenih svota doplatka za djecu po rješenju o pravu i promjeni opsega prava prema podacima BPINZDD-a* (Banka podataka INZ doplatka za djecu) koji je u produkciji od 11. veljače 2020. Projekt je omogućio automatizaciju obračuna i doznake neisplaćenih svota doplatka za djecu prema rješenju o pravu i promjeni opsega prava prema podacima u BPINZDD-u. Tjednim, automatskim obračunima, odmah nakon donošenja rješenja, obračunavaju se neisplaćene svote obiteljskih davanja i time je postignuta ujednačenost obračuna, točnost i isplata korisnicima (u Republiku Hrvatsku i u inozemstvo) u najkraćim mogućim rokovima nakon donošenja rješenja. Ujedno su smanjeni troškovi poslovanja Zavoda, skraćen je postupak od donošenja rješenja do isplate korisnicima i postignuto veće zadovoljstvo korisnika uslugama Zavoda. Također, automatizirana su prva rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom pravnih propisa EU te je znatno smanjen opseg poslova u dijelu obračuna inozemnog doplatka za djecu u Odsjeku za obračun mirovinskih primanja i doplatka za djecu Područne službe u Zagrebu.

Također, obavljene su sve pripremne radnje za uvođenje postupka priznanja prava na doplatak za djecu u Elektronički sustav upravljanja dokumentacijom (ESUD), a produkcija je planirana u siječnju 2021.

Nakon centralizacije potpornih poslova koji se odnose na obračun i isplatu plaća i materijalnih prava radnika, osigurano je konzistentno i ujednačeno postupanje u procesu obračuna i isplate putnih naloga te isplate naknade troškova prijevoza radi dolaska na posao i odlaska s posla za sve radnike Zavoda. Centraliziranim poslovanjem omogućen je točniji uvid u bolovanja radnika zbog uvođenja sustava eZdravstveno, koji je HZZO uveo u ožujku 2020. godine. Nakon što je započeo s radom i sustav e-doznaka, moderniziran je i Zahtjev za refundaciju sredstava koji Zavod predaje HZZO-u u obliku tablice, centralizirano za cijeli Zavod.

Donesene su upute Mjere zastoja u provedbi ovrhe prema Zakonu o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti prema kojima je postupljeno zbog zastoja u provedbi ovrhe na plaćama radnika Zavoda (ovršenika), u skladu sa Zakonom o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti i Odlukom o produženju roka trajanja posebnih okolnosti.

Uz obavljanje redovnih poslova, provedene su i aktivnosti koje se odnose na poboljšanje poslovnih procesa iz područja računovodstva, i to u vezi s formalnim kontrolama transakcija u Pomoćnoj knjizi skladišnog poslovanja, izmijenjene su i dopunjene upute koje se odnose na provedbu godišnjeg popisa imovine i obveza Zavoda, donesene su Smjernice za prodaju rashodovanih vozila te dopunjen

Pravilnik o popisu imovine i obveza odredbama o provedbi skraćenog postupka rashoda u slučajevima kada se zbog djelovanja više sile (elementarne nepogode - poplava, potres, požar i sl.) dogode štetni događaji na dugotrajnoj nefinancijskoj imovini Zavoda. Također, radi razvoja upravljačkog računovodstva, sastavljen je hodogram za praćenje troškova po projektima i dan je zahtjev za implementaciju jednoznačnog obilježja u sustavu SPIN i EBS.

Unutarnja revizija

Ured za unutarnju reviziju obavio je sedam unutarnjih revizija tijekom 2020. godine, od kojih su dvije revizije prenesene iz 2019. i pet revizija koje su bile planirane Godišnjim planom Ureda za unutarnju reviziju za 2020. U šest revizija izrađen je revizijski izvještaj, a rad na jednoj unutarnjoj reviziji, koja je bila planirana Godišnjim planom za 2020., obustavljen je 27. srpnja 2020. zbog nemogućnosti terenskog rada u okolnostima uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19. Naime, uvidi na licu mjesta bili su nužni za kvalitetno obavljanje ove unutarnje revizije i nisu se mogli odgovarajuće nadomjestiti drugim metodama testiranja unutarnjih kontrola.

Ured za unutarnju reviziju pratio je tijekom 2020. provedbu 48 preporuka unutarnje revizije iz revizija obavljenih u 2020. i ranijim godinama te su sastavljeni izvještaji o provedbi preporuka i učincima provedenih i neprovedenih preporuka na poslovanje Zavoda.

Savjetodavna funkcija unutarnje revizije realizirana je sudjelovanjem ovlaštenih unutarnjih revizora u radnim skupinama i projektnim timovima koji su osnovani odlukama ravnatelja radi unaprjeđenja poslovanja Zavoda i na temelju mišljenja unutarnje revizije o nacrtima i prijedlozima akata i pisanih procedura koje su u Zavodu izrađene tijekom 2020.

U sklopu Izjave o fiskalnoj odgovornosti sastavljen je izvještaj o poslovima i aktivnostima unutarnje revizije u 2020. i izraženo mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Zavodu za revidirana područja, uključujući provedene i neprovedene preporuke.

Radilo se na osiguranju kvalitete rada unutarnje revizije u skladu s Programom osiguranja kvalitete i unapređenja aktivnosti Ureda za unutarnju reviziju HZMO-a, KLASA: 140-01/19-05/8, URBROJ: 341-99-01/5-19-1 iz rujna 2019., poboljšavane su funkcionalnosti IT sustava kojim se u svakodnevnom radu koristi Ured za unutarnju reviziju, a stručno usavršavanje unutarnjih revizora ostvareno je sudjelovanjem na online radionicama u organizaciji Ministarstva financija, Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola i drugih organizatora.

Poslovno-informacijska sigurnost, kontrola i nadzor

Poslovno-informacijska sigurnost

Nakon što je početak 2020. godine obilježila pojava epidemije bolesti COVID-19, radi osiguranja potrebne razine sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i korisnika usluga Zavoda te kontinuiteta obavljanja svih poslova u skladu sa zakonom i Statutom, primjenom procesa procjene rizika Zavod je pravodobno reagirao na nove okolnosti. Svakodnevno su praćene preporuke nadležnih tijela u vezi s primjenom epidemioloških i drugih mjera te je osiguravana njihova primjena u Zavodu.

Zavod je certifikacijom sustava upravljanja informacijskom sigurnošću prema međunarodnoj normi ISO 27001:2013 preuzeo obvezu neprekidnog i kontinuiranog poboljšanja na području informacijske sigurnosti. U vezi s tim u 2020. godini provedene su sljedeće aktivnosti:

- sigurnosno educiranje i podizanje svijesti radnika Zavoda o informacijskoj sigurnosti putem intraneta Zavoda te izradom internih publikacija, pri čemu su korištene preporuke i upute Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost (UVNS) i Zavoda za sigurnost informacijskih sustava (ZSIS)
- edukacija i daljnje usavršavanje internih auditora prema normi ISO 27001:2013 radi razvoja kompetencija i znanja za samostalno provođenje audita
- preispitivanje djelotvornosti, učinkovitosti i prilagođenosti dokumentacije sustava upravljanja sa stvarnim operativnim praksama, revidiranje i nadopuna postojećih internih akata i davanje preporuka za izrađivanje novih, čime se poboljšalo ispunjenje zahtjeva sustava upravljanja informacijskom sigurnošću
- izrađen je Program i Plan internog audita u skladu s procjenom rizika te je u rujnu 2020. u Zavodu proveden prvi interni audit prema normi ISO 27001:2013
- u listopadu 2020. ovlašteni vanjski auditor proveo je neovisni nadzorni audit sustava upravljanja informacijskom sigurnošću u Zavodu i time je potvrđena sukladnost sustava upravljanja sa zahtjevima norme ISO 27001:2013
- implementiran je Sigurnosno-operativni centar radi zaštite informacijske imovine Zavoda od IT incidenata informacijske sigurnosti.

Radi kontrole poslovne sigurnosti (zaštita osobnih podataka te profesionalnih i poslovnih tajni Zavoda), provjeren je postupak uništavanja odložene papirnate dokumentacije Zavoda kod vanjskih suradnika, u skladu s ugovorom o zbrinjavanju i uništavanju papirnate dokumentacije. U područnim službama i uredima neposredno je obavljen nadzor nad pridržavanjem propisanih procedura za odlaganje i uništavanje papirnate dokumentacije, a istovremeno je obavljen i nadzor u vezi s provedbom protuepidemijskih mjera za COVID-19.

Moderniziran je sustav videonadzora na objektima u Zagrebu i Osijeku te je izrađen Nacrt pravilnika o sustavu videonadzora u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Nadzor i kontrola

Poslovi nadzora i kontrole obuhvaćaju nadzor nad obavljanjem svih segmenata poslovanja Zavoda radi osiguranja zakonitosti rada i pravilne primjene propisa iz nadležnosti Zavoda te radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i poduzimanja mjera vezanih uz počinjene nepravilnosti, prekršaja ili kaznenih djela. Postupci nadzora provode se po nalogu ravnatelja ili zamjenika ravnatelja, na zahtjev pomoćnika ravnatelja, na traženje državnih institucija te prema izravnoj (potpisanoj ili anonimnoj) dojavi građana ili radnika Zavoda.

Tijekom 2020. osnovano je 347 novih predmeta, što je za 18% manje nego tijekom 2019. Od navedenog broja, na prijave građana (33) i anonimne prijave (27) odnosi se 60 predmeta (17,2% od ukupnog broja). U 44 predmeta (12,7%) podnesena je kaznena prijava, a u tri predmeta (0,9%) prijedlog za utvrđivanje povrede radne obveze. Postupak ciljane kontrole na temelju kreiranih ispisa obavljen je ukupno u 79 predmeta (22,8%), i to u 30 (8,6%) predmeta obavljena je kontrola nepripadnih isplata i u 49 (14,2%) predmeta kontrola podataka o stažu, plaći i osnovici. Također je tijekom 2020. obrađeno 16 predmeta (4,6%) koji su se odnosili na pritužbe na rad radnika, na rad Zavoda, prijave radnika ili prijave službe, devet predmeta (2,6%) odnosilo se na uznemiravanje i prijetnje službenoj osobi, u 28 predmeta (8,1%) obrađeni su zahtjevi drugih državnih tijela, a u šest predmeta (1,7%) postupljeno je vezano uz nepravilnosti, krivotvorenja rješenja i potvrda. Na poslove nadzora i kontrole općenito ukupno se odnosilo 12 predmeta (3,5%), na poslove informacijske i poslovne sigurnosti 15 predmeta (4,33%), na postupanja vezano uz odluke, ugovore, izvješća, projekte, upute i radne skupine 16 predmeta (4,62%), na poslove vezane uz zaštitu osobnih podataka (GDPR) devet predmeta (2,6%). Također je odgovoreno na 42 nove predstavke pučke pravobraniteljice (12,1%), na dva novinarska upita (0,6%) te je pokrenut postupak u još šest nespecificiranih slučajeva (1,73%).

Redovito je praćeno i koordinirano postupanje po predstavkama pučke pravobraniteljice, kojih je u 2020. bilo 44, od toga su 42 bile nove, a dvije predstavke su ponovljene. Ponovljene su predstavke u predmetima u kojima podnositelji nisu bili zadovoljni odgovorom, odnosno u kojima postupak nije bilo moguće završiti u roku zbog sudionika u postupku koji su izvan Zavoda (Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, inozemni nositelji osiguranja i sl.). Na sve predstavke pučkoj pravobraniteljici odgovoreno je u zakonskom roku od 30 dana.

U 2020. godini je na temelju godišnjeg programa rada i terminskog plana unutarnjih ustrojstvenih jedinica mjerodavnih za obavljanje poslova kontrole obavljeno devet kontrola u područnim službama/uredima iz područja imovinskopravnih poslova, osam kontrola iz područja ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, šest kontrola iz područja mirovinskog osiguranja (kontrola unesenih prijava za vođenje matične evidencije), jedna kontrola iz područja provedbe uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, koja je obuhvatila kontrolu i analizu trajanja postupka rješavanja o pravu na invalidsku mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora i kontrolu predmeta doplatka za djecu ostvarenog primjenom uredbi EU i međunarodnih

ugovora o socijalnom osiguranju. Kontinuirano se pratilo izvršavanje programa rada i terminskih planova naknadnih kontrola u Zavodu i analizirali izvještaji o provedenim kontrolama radi utvrđivanja slabosti i propusta u unutarnjim ustrojstvenim jedinicama u kojima je obavljena kontrola i radi davanja mišljenja i prijedloga u cilju ispravljanja uočenih nepravilnosti.

Također, kontinuirano su obavljani redovni poslovi koordinacije i nadzora dodjele ovlaštenja za pristup bazama podataka te su i dalje u tijeku poslovi ažuriranja i usklađivanja postojećih ovlaštenja radnika za pristup podacima u bazama i aplikacijama s opisima poslova radnika i potrebama poslovnih procesa čiji su sudionici. U listopadu 2020. donesena je Metodologija dodjele ovlaštenja za pristup podacima na poslovnim aplikacijama HZMO-a na temelju koje će se u 2021. izraditi *Katalog prava za pristup podacima na poslovnim aplikacijama HZMO-a.*

Upravljanje i gospodarenje nekretninama

I u 2020. godini Zavod je provodio mjere odgovornog i učinkovitog upravljanja nekretninama. Najznačajnija investicija bila je kupnja poslovnog prostora u Zadru, Put Murvice 12, čime je dugoročno riješeno pitanje poslovanja Područnog ureda u Zadru, koje će se ubuduće obavljati u novoizgrađenom stambeno-poslovnom objektu, prikladnom za poslovanje Zavoda kao moderne javne ustanove. Uz to, s Gradom Novskom obavljena je zamjena poslovnih prostora te je Zavod u vlasništvo stekao poslovni prostor koji je površinom i pristupačnošću pogodniji za osobe s invaliditetom i za obavljanje djelatnosti Zavoda.

Nastavljeno je i s prodajom nekretnina koje nisu nužne za obavljanje redovite djelatnosti Zavoda, u skladu s odredbama Pravilnika o prodaji nekretnina i Pravilnika o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Zavoda te Pravilnika o uvjetima i načinu prodaje stanova u vlasništvu Zavoda zaštićenim najmoprimcima. Prodan je poslovni prostor u Zaboku, Trg sv. Jelene 3, koji je godinama bio prazan, te ukupno 83 stana (70 praznih stanova, jedan stan prodan je radnici Zavoda i 12 stanova zaštićenim najmoprimcima) i dva apartmana.

Na temelju sklopljenog Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za Energetsku obnovu zajedničke poslovne zgrade HZMO-a i HZZO-a u Osijeku, u srpnju 2020. završeni su radovi na ugradnji dizala i obnovi vanjske ovojnice poslovne zgrade te se u 2021. očekuje izvođenje radova na unutarnjem uređenju. Dovršeni su i projekti uređenja poslovnih objekata Zavoda u Bjelovaru i Šibeniku, za koje se također u 2021. očekuje početak radova.

Informatički sustav Zavoda

U 2020. godini nastavljeno je redovito obnavljanje korisničke i infrastrukturne opreme. Intenzivno se radilo na provedbi projekta modernizacije računalnih komponenti (računalna mreža, distribuirana okolina) nabavom nove opreme i konsolidiranjem postojeće te uvođenjem novih inačica operativnih sustava.

Na području aplikativnog razvoja završen je projekt provedbe Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe. Također, završen je projekt standardizacije rješenja koja se donose automatskim putem u području prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. Realizirani su projekti kojima je poboljšana interakcija s korisnicima usluga Zavoda tako da je omogućeno podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, nacionalnu naknadu i mirovine elektroničkim putem kroz sustav e-Građani. Poslodavcima je dostupna nova e-usluga kojom je omogućeno podnošenje e-prijave o promjeni podataka o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici. Na području e-poslovanja proširen je broj institucija s kojima Zavod razmjenjuje podatke elektroničkim putem, tako da je uspostavljena razmjena podataka elektroničkim putem o činjenici smrti i zaposlenja s Republikom Austrijom.

Osim rada na novim projektima, tijekom 2020. riješeno je 2 909 pisanih korisničkih zahtjeva za održavanje postojećih aplikacija te 20 847 zahtjeva korisnika informatičkog sustava Zavoda u vezi s instalacijom, prilagodbom i pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme.

Javnost rada Zavoda

U Zavodu se kontinuirano, pa tako i u 2020., pridavala velika pozornost unaprjeđivanju javnosti rada i odnosa Zavoda s javnošću. To se osobito odnosilo na približavanje rada Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti, osiguravanjem dostupnosti aktualnih i traženih informacija na više načina, a najčešće izravnim kontaktom s osiguranicima i korisnicima, gostovanjima u TV i radijskim emisijama, davanjem intervjua, pružanjem informacija preko internetskih stranica, društvenih mreža, web-servisa, izdavanjem stručno-informativnih publikacija te brošura i letaka.

Najznačajnije aktivnosti u interaktivnom odnosu s korisnicima odvijale su se u okviru rada korisničkog infocentra kojim je omogućeno da se na svaki upit pozivatelja odgovori izravno, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovoreno je u kratkom roku. U lipnju 2020. implementirana je aplikacija HZMO Live (CRM platforma) koja omogućava suvremeni pristup u radu s korisnicima.

Medijski su promovirane značajnije aktivnosti Zavoda, kao što je projekt Modernizacije IKT podrške Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – eHZMO, dostupnost novih e-Usluga HZMO-a, proširenje suradnje Zavoda i Hrvatske pošte, početak provedbe novog prava - nacionalne naknade za starije

osobe te druge aktivnosti. U srpnju 2020. stavljene su u funkciju nove internetske stranice Zavoda, modernog i responzivnog dizajna, sa sučeljem koje je prilagođeno korisnicima.

Godina 2020. bila je obilježena epidemijom bolesti COVID-19, što je znatno utjecalo na niz uobičajenih i/ili planiranih aktivnosti i događanja. Radi preventivnog postupanja i zaštite zdravlja građana, Zavod je prilagodio svoje poslovanje kako bi osigurao nesmetanu komunikaciju s korisnicima usluga. Na internetskim stranicama Zavoda dodana je tzv. COVID traka, na kojoj su dane upute i preporuke korisnicima o tome kako ostvariti neko svoje pravo te kako općenito ostvariti komunikaciju sa Zavodom za vrijeme trajanja epidemije. U takvim novonastalim okolnostima naglasak je stavljen na elektroničke usluge Zavoda, u sklopu sustava e-Građani, putem kojeg su korisnicima dostupne sljedeće usluge: elektronički zapis o radnopravnom statusu, informativni izračun mirovine, uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja, uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac, uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje, e-potvrde iz mirovinskog sustava (Potvrda o stažu i plaći, Obavijest o ostvarenom drugom dohotku i Potvrda o korištenju prava iz mirovinskog osiguranja), Kalkulator doplatka za djecu, Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu, Zahtjev za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, Zahtjev za invalidsku mirovinu, Zahtjev za privremenu invalidsku mirovinu, Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza osiguranika, Zahtjev za obiteljsku mirovinu iza korisnika i Zahtjev za nacionalnu naknadu za starije osobe, dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac te uvid u podatke o školovanju radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu.

Medijske objave kontinuirano su se pratile radi bolje pripreme tema važnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti predstavljanja rada Zavoda javnosti. Prema analizama, Zavod je i u 2020. postigao pozitivan medijski (PR) učinak.

IX.

SAŽETAK

1. Uvod

Predmet ovoga Izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Zavoda. Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u protekloj godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda te prema Godišnjem planu rada Zavoda koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda. Na dan 31. prosinca 2020. u Zavodu je evidentirano 1 241 085 korisnika mirovine i 1 536 300 osiguranika, a omjer između te dvije skupine iznosio je 1 : 1,24 (u 2018. godini omjer je bio 1 : 1,22, a u 2019. bio je 1 : 1,25).

Ukupni prihodi i primici Zavoda iznosili su 43,980 mlrd. kn, a rashodi i izdaci 44,005 mlrd. kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 42,150 mlrd. kn, a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 95,79%. U odnosu na 2019. godinu veći su za 3,1%.

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2020., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.566,56 kn, a udio te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2020. iznosio je 36,67%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.878,72 kn ili 41,13% prosječne netoplaće za prosinac 2020.

Prosječna starosna mirovina (ostvarena prema ZOMO-u) iznosila je 2.755,03 kn ili 39,36% prosječne netoplaće, a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 3.132,70 kn ili 44,76% prosječne netoplaće.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke radi ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Rashodi za doplatak za djecu za 2020. iznosili su 1,287 mlrd. kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 2,93%. U odnosu na 2019. godinu, rashodi za doplatak za djecu manji su za 59,518 mil. kn ili 4,4% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 6,0% i prosječnog broja djece za 5,4%. Doplatak za djecu u 2020. koristio je prosječno 143 121 korisnik, za prosječno 279 322 djece, a doplatak za djecu iznosio je prosječno 384,00 kn po djetetu.

Tijekom 2020. Zavodu je podneseno ukupno 458 856 zahtjeva za priznanje prava iz mirovinskog osiguranja, od toga 448 568 zahtjeva u prvom stupnju, a 10 288 zahtjeva u drugom stupnju. Zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2020. na rješavanju bilo ukupno 514 991 zahtjev o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih su riješena 472 983 zahtjeva ili 91,84%.

2. Stanje sustava mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti

Na dan 31. prosinca 2020. u Zavodu je evidentirano 1 536 300 osiguranika. Od toga je evidentirano 666 898 (43,41%) osiguranika mlađih od 40 godina, 419 687 (27,32%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 345 955 (22,52%) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 103 760 (6,75%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

U 2020. godini ukupno je evidentirano 50 008 korisnika koji su prvi put ostvarili pravo na mirovinu (37 385 starosnih i prijevremenih starosnih mirovina, 2 133 invalidske mirovine i 10 490 obiteljskih mirovina), što je smanjenje od 0,42% u odnosu na 2019. godinu, kada je evidentirano 50 220 novih korisnika.

Prosječan mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 22 godine te korisnika obiteljske mirovine 28 godina. Prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovina ostvarenih prema ZOMO-u iznosi 31 godinu, a u posljednjih deset godina prosječni mirovinski staž povećao se za jednu godinu.

U ukupnom broju korisnika mirovina prema ZOMO-u najveći broj korisnika je u dobnoj skupini od 65 do 69 godina (275 438 korisnika odnosno 24,01%), udio korisnika u mlađim dobnim skupinama blago se smanjuje, a istodobno se povećava udio korisnika u starijim dobnim skupinama.

Od ukupno 1 241 085 korisnika mirovine, u koje su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, evidentirano je 832 850 (67,10%) korisnika starosne mirovine, u koji broj su uključena 84 274 korisnika mirovine kojima je s navršenom

životnom dobi za starosnu mirovinu invalidska mirovina prevedena na starosnu mirovinu. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 174 958 korisnika (14,10%), a obiteljsku mirovinu 233 277 korisnika (18,80%).

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2020., umanjena za porez, prirez i doprinos za zdravstveno osiguranje, iznosila je 2.566,56 kn, a njen udio u prosječnoj netoplaći u RH za prosinac 2020. iznosio je 36,67%. Prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.878,72 kn ili 41,13% prosječne netoplaće.

Od 1. siječnja 2020. mirovine su usklađene za 0,70%, a od 1. srpnja 2020. za 1,41%.

3. Ustrojstvo Zavoda, ljudski potencijali i informacijska tehnologija Zavoda

Ustrojstvo

Zavodom, prema ZOMO-u, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ustrojstvo, ovlaštenja, odgovornosti i tijela Zavoda utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, za pravne, opće i poslove gospodarenja imovinom Zavoda, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz svojega djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svojega područja rada predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika ravnatelja i pomoćnike ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na mandat od četiri godine. Zavod obavlja poslove u jedinstvenoj stručnoj službi koja je organizirana prema teritorijalnom načelu u Središnju službu, sa sjedištem u Zagrebu, područne službe (5), područne urede (14), uglavnom sa sjedištem u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), sa sjedištem u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

Ljudski potencijali

Strategija upravljanja ljudskim potencijalima integrirana je s poslovnom strategijom kako bi se omogućilo postizanje dugoročnih ciljeva poslovne politike. Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala jedan je od zadanih ciljeva za ostvarenje vizije Zavoda kao moderne javne ustanove koja na najvišoj europskoj razini, poštujući najviše standarde ažurnosti i kvalitete te koristeći suvremenu tehnologiju i informatizaciju, pruža osiguranicima i korisnicima cjelovite i kvalitetne usluge u optimalnim rokovima, uz smanjenje ukupnih troškova poslovanja.

Na radnopravni status radnika Zavoda primjenjuje se Zakon o radu, Zakon o plaćama u javnim službama, Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama, Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i opći akti Zavoda.

U okviru poslova upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u 2020. godini posebno se izdvajaju:

1. projekt Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima HZMO-a
2. edukacije i razvoj zaposlenika Zavoda te unaprjeđenje procesa u području upravljanja ljudskim potencijalima
3. analiza i praćenje kadrovskih promjena i strukture zaposlenika Zavoda.

Na kraju 2020. u Zavodu je bilo zaposleno 2 680 radnika, 62 manje nego na kraju 2019., odnosno broj zaposlenih smanjen je za 2,26%. U navedenom razdoblju radni odnos prestao je za ukupno 135 radnika, i to: za 86 radnika zbog odlaska u mirovinu, za 30 radnika zbog sporazumnog prestanka ugovora o radu, za 3 radnika zbog isteka rada na određeno vrijeme, za 6 radnika zbog ostalih načina prestanka ugovora o radu, a 10 radnika je umrlo. Radi održavanja kontinuiteta poslovanja Zavoda u 2020., zbog prestanka radnog odnosa navedenih radnika, tijekom 2020., prema javnim natječajima i na temelju suglasnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, zaposleno je 70 radnika, i to: na poslovima VSS 36 radnika, na poslovima VŠS 23 radnika i 11 radnika

na poslovima SSS. Također, u 2020. godini dva (2) radnika su po potrebi službe premještena iz tijela državne uprave na rad u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Informacijska i komunikacijska tehnologija

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda važan je i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u informatičkom sustavu Zavoda u 2020. ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava kao podrške svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2020. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, Porezne uprave kao i s informacijskim sustavima ostalih povezanih institucija.

Tijekom 2020. poslovi upravljanja i podrške informacijskim sustavima Zavoda odvijali su se paralelno u području podrške informacijskim sustavima Zavoda i u području razmjene podataka s drugim institucijama i državama.

U okviru poslova izrade novih i održavanja postojećih transakcija i skupnih obrada koje su podrška informacijskim sustavima Zavoda, kao najvažnije u 2020. godini ističu se: pripremne radnje za provedbu Zakona o nacionalnoj naknadi za starije osobe, dovršetak poslova na standardizaciji rješenja koja se donose automatskim putem u području prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, omogućavanje podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na mirovinu, doplatak za djecu i nacionalnu naknadu za starije osobe elektroničkim putem kroz sustav e-Građani, implementacija nove usluge za poslodavce, kojom je omogućeno podnošenje e-prijave o promjeni podataka o utvrđenom stažu i osnovici osiguranja te uspostava razmjene podataka elektroničkim putem o činjenici smrti i zaposlenja s Republikom Austrijom.

U 2020. u Sektoru za informatiku zaprimljeno je 2 909 pisanih korisničkih zahtjeva koji su se odnosili na održavanje postojećih aplikacija i na nove poslove/projekte.

Prioritetni ciljevi u području sistemske podrške su osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti informacijsko-komunikacijske mreže Zavoda, koja se sastoji od središnjeg računala, poslužitelja (fizičkih i virtualnih), osobnih i prijenosnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (IBM DB2, Oracle, Microsoft SQL), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka (backup), antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte te aplikativno-kolaboracijske platforme/intraneta. Osim navedenog, kontinuirano se provode aktivnosti na unaprjeđenju sustava te prilagodbi novim verzijama softvera i hardvera, kao i kontinuirano prilagođavanje zahtjevima i potrebama korisnika, njihovim projektima te regulatornim obvezama EU. Dovršeni su i stavljeni u produkciju projekti: Instalacija, konsolidacija i implementacija sustava za obradu Oracle baze podataka i Projekt Elektronička komunikacija sa sudovima.

Na temelju registriranih prijava u Servisnom centru, tijekom 2020. zaprimljeno je 20 847 zahtjeva i radnih naloga korisnika informatičke opreme Zavoda u vezi s instalacijom, podešavanjem, rukovanjem i premještanjem korisničke informatičke opreme, utvrđivanjem i otklanjanjem kvarova, pomoći pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranjem korisničkih računa i dodjelom ovlasti za informatičke usluge.

Tehnička podrška za prijave i odjave osoba na mirovinsko osiguranje (e-prijave) u 2020. godini zaprimila je 4 929 zahtjeva koje je uspješno obradila i zatvorila.

4. Upravljanje Zavodom - rad Upravnog vijeća Zavoda

U 2020. Upravno vijeće održalo je 10 sjednica (od toga pet elektroničkim putem), a razmotreno je ukupno 70 točaka dnevnog reda.

Vezano uz *opća pitanja*, Upravno vijeće donijelo je Izmjene i dopune Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Poslovnik o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Godišnji plan rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko

osiguranje za 2020. te Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2019., koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda,* Upravno vijeće donijelo je Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2020. (29. lipnja 2020. i 17. prosinca 2020.) te Odluku o usvajanju Financijskog plana Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2021. godinu. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2019. te Izvješće o financijskom poslovanju sredstvima doplatka za djecu za 2019. godinu. Upravno vijeće kontinuirano je nadziralo financijsko poslovanje Zavoda te je ocijenilo da se ono odvijalo u skladu i u okvirima financijskog plana, planiranih mjera štednje i u skladu s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno vijeće donijelo je odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja 2020. i 1. srpnja 2020., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2020. i 1. srpnja 2020., odluke o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2020. i 1. srpnja 2020., *Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2020.*, *Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2019.* te *Odluku o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2020.*

Vezano uz *normativnu djelatnost,* Upravno vijeće donijelo je *Jedinstvena metodološka načela za vođenje matične evidencije o osiguranicima, obveznicima doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja* te tri pravilnika, i to: *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, Pravilnik o dopuni Pravilnika o imovinskopravnim tražbinama i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.*

Upravno vijeće razmatralo je i donijelo odluke (26) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora, odluke (3) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda o otpisu nenaplativih tražbina, odluke (5) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za prodaju nekretnina – poslovnih prostora i stanova te primilo na znanje *Izvješće o prodaji nekretnina na temelju prethodnih suglasnosti Upravnog vijeća.*

Upravno vijeće donijelo je i *Odluku o uplati dijela kumulirane zadržane dobiti Hrvatskog mirovinskog investicijskog društva d.o.o. radi izdavanja udjela Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u HMID PLUS otvorenom alternativnom investicijskom fondu s privatnom ponudom, Zagreb, Bakačeva 5 te odluke o izboru predsjednika i zamjenika predsjednika Upravnog vijeća Zavoda.*

Sjednice Upravnog vijeća prezentirane su javnosti priopćenjima upućenima sredstvima javnog priopćavanja (medijima) te objavom donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

5. Ostvarivanje prava i rad stručne službe Zavoda

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku

U tuzemnom osiguranju, u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju podnesen je 139 941 novi zahtjev te je sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo ukupno 167 880 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Od toga je riješeno 147 195 zahtjeva ili 87,68%. Na kraju 2020. ostalo je neriješeno 20 685 zahtjeva, što je za 7 050 zahtjeva ili 25% manje nego na kraju 2019. godine (27 735).

U inozemnom osiguranju, u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju podneseno je 114 440 zahtjeva te je ukupno sa zahtjevima prenesenim iz prethodne godine na rješavanju bilo 135 745 zahtjeva. Od toga su riješena 119 872 zahtjeva ili 88,31%. U navedene podatke uključeni su i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa EU, odstupanje primjenom članka 16. Uredbe 883/2004 i stavljanje izvan snage potvrde A1 poništavanjem ili ukidanjem.

Tijekom 2020., u Zavodu je na rješavanju bio ukupno 514 991 zahtjev za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatak za djecu, matična evidencija, prvi i drugi stupanj), a ukupno su riješena 472 983 zahtjeva ili 91,84%.

U Zavodu se u 2020. vodilo ukupno 13 200 drugostupanjskih postupaka, u koje su uključeni i postupci prema zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva primjenom uredbi EU, kao i mjerodavnog zakonodavstva primjenom pravnih propisa EU, a u podatke o doplatku za djecu uključeni su i podaci o žalbama na rješenja o priznanju prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU. Tijekom 2020., od ukupnog broja predmeta riješeno je 9 735 ili 73,75%.

Tijekom 2020., na rješavanju je bilo ukupno 946 tužbi na drugostupanjska tuzemna rješenja Zavoda, što je znatno povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Od toga je riješeno, tj. odgovoreno je na tužbu i spis je upućen na regionalne upravne sudove radi donošenja presude, odnosno Visokom upravnom sudu radi rješavanja žalbe na prvostupanjsku presudu u ukupno 855 predmeta ili 90,38%, što je više nego prethodne godine, bez obzira na znatno povećani broj predmeta koji su na rješavanju. Na kraju 2020. ostao je samo 91 predmet u kojem nije odgovoreno na tužbu kojom je pokrenut upravni spor.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2020. godini na rješavanju su u prvom i drugom stupnju u tuzemnom osiguranju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bila ukupno 200 994 zahtjeva. Od toga je ukupno riješeno 198 198 zahtjeva ili 98,61%, što pokazuje nastavak trenda visokog postotka rješavanja ove vrste zahtjeva.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U 2020. godini zaprimljeno je 40 280 novih zahtjeva za priznanje prava na mirovinu iz hrvatskog mirovinskog osiguranja primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Na rješavanju su bila 59 163 zahtjeva, a riješeno je 45 245 zahtjeva, odnosno 76,48%.

Tijekom 2020. Zavod je zaprimio 72 079 zahtjeva za određivanje mjerodavnog zakonodavstva (izdavanje potvrde A1- izaslani radnici te čl. 13. i 16. Uredbe EU 883/2004). Ukupno je na rješavanju bilo 73 499 zahtjeva. Od toga je riješeno 72 568 zahtjeva, odnosno 98,7%, a 97,2% zahtjeva riješeno je u roku do dva mjeseca (u pravilu se zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na osiguranika rješavaju u najkraćem mogućem roku, često i u roku 24 sata). Neriješen je ostao 931 zahtjev, što je 34% neriješenih zahtjeva manje nego na kraju 2019. godine (1 415).

U 2020. zaprimljen je 6 691 zahtjev za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU u upravnom postupku. Ukupno su na rješavanju bila 10 324 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom uredbi EU, a riješeno je 7 685 (74,44%), što je 31% više riješenih predmeta nego u 2019. godini (5 850). Neriješenih zahtjeva na kraju 2020. bilo je 2 639, što je za 27% manje nego na kraju 2019. (3 630).

Uz zahtjeve za priznanje prava na doplatak za djecu u Republici Hrvatskoj (upravni postupci), u Zavodu se u skladu s uredbama EU vode i neupravni postupci kada je zahtjev za obiteljsko davanje podnesen u nekoj drugoj državi članici EU, a članovi obitelji imaju prebivalište ili uobičajeno boravište u Republici Hrvatskoj. Iz godine u godinu u Zavodu se bilježi znatan porast takvih postupaka te je u 2020. zaprimljeno novih 10 627 zahtjeva, a ukupno su na rješavanju bila 19 093 predmeta. Riješeno je 9 999 predmeta, a neriješena su ostala 9 094 predmeta. Ukupno je neriješenih zahtjeva/predmeta doplatka za djecu prema uredbama EU i međunarodnim ugovorima na kraju 2020. bilo 11 733, što je za 5% manje nego na kraju 2019. godine (12 311).

Na rješenja donesena primjenom pravnih propisa EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (mirovina, određivanje mjerodavnog zakonodavstva i doplatak za djecu) tijekom 2020. godine zaprimljeno je ukupno 2 119 žalbi, od toga se 2 081 žalba (98%) odnosi na rješavanje prava na mirovinu i mjerodavno zakonodavstvo. Na rješavanju je u 2020. godini ukupno bila 3 131 žalba. Riješena su 2 092 zahtjeva u drugom stupnju (žalbe), što je 66,8% od ukupnog broja žalbi na rješavanju, ali i 26% više nego u 2019. godini (1 662). Neriješenih je ostalo 1 039 zahtjeva, što je gotovo jednako broju neriješenih zahtjeva na kraju prethodne (2019.) godine (1 011).

Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Na dan 31. prosinca 2020. u matičnoj evidenciji evidentirano je 1 536 300 aktivnih osiguranika.

Sustav e-prijava znatno je unaprijeđen, a usluga je proširena na sve kategorije obveznika i osiguranika. Omogućeno je automatsko ažuriranje e-prijava u baze Zavoda. Udio e-prijava u ukupnom broju prijava je 88,94%. Zavod je svojim korisnicima omogućio uvid u osobne podatke, podatke o radnopravnom statusu, izdavanje ERPS potvrda, potvrde o stažu osiguranja i plaći te obavijesti o ostvarenom drugom dohotku putem sustava e-Građani.

U sklopu e-prijava na mirovinsko osiguranje uvedena je nova e-usluga kojom se obveznicima, poslodavcima pravnim i fizičkim osobama, omogućava da uspostavljaju prijave/promjene o utvrđenom stažu osiguranja i osnovici (obrazac eMPP-1) u svim postupcima prikupljanja nedostajućih podataka važnih za ostvarivanje prava na mirovinu. Uvođenjem te nove elektroničke usluge Zavod dodatno unaprjeđuje svoje elektroničko poslovanje, osigurava jedinstveni način digitalnog prikupljanja i obrade svih propisanih prijava za vođenje matične evidencije, pojednostavljuje i ubrzava postupak prikupljanja i obrade nedostajućih podataka o stažu i osnovici za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, osigurava jedinstvenu kontrolu, evidenciju i arhiviranje svih vrsta e-prijava u digitalnom obliku, smanjuje svoje administrativne troškove, troškove obveznika i aktivno pridonosi Akcijskom planu za administrativno rasterećenje gospodarstva za 2020. godinu u stvaranju jednostavnijeg i jeftinijeg poslovnog okruženja.

Tijekom 2020., redovito i u propisanim rokovima obrađivane su sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prosječni obuhvat prijava o utvrđenom stažu osiguranja i plaći za zaposlene radnike u odnosu na prijave na osiguranje je 97,78% za razdoblje od 1970. do 2018.

Izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za 2019. godinu za radnike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba s obuhvatom od 97,18%. Također je izvedena konačna obrada podataka za 2018. godinu za osiguranike zaposlene kod pravnih i fizičkih osoba.

Izvedeni su podaci o stažu i plaći na temelju godišnjeg obračuna za pomorce za 2016. godinu s obuhvatom od 95,43%, za 2017. s obuhvatom od 96,70% i za 2018. s obuhvatom od 97,53%.

U postupcima kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom obuhvaćeno je 835 827 osiguranika zaposlenih kod 16 500 obveznika (pravnih i fizičkih osoba) te je izrađeno 21 196 zapisnika o obavljenoj kontroli. Od tog broja, 1 245 zapisnika dostavljeno je Poreznoj upravi na daljnju nadležnost zbog utvrđenih nepravilnosti. Za kontrolirane godine ukupno je izvedeno 754 206 prijava MPP-1, a prikupljena je 67 591 MPP-1 prijava.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva osiguranika i prijavno-odjavni podaci. Tijekom 2020. riješeno je ukupno 20 156 zahtjeva za utvrđivanje staža i svojstva osiguranika te 1 454 zahtjeva za utvrđivanje staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi.

Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu. Tijekom 2020. zaprimljeno je 24 079 novih zahtjeva (obavijesti), na rješavanju su bila ukupno 29 062 zahtjeva, a od toga je riješen 25 171 zahtjev.

U nadležnosti područnih službi/ureda izdane su tijekom 2020. ukupno 89 684 potvrde za potrebe ovršnog postupka, 161 630 potvrda o stažu osiguranja i plaći, od toga 160 403 potvrde u elektroničkom obliku te 18 421 obavijest o ostvarenom drugom dohotku, od toga 17 951 u elektroničkom obliku. Isto tako, izdano je 794 375 potvrda o radnopravnom statusu osiguranika, od toga je 325 700 potvrda izdano u elektroničkom obliku (52 774 više nego u 2019.).

U 2020., u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješene su 844 žalbe, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranika odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s člankom 136. ZOMO-a, revidiran je ukupno 14 701 predmet, od toga je u 369 predmeta doneseno rješenje.

Imovinskopravno poslovanje

Imovinskopravno poslovanje Zavoda obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete i stjecanja bez osnove, u skladu s člankom 161. i člankom 166. ZOMO, raskide ugovora i povrat neopravdanih

sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada, sudske sporove u vezi s nekretninama Zavoda, zastupanje Zavoda u svim postupcima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja, postupke u vezi sa Zakonom o nastavku isplate dokupljenih mirovina (Royal međugeneracijska solidarnost) itd.

Tijekom 2020. godine nastavljen je rad na predmetima prisilne naplate tražbina u inozemstvu putem angažiranih odvjetničkih ureda u BiH i R Sloveniji, s obzirom na to da pravni zastupnici koji zastupaju Zavod nemaju ovlasti u tim državama, odnosno zakonske mogućnosti za zastupanje Zavoda pred stranim sudovima.

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja i nadalje se odnosi na naknadu štete nanesene Zavodu isplatom invalidske i obiteljske mirovine te naknade zbog tjelesnog oštećenja kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljedom na radu, prometnom nesrećom i slično). Za ovu štetu Zavod potražuje naknadu na osnovi isplata mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

Najznačajniji dio imovinskopravnog poslovanja i nadalje se odnosi na naknadu štete nanesene Zavodu isplatom invalidske i obiteljske mirovine te isplatom naknade zbog tjelesnog oštećenja. Ovu štetu Zavod potražuje prema isplatama mirovinskih primanja koja se odnose na određeno razdoblje ili potražuje ukupnu odnosno kapitaliziranu štetu u mirnom postupku podnošenjem odštetnog zahtjeva, a u slučaju neuspjeha, ako se šteta ne podmiri u mirnom postupku, pokreću se sudski postupci prema odgovornima za štetu (osiguravajućim društvima, poslodavcima ili fizičkim osobama).

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa u slučajevima kada se ozljeda dogodila u inozemstvu ili je ozljedu u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. U tim se slučajevima odštetni zahtjev podnosi izravno stranom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

U 2020., za Zavod je u predmetima naknade štete i nepripadnih isplata mirovinskih primanja i doplatka za djecu naplaćen iznos od ukupno 49.681.784,26 kn.

Jedan od najznačajnijih projekata u okviru imovinskopravnog poslovanja u 2020. godini bio je uvođenje zakonski obvezne e-komunikacije sa sudovima od 1. rujna 2020. Prije početka e-komunikacije, u Zagrebu je od 30. lipnja do 3. srpnja 2020. održana vrlo uspješna edukacija svih radnika Zavoda koji rade na imovinskopravnim poslovima te su pripremljene i odgovarajuće upute za rad. Osim toga, nastavljen je rad na poboljšanjima, odnosno nadogradnjama Baze imovinskopravnih poslova (BIPP).

Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

Uređena zakonom i Statutom Zavoda, javnost rada Zavoda osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2020. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i elektroničke pošte, objavu općih akata u Narodnim novinama, objavu podataka i informacija u publikacijama i na internetskoj stranici Zavoda, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavještavanje radnika Zavoda provodilo se objavom na oglasnim pločama i na intranetskoj mreži Zavoda.

U sklopu odnosa s *medijima,* Zavod je javnosti davao priopćenja o aktualnim informacijama o radu i poslovanju, o radu tijela Zavoda te o radu stručne službe. U 2020. poslana su 44 priopćenja za medije te je odgovoreno na 148 (pisanih) upita novinara.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se putem redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. infotelefona, internetskih stranica Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet

bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* u 2020. preuzeto je 63 287 poziva (19 342 poziva više nego u 2019.).

U 2020. je na internetskoj stranici Zavoda zabilježeno 294 197 posjeta korisnika, koji su pregledali 835 638 stranica. Ovi podaci nisu usporedivi s ranijim godinama jer je od 2019. obvezna privola (tzv. politika kolačića) za prikupljanje podataka. Od tada se „prikupljaju" podaci samo o posjetiteljima koji nam to dopuste, tj. daju privolu (traka kolačića). Temeljeno na dosadašnjem iskustvu, pretpostavlja se da bi bez uvjetovane privole realne brojke bile znatno veće - približno 4 milijuna posjeta i 11-12 milijuna pregledanih stranica. Uz Korisničke stranice, najzanimljivije rubrike bile su: Doplatak za djecu, Kada mogu u mirovinu, Tiskanice, Najčešća pitanja, Poslovanje HZMO-a za vrijeme epidemije COVID-19, Podnošenje zahtjeva, Prava iz mirovinskog osiguranja, Vijesti te Kontakti.

O radu Zavoda javnost je informirana i preko profila Zavoda na društvenim mrežama LinkedIn (46 objava), Facebook (120 objava), Twitter (42 objave) i YouTube (videozapisi tijekom 2020. godine ostvarili su 3848 pregleda, vrijeme gledanja je 74 sata i 15 novih pretplatnika). U odnosu na godinu 2019. (kada je postavljeno 18 578 upita), u 2020. godini, u rubrici *Postavite pitanje* (web-obrazac), postavljeno je i odgovoreno na 19 278 upita.

Pisanim putem odgovaralo se na *zahtjeve za pristup informacijama*. Zavodu su u 2020. podnesena **33** zahtjeva *prema Zakonu o pravu na pristup informacijama*. Svi zahtjevi su riješeni, a odgovoreno je na način i u roku (15 dana) utvrđenim Zakonom.

U ostvarivanju javnosti rada važno mjesto i u 2020. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda. Uz digitalnu publikaciju *Statističke informacije HZMO-a* (koja se objavljuje mjesečno), redovito je objavljivan i mjesečni prilog *Mirovinski vodič HZMO* u *Hrvatskom umirovljeničkom listu* i *info.HZMO* u publikaciji *SUH-a Glas umirovljenika*. Nadalje, izrađeno je 15 informativnih brošura/letaka iz različitih područja rada Zavoda, koje su dostupne na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

6. Financijsko poslovanje

Financijsko poslovanje Zavoda

Ukupni prihodi i primici Zavoda za 2020. godinu ostvareni su u iznosu od 43.980.299.625 kn i namijenjeni su financiranju sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. U odnosu na 2019. godinu veći su za 2,7%. Ukupni rashodi i izdaci za 2020. godinu ostvareni su u iznosu od 44.005.135.946 kn i u odnosu na 2019. veći su za 3,0%. Manjak prihoda i primitaka iznosi 24.836.321 kn.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 42.150.32.028 kn, što čini 95,79% ukupnih rashoda i u odnosu na 2019. veći su za 3,1%.

Financijski rashodi za 2020. godinu iznosili su 25.193.133 kn, od toga se 21.022.979 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 4.170.154 kn na ostale financijske rashode Zavoda (bankarske usluge, usluge platnog prometa, zatezne kamate i kamate za primljene kredite i zajmove). U strukturi ukupnih rashoda, financijski rashodi čine 0,06%. U odnosu na 2019. godinu veći su za 4,3%. Financijski rashodi za isplatu mirovina u odnosu na 2019. godinu manji su za 7,7% zbog smanjenog broja korisnika kojima se mirovina isplaćuje preko pošte.

Rashodi za doplatak za djecu za 2020. iznosili su 1.287.362.148 kn, a u strukturi ukupnih rashoda čine 2,93%. U odnosu na 2019. godinu manji su za 4,4% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 6,0% i prosječnog broja djece za 5,4%, a prosječni iznos doplatka za djecu veći je za 1,1%.

Rashodi za zaposlene za 2020. godinu iznosili su 325.408.244 kn, čine 0,74% ukupnih rashoda Zavoda, a u odnosu na 2019. godinu veći su za 5,4% ili 16.580.997 kn.

Materijalni rashodi u 2020. godini iznosili su 99.753.984 kn i u odnosu na 2019. godinu veći su za 16,8%, a u strukturi ukupnih rashoda čine 0,23%. Najveći dio materijalnih rashoda odnosi se na rashode za usluge koje su u odnosu na 2019. godinu veće za 24,7%, i to zbog povećanja rashoda za zakupnine i

najamnine, računalne usluge, usluge telefona, pošte i prijevoza te komunalnih usluga (izdaci za dezinfekciju).

Poslovanje sredstvima za doplatak za djecu

Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu. Za 2020. godinu ostvarena su u iznosu od 1.287.362.148 kn i u odnosu na 2019. godinu manja su za 4,4%.

Ukupni prihodi za 2020. ostvareni su u iznosu od 1.287.362.148 kn i u odnosu na 2019. godinu manji su za 59.586.769 kn ili 4,4%.

Ukupni rashodi doplatka za djecu za 2020. ostvareni su u iznosu od 1.287.362.148 kn. U odnosu na 2019. godinu manji su za 59.518.147 kn ili 4,4% zbog smanjenog prosječnog broja korisnika doplatka za djecu za 6,0% i prosječnog broja djece za 5,4%, a prosječan iznos doplatka za djecu veći je za 1,1%.

Unutar ukupnih rashoda doplatka za djecu uključena su i sredstva za isplatu pronatalitetnog dodatka (prema članku 18. Zakona o doplatku za djecu) te su u 2020. godini iznosila 277.823.000 kn.

7. Portfelj Zavoda

Na dan 31. prosinca 2020. ukupna nominalna vrijednost portfelja Zavoda, koji obuhvaća 35 trgovačkih društava, iznosila je 1.489.205.253,00 kuna. Iz portfelja Zavoda je 9 društava uvršteno na listu Zagrebačke burze.

Vrijednost ukupnog portfelja Zavoda u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. smanjena je za 104.514.640,00 kuna.

U 2020. godini od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 38.207.745,14 kn, od toga s osnove naplate dividende 34.258.604,06 kn te od prodaje portfelja 3.949.141,08 kn.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima (HMID) je tvrtka u 100%-tnom vlasništvu Zavoda. Osnovano je 1997., a posluje od 1998. godine. Od 1. srpnja 2013. djeluje u skladu sa *Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima*, a od 25. srpnja 2014. ima suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (HANFA) za osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom u koji je prenesen dio portfelja Zavoda. HMID upravlja s dva alternativna investicijska fonda, a to su Kapitalni fond d. d. zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom i od studenoga 2018. HMID PLUS otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a kao i nad fondovima pod upravljanjem (Kapitalni fond i HMID PLUS) obavlja HANFA. HMID PLUS je otvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom, čije je osnivanje odobrila HANFA 17. listopada 2018. Fond je s operativnim poslovanjem započeo 21. studenoga 2018. Ulagatelji u Fond mogu biti pravne osobe i/ili poslovni subjekti pod uvjetom da su kvalificirani, odnosno profesionalni ulagatelji. Fond nije namijenjen malim ulagateljima.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. može se definirati kao nastavak provedbe investicijskog cilja fondova pod upravljanjem, a to je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima. Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje fondovima, koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine fondova pod upravljanjem, smanjena za financijske obveze. U 2020. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 16.781.869 kuna. Od početka rada HMID-a do danas, vlasniku (Zavodu) isplaćeno je sveukupno 269,6 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d. d. je zatvoreni alternativni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih

poduzeća. Stoga je Zavod 100%-tni vlasnik Kapitalnog fonda. U skladu sa Zakonom o alternativnim investicijskim fondovima, na temelju odobrenja HANFA-e od 5. studenoga 2014., Kapitalni fond posluje kao zatvoreni alternativni investicijski fond s javnom ponudom, a na temelju odobrenja iste Agencije od 2. listopada 2015. kao zatvoreni alternativni investicijski fond s privatnom ponudom. Investicijski cilj Fonda je povećanje vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju na dulji rok. Investicijski cilj ostvaruje se ulaganjem imovine pretežito u uvrštene vlasničke vrijednosne papire (dionice), prilagođavajući pritom strukturu ulaganja tržišnim uvjetima.

Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2020. iznosila je 1.307.494.663 kune. U 2020. godini Kapitalni fond ostvario je u odnosu na prethodnu godinu neto gubitak od 12.820.333 kune. Ostali sveobuhvatni gubitak iznosi 65.223.246 kuna. Ukupni sveobuhvatni gubitak u 2020. godini iznosi 78.043.579 kuna. Vrijednost neto imovine Fonda u 2020. godini je za 77.839.523 kune, odnosno za 5,62% je manja nego prethodne godine. Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi od 5,97%. Ukupno je od početka rada Kapitalni fond povećao svoju imovinu za 253,55% ili za 937,7 milijuna kuna i isplatio dioničaru 166,34 milijuna kuna dividende.

8. Osvrt na izvršenje Godišnjeg plana Zavoda za 2020.

Strateškim planom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava za razdoblje 2020.-2022. definiran je opći cilj: **Osiguranje održivosti mirovinskog sustava**, unutar kojega je, kao poseban cilj za provedbu kojega je mjerodavan Zavod, definirano **Unaprjeđenje provedbe mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti.**

Kao načini ostvarenja tog posebnog cilja definirani su:

1. **Povećanje ažurnosti poslovanja Zavoda**
2. **Unaprjeđenje administrativno-tehničke podrške sustavu.**

Planom rada Zavoda za 2020. utvrđeni su specifični ciljevi u 2020. i aktivnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica Zavoda kojima su se tijekom 2020. ostvarivali ciljevi definirani Strateškim planom Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

Radi ostvarenja navedenih specifičnih ciljeva, Godišnjim planom rada Zavoda za 2020. planirana je provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i projekata za unaprjeđenje rada i poslovanja Zavoda te aktivnosti u okviru redovitog poslovanja (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni, planirani poslovi obavljeni su planiranom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

* * *

X.

TABLIČNI PRILOG - POPIS TABLICA

	Redni broj tablice
Stanje općih podataka o Zavodu (stanje 31. prosinca 2020.)	*1*
Pregled broja osiguranika i korisnika mirovina prema godinama i vrstama osiguranja	*2*
Pregled broja korisnika i prosječnih svota mirovina (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)	*3*
Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) i izdaci za mirovinsko osiguranje prema godinama	*4*
Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj).	*5*
Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj)	*6*
Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)	*7*
Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju	*8*
Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje) .	*9*
Pregled medicinskog vještačenja	*10*
Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)	*11*
Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora	*12*
Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj, upravni postupak i neupravni postupak)	*13*
Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu	*14*
Pregled broja vođenih postupka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu	*15*

STANJE OPĆIH PODATAKA U ZAVODU

Tablica 1

Redni broj	Područna služba / područni ured	OSIGURANICI		KORISNICI MIROVINA					Broj korisnika mirovina na 1000 osiguranika	DOPLATAK ZA DJECU	
		Broj	Indeks 31.12.2020. / 31.12.2019.	UKUPNO Broj	UKUPNO Indeks 31.12.2020. / 31.12.2019.	Starosna	Invalidska	Obiteljska		Broj djece	Broj korisnika
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*
1.	BJELOVARU	31402	99,7	**32287**	99,0	22534	3130	6623	1028	10039	4995
2.	DUBROVNIKU	44115	96,7	**32539**	99,8	24387	2077	6075	738	8468	4373
3.	GOSPIĆU	14774	96,7	**14914**	99,1	10191	1155	3568	1009	3107	1589
4.	KARLOVCU	36111	101,3	**36708**	99,6	27183	2520	7005	1017	7528	3990
5.	KOPRIVNICI	34330	100,6	**27863**	99,3	19330	3350	5183	812	10139	4968
6.	OSIJEKU - **PS**	88870	99,8	**79557**	99,1	54444	7782	17331	895	23291	12412
7.	POŽEGI	85458	97,2	**19040**	99,9	12697	2332	4011	223	9117	5002
8.	PULI - POLI	111333	98,0	**57932**	101,2	43945	4209	9778	520	10892	6248
9.	RIJECI - **PS**	41577	102,1	**91395**	100,7	69010	6120	16265	2198	12105	6225
10.	SISKU	39620	101,1	**49785**	99,5	33751	4202	11832	1257	13587	6952
11.	SL. BRODU	19441	100,2	**34541**	99,7	22803	3315	8423	1777	7139	3621
12.	SPLITU - **PS**	148738	98,0	**110529**	100,9	75552	13650	21327	743	35190	18481
13.	ŠIBENIKU	31045	97,9	**31343**	99,9	21636	2602	7105	1010	7620	4101
14.	VARAŽDINU - **PS**	107929	100,5	**67087**	100,2	46918	9242	10927	622	20519	9972
15.	VIROVITICI	21292	100,9	**15861**	101,1	10407	1730	3724	745	7968	4345
16.	VUKOVARU	43250	101,6	**36082**	100,0	24925	3595	7562	834	16032	8076
17.	ZADRU	55205	100,1	**42433**	100,8	31451	3113	7869	769	13107	6722
18.	ZAGREBU - **PS ***	581810	99,7	**367514**	99,8	272378	33233	61903	632	64577	32581
UKUPNO		**1536300**	**99,4**	**1147410**	**100,0**	**823542**	**107357**	**216511**	**747**	**280425**	**144653**
19.	HRVATSKA VOJSKA	-	-	**15866**	101,4	6323	8384	1159	-	-	-
20.	HRVATSKI BRANITELJI	-	-	**71031**	99,6	2985	53341	14705	-	-	-
21.	HRVATSKO VIJEĆE OBRANE	-	-	**6778**	100,7		5876	902	-	-	-
SVEUKUPNO		**1536300**	**99,4**	**1241085**	**100,0**	**832850**	**174958**	**233277**	**808**	**280425**	**144653**

NAPOMENA:

Prema Statutu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 117/2012) status područne službe imaju: Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb **(dodatna oznaka - PS).**

Ostale ustrojstvene jedinice Zavoda imaju status područnog ureda.

* Primjena Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN br. 28/2014) i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu HZMO-a od 1. rujna 2014.

PREGLED BROJA OSIGURANIKA I KORISNIKA MIROVINA PREMA GODINAMA I VRSTAMA OSIGURANJA

stanje na dan: 31. prosinca

Tablica 2

Godine	Radnici kod pravnih i fizičkih osoba			Obrtnici			Poljoprivrednici			Ukupno		
	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos	Broj osiguranika	Broj korisnika	Odnos
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*
2001.	1249709	929371	1,34	78783	20355	3,87	73610	82394	0,89	1402102	1032120	1,36
2002.	1274293	939214	1,36	80471	20737	3,88	67217	82241	0,82	1421981	1042192	1,36
2003.	1301994	948523	1,37	82775	21355	3,88	59226	84671	0,70	1443995	1054549	1,37
2004.	1324474	958810	1,38	83840	21958	3,82	51791	84887	0,61	1460105	1065655	1,37
2005.	1368402	973793	1,41	83749	22528	3,72	46726	84250	0,55	1498877	1080571	1,39
2006.	1412215	993460	1,42	82736	23476	3,52	43219	83150	0,52	1538170	1100086	1,40
2007.	1457676	1015766	1,44	81963	24252	3,38	39824	81522	0,49	1579463	1121540	1,41
2008.	1488922	1043262	1,43	79149	25299	3,13	36777	79729	0,46	1604848	1148290	1,40
2009.	1421376	1069059	1,33	75051	26433	2,84	33806	78322	0,43	1530233	1173814	1,30
2010.	1373044	1095354	1,25	70616	27924	2,53	31703	77108	0,41	1475363	1200386	1,23
2011.	1369757	1109336	1,23	67998	29100	2,34	30378	74685	0,41	1468133	1213121	1,21
2012.	1339933	1115867	1,20	65252	29767	2,19	27555	72058	0,38	1432740	1217692	1,18
2013.*	1314437	1091008	1,20	62399	30402	2,05	23795	69405	0,34	1400631	1190815	1,18
2014.*	1315535	1125773	1,17	59951	31170	1,92	21914	66795	0,33	1397400	1223738	1,14
2015.*	1335123	1132614	1,18	57696	31657	1,82	20818	63749	0,33	1413637	1228020	1,15
2016.*	1363997	1140004	1,20	56558	32357	1,75	19633	61014	0,32	1440188	1233375	1,17
2017.*	1398144	1141667	1,22	57412	32920	1,74	19488	58064	0,34	1475044	1232651	1,20
2018.*	1427622	1147442	1,24	59853	33481	1,79	19437	55335	0,35	1506912	1236258	1,22
2019.*	1460981	1154346	1,27	64998	34261	1,90	19213	52504	0,37	1545192	1241111	1,25
2020.*	1450123	1156885	1,25	66963	34729	1,93	19214	49471	0,39	1536300	1241085	1,24

* Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju - članak 95. (NN broj 157/13)

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

stanje: 31. prosinca 2020. Tablica 3

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Prosječna netomirovina	Udio prosječne netomirovine u netoplaći za prosinac 2020. (6.999)
0	*1*	*2*	*3*
Starosna	499149	2.773,32	39,62
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35.	37442	3.697,83	52,83
Starosna mirovina prevedena iz invalidske	83066	2.440,58	34,87
Ukupno starosna	**619657**	**2.784,58**	39,79
Prijevremena starosna mirovina	203545	2.664,81	38,07
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36.	340	2.895,51	41,37
Sveukupno starosna	**823542**	**2.755,03**	39,36
Invalidska	107357	2.083,63	29,77
Obiteljska	216511	2.089,18	29,85
UKUPNO	**1147410**	**2.566,56**	**36,67**

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD REPUBLIKE HRVATSKE (BDP) I IZDACI ZA MIROVINSKO OSIGURANJE PREMA GODINAMA

Tablica 4

u 000 000 kn

Redni broj		G O D I N E														
		1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) tržišne cijene - tekuće ***(godišnji obračun*)***	117.873	129.586	147.049	162.663	166.819	179.077	192.312	211.071	232.548	250.953	269.957	294.359	322.266	346.610	330.776
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	10.667	12.343	15.448	16.536	19.047	20.225	22.967	23.723	24.691	26.011	27.298	28.919	30.519	33.515	35.072
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	9,05	9,52	10,51	10,17	11,42	11,29	11,94	11,24	10,62	10,36	10,11	9,82	9,47	9,67	10,60
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za **mirovine i mirovinska primanja**	7.976	9.976	13.154	15.535	18.296	19.470	22.281	23.090	24.111	25.412	26.703	28.270	29.865	32.783	34.399
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za miovinsko osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP u %	6,77	7,70	8,95	9,55	10,97	10,87	11,59	10,94	10,37	10,13	9,89	9,60	9,27	9,46	10,40

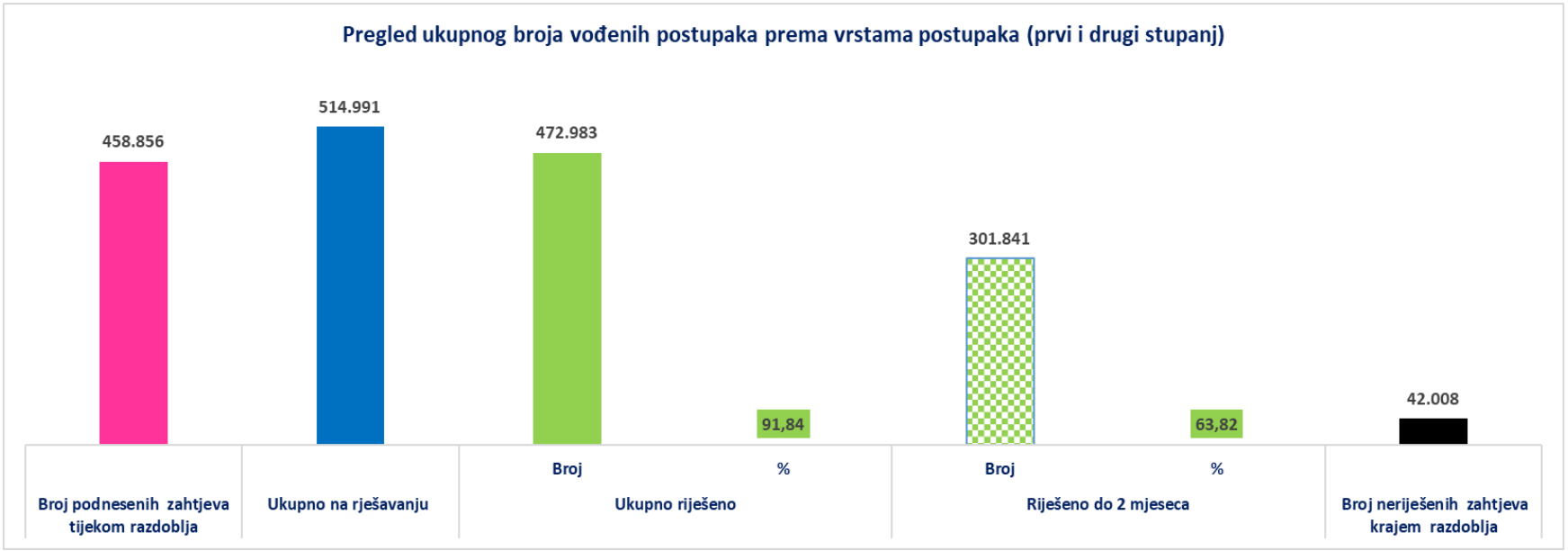
Redni broj		G O D I N E										
		2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
0	*1*	*17*	*18*	*19*	*20*	*21*	*22*	*23*	*24*	*25*	*26*	*27*
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) tržišne cijene - tekuće ***(godišnji obračun*)***	329.432	334.194	331.014	331.990	331.322	339.663	351.197	367.501	385.377	402.337	370.166
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	35.477	35.555	35.731	36.604	36.806	38.683	38.683	39.432	40.991	42.725	44.005
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	10,77	10,64	10,79	11,03	11,11	11,39	11,01	10,73	10,64	10,62	11,89
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za **mirovine i mirovinska primanja**	34.877	34.952	35.198	36.120	36.366	36.682	36.805	37.671	39.247	40.898	42.150
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za miovinsko osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP u %	10,59	10,46	10,63	10,88	10,98	10,80	10,48	10,25	10,18	10,17	11,39
6.	Rashodi doplatka za djecu						1.588	1.480	1.363	1.306	1.347	1.287
7.	Udio rashoda doplatak za djecu u BDP u %						0,47	0,42	0,37	0,34	0,33	0,35

IZVOR PODATAKA: Državni zavoda za statistiku (DZS) i Odjel plana i analize (HZMO).

Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka (prvi i drugi stupanj)

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 5

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Mirovinsko osiguranje - **tuzemno**	139.941	167.880	147.195	87,68	95.410	64,82	20.685
2.	Mirovinsko osiguranje - **inozemno**	114.440	135.745	119.872	88,31	94.945	79,21	15.873
3.	Doplatak za djecu	204.475	211.366	205.916	97,42	111.486	54,14	5.450
	UKUPNO	**458.856**	**514.991**	**472.983**	**91,84**	**301.841**	**63,82**	**42.008**
	Mirovinsko TUZ+INZ	254.381	303.625	267.067	87,96	190.355	71,28	36.558

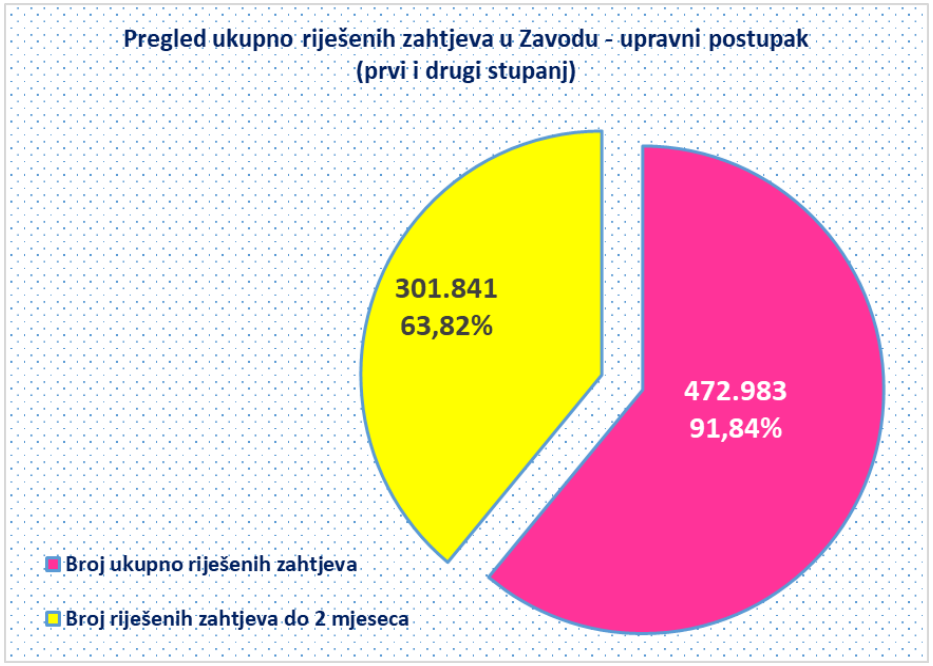

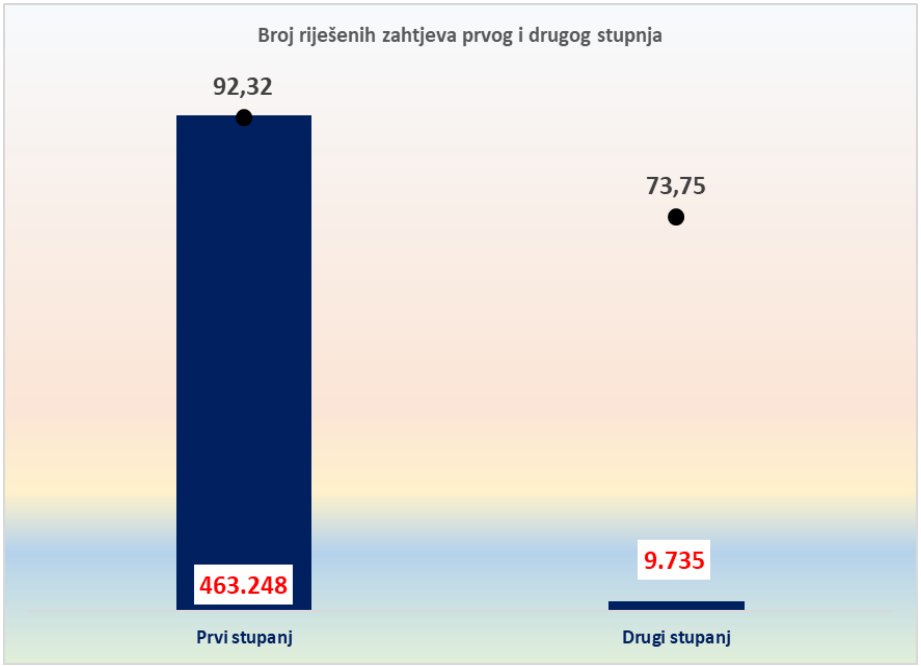
Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj)

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 6

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj riješenih do 2 mjeseca	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Prvi stupanj	448.568	501.791	463.248	92,32	297.704	64,26	38.543
2.	Drugi stupanj	10.288	13.200	9.735	73,75	4.137	42,50	3.465
	UKUPNO	**458.856**	**514.991**	**472.983**	**91,84**	**301.841**	**63,82**	**42.008**

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje, doplatak za djecu i matična evidencija.

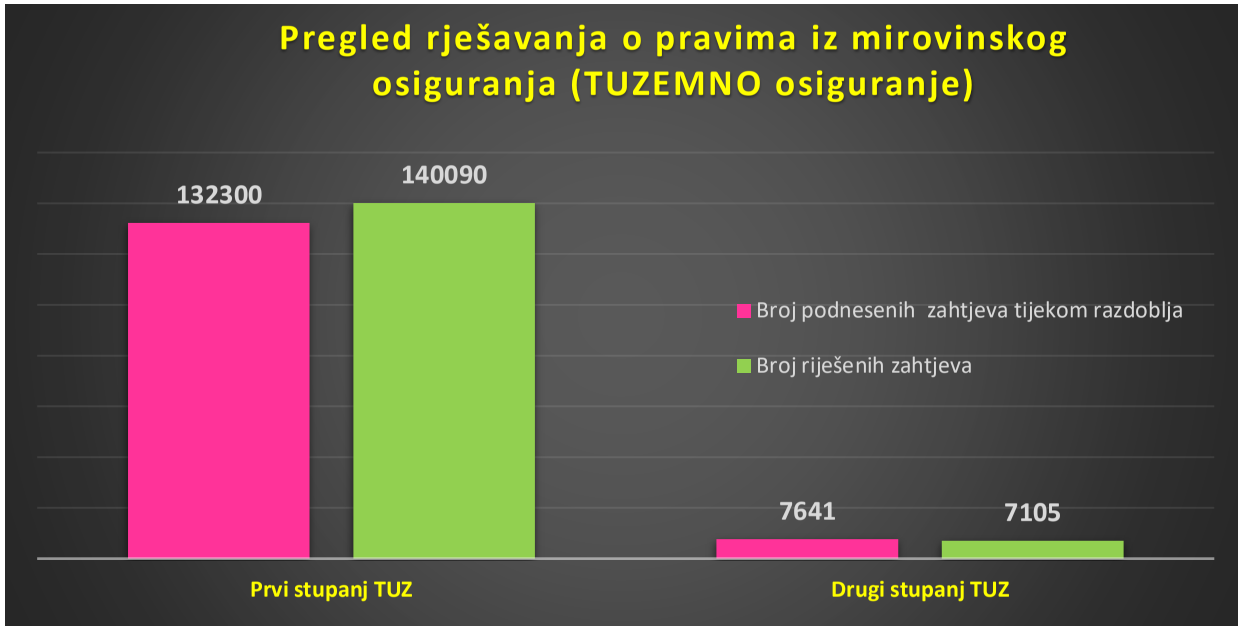

Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 7

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Prvi stupanj TUZ	132.300	158.446	140.090	88,41	92.216	65,83	18.356
2.	Drugi stupanj TUZ	7.641	9.434	7.105	75,31	3.194	44,95	2.329
	UKUPNO	**139.941**	**167.880**	**147.195**	**87,68**	**95.410**	**64,82**	**20.685**

Napomena: nije uključen doplatak za djecu

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 8

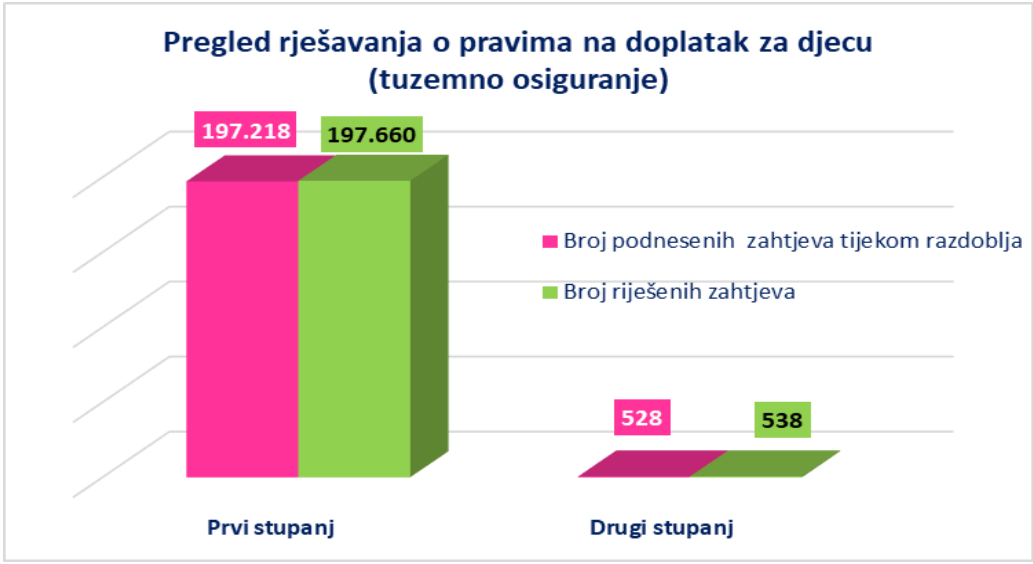
Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	7.641	9.434	7.105	75,31	3.194	44,95	2.329
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	2.081	3.083	2.059	66,79	608	29,53	1.024
3.	Doplatak za djecu	566	683	571	83,60	335	58,67	112
	UKUPNO	**10.288**	**13.200**	**9.735**	**73,75**	**4.137**	**42,50**	**3.465**

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 9

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
1.	Prvi stupanj	197.218	200.359	197.660	98,65	2.699
2.	Drugi stupanj	528	635	538	84,72	97
	UKUPNO	**197.746**	**200.994**	**198.198**	**98,61**	**2.796**

Pregled medicinskog vještačenja

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 10

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*8*
1.	Prvi stupanj	34.666	53.315	43.588	81,76	9.727
2.	Drugi stupanj	4.403	5.530	3.561	64,39	1.969
	UKUPNO	**39.069**	**58.845**	**47.149**	**80,12**	**11.696**

Napomena: uključeno tuzemno i inozemno osiguranje i doplatak za djecu

Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 11

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*8*
1.	Prvi stupanj	26.609	40.891	33.332	81,51	7.559
2.	Drugi stupanj	3.491	4.276	2.694	63,00	1.582
	UKUPNO	**30.100**	**45.167**	**36.026**	**79,76**	**9.141**

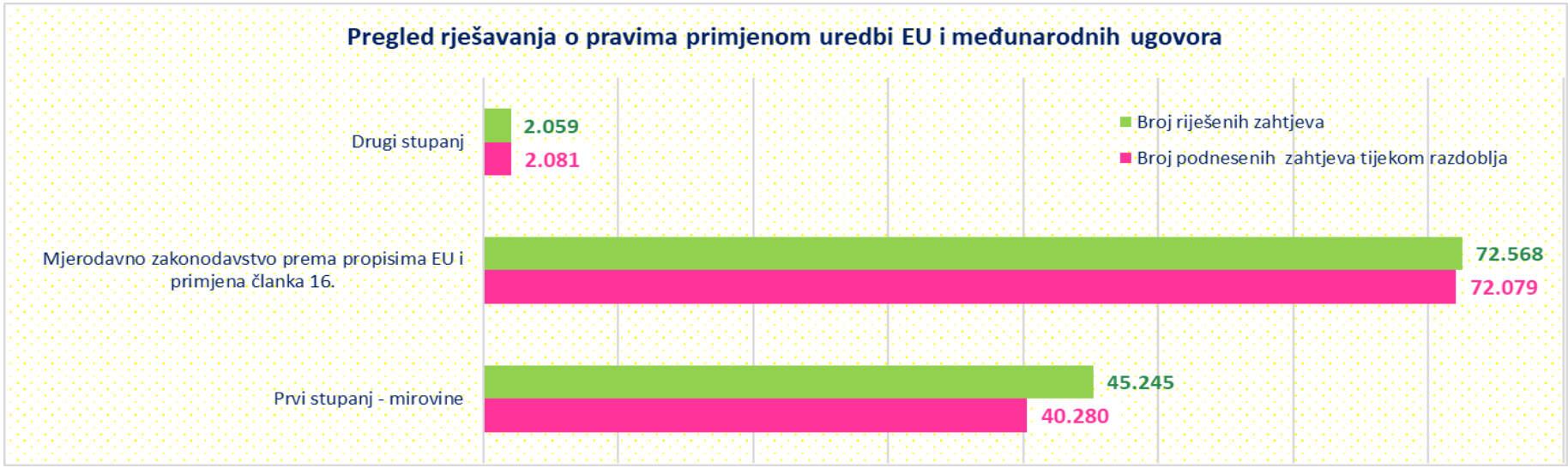
Napomena: nije uključen doplatak za djecu

Pregled rješavanja o pravima primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 12

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Prvi stupanj - mirovine	40.280	59.163	45.245	76,48	23.803	52,61	13.918
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU i primjena članka 16.	72.079	73.499	72.568	98,73	70.534	97,20	931
3.	Drugi stupanj	2.081	3.083	2.059	66,79	608	29,53	1.024
	UKUPNO	**114.440**	**135.745**	**119.872**	**88,31**	**94.945**	**79,21**	**15.873**

Napomena: nije uključen doplatak za djecu

Pregled rješavanja o pravima na doplatak za djecu primjenom uredbi EU (prvi i drugi stupanj, upravni postupak i neupravni postupak)

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 13

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	Prvi stupanj - upravni postupak DD EU	6.691	10.324	7.685	74,44	2.764	35,97	2.639
2.	Drugi stupanj - upravni postupak DD EU	38	48	33	68,75	16	48,48	15
3.	Neupravni postupak DD EU	10.267	19.093	9.999	52,37			9.094
	UKUPNO	**16.996**	**29.465**	**17.717**	**60,13**	**2.780**	**15,69**	**11.748**

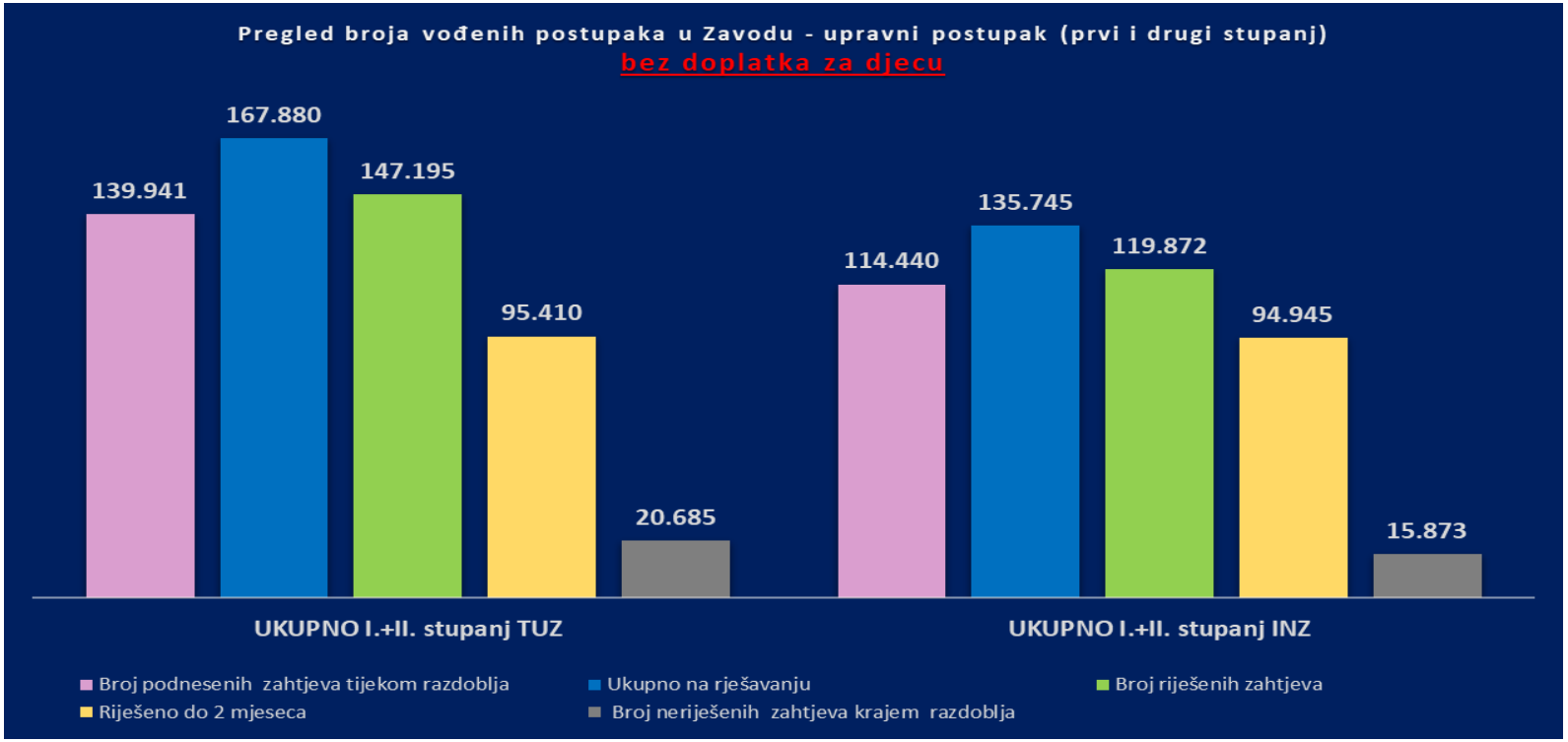
Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) bez doplatka za djecu

stanje na dan 31. prosinca 2020.

Tablica 14

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
						Broj	%	
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*
1.	**Prvi stupanj**	**244.659**	**291.108**	**257.903**	**88,59**	**186.553**	**72,33**	**33.205**
	* TUZ	132.300	158.446	140.090	88,41	92.216	65,83	18.356
	* INZ	112.359	132.662	117.813	88,81	94.337	80,07	14.849
2.	**Drugi stupanj**	**9.722**	**12.517**	**9.164**	**73,21**	**3.802**	**41,49**	**3.353**
	* TUZ	7.641	9.434	7.105	75,31	3.194	44,95	2.329
	* INZ	2.081	3.083	2.059	66,79	608	29,53	1.024
	UKUPNO I.+II. stupanj (bez dd)	**254.381**	**303.625**	**267.067**	**87,96**	**190.355**	**71,28**	**36.558**
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	**139.941**	**167.880**	**147.195**	**87,68**	**95.410**	**64,82**	**20.685**
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	**114.440**	**135.745**	**119.872**	**88,31**	**94.945**	**79,21**	**15.873**

Napomena: nije uključen doplatak za djecu

Pregled broja vođenih postupaka u Zavodu - upravni postupak (prvi i drugi stupanj) doplatka za djecu

stanje na dan 31. prosinca 2020. Tablica 15

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Broj riješenih zahtjeva	Postotak riješenih zahtjeva %	Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja
0	*1*	*2*	*3*	*4*	*5*	*8*
1.	**Prvi stupanj**	**203.909**	**210.683**	**205.345**	**97,47**	**5.338**
	* TUZ	197.218	200.359	197.660	98,65	2.699
	* INZ	6.691	10.324	7.685	74,44	2.639
2.	**Drugi stupanj**	**566**	**683**	**571**	**83,60**	**112**
	* TUZ	528	635	538	84,72	97
	* INZ	38	48	33	68,75	15
	UKUPNO I.+II. stupanj doplatka za djecu	**204.475**	**211.366**	**205.916**	**97,42**	**5.450**
	UKUPNO I.+II. stupanj TUZ	**197.746**	**200.994**	**198.198**	**98,61**	**2.796**
	UKUPNO I.+II. stupanj INZ	**6.729**	**10.372**	**7.718**	**74,41**	**2.654**

